መጽሐፈ ነገሥት –ሁለተኛ

የእግዚአብሔር ፍርድ በአካዝያስ ላይ

1 አክዓብ ከሞተ በኋላ ሞዓብ በእስራ
ኤል ላይ ዐመፀ:: 2በዚህ ጊዜ አካዝ
ያስ በሰማርያ ካለው እልፍኝ ሰገነቱ ላይ
ሳለ፣ ከዐይነ ርግቡ ሾልኮ ወድቆ ነበርና
ታመመ፤ ስለዚህ፣ "ሄዳችሁ ከዚህ ሕመም
እድን እንደሆነ የአቃሮንን አምላክ ብዔል
ዜቡልን ጠይቁ" ሲል መልእክተኞች ላከ::
3*የእግዚአብሔር* መልአክ ግን ቴስብያዊ
ውን ኤልያስን እንዲህ አለው፤ "ተነሥተህ
የሰማርያን ንጉሥ መልእክተኞች ለመገና
ኘት ውጣና፣ 'የአቃሮንን አምላክ ብዔልዜ
ቡልን ለመጠየቅ የምትሄዱ በእስራኤል
አምላክ ስለሌለ ነውን?' ብለህ ጠይቃቸው::
4ስለዚህ *እግዚአብሔር* እንዲህ ይላል፤ 'ከተ
ኛህበት ዐልጋ አትነሣም፤ በርግጥ ትሞታ
ለህ::' " ከዚያም ኤልያስ ሄደ::
5መልእክተኞቹ ወደ ንጉሡ ሲመለሱ
እርሱም፣ "ለምን ተመልሳችሁ መጣችሁ?"
ሲል ጠየቃቸው::
6እነርሱም እንዲህ ሲሉ መለሱለት፤
"አንድ ሰው ሊገናኘን መጥቶ፣ 'ወደ ላካ
ችሁ ንጉሥ ተመልሳችሁ ሂዱና፣ "*እግዚ
አብሔር* እንዲህ ይላል፤ 'የአቃሮንን አም
ላክ ብዔል ዜቡልን ለመጠየቅ ሰዎች የም
ትልከው በእስራኤል አምላክ ስለሌለ ነውን?
ስለዚህ ከተኛህበት ዐልጋ አትነሣም፤ በእር
ግጥ ትሞታለህ::"'
7ንጉሡም፣ "ለመሆኑ ሊገናኛችሁ መጥቶ
እንዲህ ያላችሁ ሰው እንዴት ያለ ነው?"
ሲል ጠየቃቸው::
8እነርሱም "ሰውየው ጠጕራም ልብስ የለ
በሰ ነው፤ በወገቡም ላይ ጠፍር ታጥቆ
አል" አሉት::
ንጉሡም፣ "ዐወቅሁት፤ ቴስብያዊው ኤል
ያስ ነው" አላቸው::
9ከዚያም ንጉሡ አንድ የአምሳ አለቃ
ከአምሳ ወታደሮቹ ጋር ወደ ኤልያስ ላከ::
የአምሳ አለቃውም ኤልያስ ወደ ተቀመጠ
በት ኰረብታ ጫፍ ወጥቶ፣ "አንተ የእግዚ
አብሔር ሰው፤ ንጉሡ፣ 'ና ውረድ' ይልሃል"
አለው::
10ኤልያስም መልሶ የአምሳ አለቃ
ውን፣ "እኔ የእግዚአብሔር ሰው ከሆንሁ፣
እሳት ከሰማይ ወርዶ፣ አንተንና አምሳውን
ሰዎችህን ትብላ!" አለው:: ከዚያም እሳት
ከሰማይ ወርዳ የአምሳ አለቃውንና ሰዎቹን
ፈጽማ በላች::
11እንደገናም ንጉሡ ሌላ የአምሳ አለቃ
ከአምሳ ሰዎቹ ጋር ላከ፤ የአምሳ አለቃውም፣
"አንተ የእግዚአብሔር ሰው፤ ንጉሡ፣ 'አሁኑኑ
ና ውረድ' ይልሃል" አለው::
12ኤልያስም መልሶ፣ "እኔ የእግዚአብሔር
ሰው ከሆንሁ እሳት ከሰማይ ወርዳ አንተ
ንና ሃምሳውን ሰዎችህን ትብላ!" አለው፤
ከዚያም እሳት ከሰማይ ወርዳ እርሱንና
ሰዎቹን ፈጽማ በላች::
13ስለዚህም ንጉሡ ሦስተኛውን የአምሳ
አለቃ ከአምሳ ሰዎቹ ጋር ላከ:: ይህም
ሦስተኛው የአምሳ አለቃ ወጥቶ፣ በኤል
ያስ ፊት በጕልበቱ ተንበርክኮ እንዲህ ሲል
ለመነ፤ "አንተ የእግዚአብሔር ሰው፤ እባክህ
የእኔና የእነዚህ የአምሳዎቹ አገልጋዮችህ
ነፍስ በፊትህ የከበረች ትሁን:: 14እነሆ፤
እሳት ከሰማይ ወርዳ፣ የፊተኞቹን ሁለት
አምሳ አለቆችና ሰዎቻቸውን ሁሉ በላች፤
አሁን ግን ሕይወቴ በፊትህ የከበረች
ትሁን::"
15*የእግዚአብሔርም* መልአክ ኤልያስን፣
"አብረኸው ውረድ፤ ደግሞም አትፍራው"
አለው:: ስለዚህ ኤልያስ ተነሣ፤ አብሮትም
ወደ ንጉሡ ወረደ::
16ንጉሡንም፣ "*እግዚአብሔር* እንዲህ
ይላል፤ 'ለመሆኑ የአቃሮንን አምላክ ብዔል
ዜቡልን ስለራስህ ለመጠየቅ መልእክተ
ኞች የላክኸው በእስራኤል አምላክ ስለ
ሌለ ነውን? ይህን በማድረግህም ከተኛህ
በት ዐልጋ ፈጽሞ አትነሣም፤ በርግጥ ትሞ
ታለህ' " ብሎ ነገረው:: 17ስለዚህ አካዝያስ
ኤልያስ እንደ ተናገረው እንደ *እግዚአ
ብሔር* ቃል ሞተ::
አካዝያስ ወንድ ልጅ ስላልነበረው፣ የኢ
ዮሣፍጥ ልጅ ኢዮራም በይሁዳ በነገሠ
በሁለተኛው ዓመት ወንድሙ ኢዮራም
በእግሩ ተተክቶ ነገሠ:: 18ሌላው አካዝያስ
በዘመኑ ያከናወናቸውና የፈጸማቸው ሥራ
ዎች ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት ታሪክ
የተጻፉ አይደለምን?

ኤልያስ ወደ ሰማይ ዐረገ

2 *እግዚአብሔር* ኤልያስን በዐውሎ
ነፋስ ወደ ሰማይ የሚወስድበት ጊዜ
ሲደርስ፣ ኤልያስና ኤልሳዕ ከጌልገላ ተነ
ሥተው ይጓዙ ነበር:: 2ኤልያስም ኤልሳ
ዕን፣ "*እግዚአብሔር* እኔን ወደ ቤቴል ልኮ

1፥1 ዘፍ19፥37፤ 2ነገ3፥5
1፥2 ቍ16፤ መሳ18፥5፤1ሳሙ6፥2፤ ኢሳ2፥6፤14፥29፤ ማር3፥22
1፥3 ቍ15፤ 1ሳሙ28፥8፤ 1ነገ17፥1
1፥4 ቍ6:16፤ መዝ41፥8
1፥6 ቍ4
1፥8 1ነገ18፥7፤ ማቴ3፥4፤ማር1፥6
1፥9 ዘፀ18፥25፤ 2ነገ6፥14፤ኢሳ3፥3
1፥10 1ነገ18፥38፤ ራእ11፥5፤13፥13
1፥13 መዝ72፥14
1፥15 ቍ3፤ ኢሳ 51፥12፤57፥11፤ ኤር1፥17፤ሕዝ2፥6
1፥16 ቍ2:4
1፥17 2ነገ3፥1፤ 8፥15:16፤ ኤር20፥6፤28፥17
2፥1 ቍ11፤ ዘፍ5፥24፤ዘዳ11፥30፤ 1ነገ19፥11፡ 16:21፤2ነገ4፥38፤ ኢሳ5፥28፤66፥15፤ ኤር4፥13፤ናሆ1፥3
2፥2 ቍ6፤ ሩት 1፥16

ኛልና አንተ በዚሁ ቈይ” አለው::
ኤልሳዕ ግን፣ “ሕያው፣ *እግዚአብሔ*
ርን፣ በሕያው ነፍስህም እምላለሁ ካንተ
አልለይም” አለው:: ስለዚህ አብረው ወደ
ቤቴል ወረዱ::
3በቤቴል የነበሩ የነቢያት ማኅበር ወደ
ኤልሳዕ ወጥተው፣ “*እግዚአብሔር*፣ ጌታ
ህን ኤልያስን ዛሬ ከአንተ ነጥሎ እንደሚ
ወስደው አውቀሃልን?” አሉት::
ኤልሳዕም፣ “አዎን ዐውቄአለሁ፤ እና
ንተ ግን ዝም በሉ” አለ::
4ከዚያም ኤልያስ፣ “ኤልሳዕ ሆይ፤ *እግ*
ዚአብሔር እኔን ወደ ኢያሪኮ ልኮኛልና
አንተ በዚሁ ቈይ” አለው::
እርሱም፤ “ሕያው *እግዚአብሔርን*፣ በሕ
ያው ነፍስህም እምላለሁ፤ ከአንተ አልለ
ይም” ሲል መለሰ:: ስለዚህ አብረው ወደ
ኢያሪኮ ሄዱ::
5በኢያሪኮ የነበሩትም የነቢያት ማኅ
በር ወደ ኤልሳዕ ወጥተው፣ “ለመሆኑ *እግ*
ዚአብሔር፣ ጌታህን ኤልያስን ዛሬ ከአ
ንተ ነጥሎ እንደሚወስደው ዐውቀሃልን?”
አሉት::
እርሱም፣ “አዎን ዐውቄአለሁ፤ እናንተ
ግን ዝም በሉ” ሲል መለሰ::
6ከዚያም ኤልያስ፣ “*እግዚአብሔር* እኔን
ወደ ዮርዳኖስ ልኮኛልና አንተ እዚሁ ቈይ”
አለው::
እርሱም፣ “ሕያው *እግዚአብሔርን*፤ በሕ
ያው ነፍስህም እምላለሁ፤ ከአንተ አልለ
ይም” ሲል መለሰ:: ስለዚህ ሁለቱም አብ
ረው ሄዱ::
7ከነቢያትም ማኅበር አምሳው ሄደው፣
ኤልያስና ኤልሳዕ ከቆሙበት ከዮርዳኖስ
ትይዩ ራቅ ብለው ቆሙ:: 8ኤልያስም ካባ
ውን አውልቆ ጠቀለለውና ውሃውን መታ
በት፤ ከዚያም ውሃው ግራና ቀኝ ተከፈለ፤
ሁለቱም በደረቅ ምድር ተሻገሩ::
9ከተሻገሩ በኋላም ኤልያስ ኤልሳዕን፤
“ከአንተ ከመወሰዴ በፊት ምን ላደርግልህ
እንደምትፈልግ ንገረኝ” አለው::
ኤልሳዕም፣ “መንፈስህ በዕጥፍ እንዲ
ያድርብኝ እለምንሃለሁ” ብሎ መለሰ::
10ኤልያስም፣ “አስቸጋሪ ነገር ጠይቀ
ሃል፤ ይሁን እንጂ እኔ ከአንተ ስወሰድ
ብታየኝ፣ እንዳልከው ይሆንልሃል፤ ያለበለ
ዚያ ግን አይሆንም” አለው::
11እያዘገሙም ሲነጋገሩ ሳለ፣ የእሳት
ሠረገላና የእሳት ፈረሶች ድንገት በመካ
ከላቸው ገብተው ሁለቱን ለዩአቸው፤ ኤል
ያስም በዐውሎ ነፋስ ወደ ሰማይ ዐረገ::

2፥3 1ሳሙ10፥5
2፥4 ኢሱ3፥16
2፥5 ቍ3
2፥6 ቍ2፤
ኢሱ3፥15፤ሩት1፥16
2፥8 ቍ14፤
ዘፀ14፥21፡22፡29፤
1ነገ19፥19
2፥9 ዘኍ11፥17፤
ዘዳ21፥17
2፥11 ቍ1፤
ዘፍ5፥24፤2ነገ6፥17፤
መዝ68፥17፤104፥3፡4
፤ኢሳ66፥15፤
ዕን3፥8፤ዘካ6፥1

2፥12 ዘፍ37፥29፤
2ነገ6፥17፤13፥14
2፥14 ቍ8፤
1ነገ19፥19
2፥15 ዘኍ11፥17፤
1ሳሙ10፥5
2፥16 1ነገ18፥12፤
ሐሥ8፥39
2፥17 መሳ3፥25
2፥21 ዘፀ15፥25፤
2ነገ4፥41፤6፥6
2፥22 ዘፀ15፥25
2፥23 ዘፀ22፥28፤
2ዜና30፥10፤36፥16፤
ኢዮ19፥18፤
መዝ 31፥18

12ኤልሳዕም ይህን አይቶ፣ “አባቴ! አባቴ!
የእስራኤል ሠረገሎችና ፈረሰኞች!” ብሎ
ጮኸ፤ ዳግመኛም ኤልያስን አላየውም፤
ከዚያም የገዛ ልብሱን ይዞ ከሁለት ቦታ
ቀደደ:: 13እርሱም ከኤልያስ የወደቀውን
ካባ አነሣ፤ ተመልሶም በዮርዳኖስ ወንዝ
ዳር ቆመ:: 14ከኤልያስ፣ የወደቀውንም ካባ
ይዞ ውሃውን መታና፣ “የኤልያስ አምላክ
እግዚአብሔር ወዴት ነው?” አለ:: ውሃ
ውን ሲመታውም በግራና በቀኝ ተከፍሎ
ለት ተሻገረ:: 15ከኢያሪኮም መጥተው ይህን
ያዩ የነበሩት የነቢያት ወገኖች፣ “የኤል
ያስ መንፈስ በኤልሳዕ ላይ ዐርፎአል” አሉ፤
ሊያገኙትም ሄደው በፊቱ ወደ መሬት ዝቅ
ብለው እጅ ነሡ:: 16ከዚያም፣ “እነሆ እኛ
አገልጋዮችህ እዚህ አምሳ ጠንካራ ሰዎች
አሉን፤ ምናልባትም *የእግዚአብሔር* መንፈስ
ጌታህን አንሥቶ ከአንዱ ተራራ ላይ አስ
ቀምጦት ወይም ከአንዱ ሸለቆ አግብ
ቶት ይሆናልና እስቲ ሄደው ይፈልጉት”
አሉት:: ኤልሳዕም፣ “አይሆንም፤ አትላኳ
ቸው” አለ::
17አይሆንም ለማለት ዕፍረት እስኪሰማው
ድረስ ግድ አሉት፤ ስለዚህ፣ “በሉ እንግዲ
ያው ላኳቸው” አለ:: እነርሱም አምሳ ሰዎች
ላኩ፤ ሰዎቹም ሦስት ቀን ሙሉ ፈልገው
ሳያገኙት ቀሩ:: 18በኢያሪኮ ቈይቶ ወደ ነበ
ረው ወደ ኤልሳዕ በተመለሱም ጊዜ፣ “ቀድ
ሞውንስ ቢሆን አትሂዱ ብያችሁ አልነበረ
ምን?” አላቸው::

የውሃው መፈወስ

19የከተማዪቱም ሰዎች ኤልሳዕን፣ “እነሆ
ጌታችን፤ እንደምታየት ይህች ከተማ ለኑሮ
የተመቸች ናት፤ ይሁን እንጂ ውሃው
መጥፎ ሲሆን ምድሪቱም ፍሬ የማትሰጥ
ናት” አሉት::
20እርሱም፣ “እስቲ በአዲስ ማሰሮ ጨው
ጨምራችሁ አምጡልኝ” አለ፤ እንዳለውም
አመጡለት:: 21ከዚያም ወደ ውሃው ምንጭ
ሄዶ ጨው ጣለበትና “*እግዚአብሔር* እን
ዲህ ይላል፤ ‘ይህን ውሃ ፈውሸዋለሁ፤ ከእ
ንግዲህ ወዲያ ለሞት ምክንያት አይሆ
ንም፤ ምድሪቱንም ፍሬ እንዳትሰጥ አያደ
ርጋትም’ አለ::” 22ኤልሳዕ እንደ ተናገረ
ውም ውሃው እስከ ዛሬ ድረስ የተፈወሰ
ነው::

በኤልሳዕ ላይ አፌዙበት

23ኤልሳዕም ከዚያ ተነሥቶ ወደ ቤቴል
ወጣ፤ በመንገድ ላይ ሲሄድ ሳለም ልጆች
ከከተማ ወጥተው፣ “አንተ መላጣ፤ ውጣ!

አንተ መላጣ ውጣ!" እያሉ አፌዙበት።
24ኤልሳዕም ዘወር ብሎ ተመለከታቸውና
በእግዚአብሔር ስም ረገማቸው፤ ከዚያም
ሁለት እንስት ድቦች ከዱር ወጥተው ከል
ጆቹ አርባ ሁለቱን ሰባበሯቸው። 25እር
ሱም ወደ ቀርሜሎስ ተራራ ሄደ፤ ከዚያም
ወደ ሰማርያ ተመለሰ።

ሞዓብ ዐመፀ

3 የይሁዳ ንጉሥ ኢዮሣፍጥ በነገሠ በዐ
ሥራ ስምንተኛው ዓመት፤ የአክአብ
ልጅ ኢዮራም በእስራኤል ላይ በሰማርያ
ነገሠ ዐሥራ ሁለት ዓመትም ገዛ። 2እር
ሱም *በእግዚአብሔር* ፊት የተጠላ ክፉ
ድርጊት ፈጸመ፤ ክፉ ድርጊቱ ግን አባ
ትና እናቱ እንደ ፈጸሙት ዐይነት አልነ
በረም፤ አባቱ ያሠራውንም የበኣልን ሐው
ልት አስወገደ። 3ነገር ግን የናባጥ ልጅ ኢዮ
ርብዓም እስራኤልን ባሳተበት ኀጢአት
ተያዘ፤ ከዚያም አልተላቀቀም።
4በዚህ ጊዜ የሞዓብ ንጉሥ ሞሳ በግ
ያረባ ነበር፤ እርሱም መቶ ሺህ ጠቦትና
የመቶ ሺህ አውራ በግ ጠጕር ለእስራኤል
ንጉሥ ይገብር ነበር። 5አክዓብ ከሞተ
በኋላ ግን የሞዓብ ንጉሥ በእስራኤል
ንጉሥ ላይ ዐመፀ። 6ስለዚህ በዚያኑ ጊዜ
ንጉሥ ኢዮራም ከሰማርያ ተነሥቶ በመ
ሄድ እስራኤልን ሁሉ አሰባሰበ። 7ለይሁዳ
ንጉሥ ለኢዮሣፍጥ፣ "የሞዓብ ንጉሥ ስለ
ዐመፀብኝ አብረኸኝ ትዘምታለህን?" ሲል
መልእክት ላከበት።
እርሱም፣ "አዎን አብሬህ እዘምታለሁ፤
እኔ እንደ አንተው ነኝ፤ ሕዝቤ እንደ ሕዝ
ብህ፤ ፈረሶቼም እንደ ፈረሶችህ ናቸው"
በማለት መለሰለት።
8ኢዮሣፍጥም፣ "የምንዘምተው በየትኛው
መንገድ ነው" ብሎ ጠየቀው፤
ኢዮራምም "በኤዶም ምድረ በዳ አል
ፈን ነው" ሲል መለሰለት።
9ስለዚህ የእስራኤል ንጉሥ ከይሁዳ ንጉ
ሥና ከኤዶም ንጉሥ ጋር ለመዝመት
ተነሣ። ሰባት ቀን ከዞሩም በኋላ ለሰራዊ
ቱም ሆነ ለእንስሶቻቸው የተረፈ ውሃ አል
ነበረም።
10የእስራኤልም ንጉሥ፣ "ወዮ! *እግዚአ
ብሔር* እኛን ሦስት ነገሥታት የጠራን
ለሞዓብ አሳልፎ ሊሰጠን ነውን?" አለ።
11ኢዮሣፍጥ ግን፣ "በእርሱ አማካይነት
እግዚአብሔርን ለመጠየቅ እንድንችል፣
የእግዚአብሔር ነቢይ እዚህ የለምን?" በማ
ለት ጠየቀ።
ከእስራኤል ንጉሥ የጦር አለቆችም

2፥24 ዘፍ4፥11፤ ዘዳ18፥19
2፥25 1ነገ18፥20
3፥1 2ነገ1፥17
3፥2 ዘፀ23፥24፤ 1ነገ15፥26፤16፥30
3፥3 1ነገ12፥30
3፥4 ዘፍ19፥37፤ 2ነገ1፥1፤ዕዝ 7፥17፤ ኢሳ16፥1
3፥5 2ነገ1፥1
3፥7 1ነገ22፥4
3፥9 1ነገ22፥47
3፥11 ዘፍ20፥7፤ 25፥22፤1ነገ19፥16፤ 22፥5
3፥12 ዘኁ11፥17
3፥15 1ሳሙ10፥5፤ ኤር15፥17፤ሕዝ1፥3
3፥17 መዝ107፥35፤ ኢሳ12፥3፤ 32፥2፤35፥6፤ 41፥18፤65፥13
3፥18 ዘፍ18፥14፤ 2ነገ20፥10፤ ኢሳ 49፥6፤ ኤር32፥17፡ 27፤ ማር10፥27
3፥20 ዘፀ17፥6፤ 29፥41

አንዱ፣ "ቀድሞ የኤልያስን እጅ ያስታጥብ
የነበረው፤ሀ የሣፋጥ ልጅ ኤልሳዕ በዚህ
አለ" ብሎ መለሰለት።
12ኢዮሣፍጥም፣ "*የእግዚአብሔር* ቃል ከእ
ርሱ ዘንድ ይገኛል" አለ፤ ስለዚህ የእስራ
ኤል ንጉሥ፣ ኢዮሣፍጥና የኤዶም ንጉሥ
አብረው ወደ እርሱ ወረዱ።
13ኤልሳዕም የእስራኤልን ንጉሥ፤ "ከአ
ንተ ጋር ምን የሚያገናኘን ጉዳይ አለና
መጣህ፤ አሁን የአባትህና የእናትህ ነቢ
ያት ወዳሉበት ሂድ" አለው።
የእስራኤልም ንጉሥ መልሶ፣ "ይህማ
አይሆንም፤ በሞዓብ እጅ አሳልፎ ሊሰጠን
እኛን ሦስት ነገሥታት አንድ ላይ የጠ
ራን *እግዚአብሔር* ነው" አለ።
14ኤልሳዕም እንዲህ አለው፤ "የማገለግ
ለው ሕያው *እግዚአብሔርን* ፣ የይሁዳን
ንጉሥ ኢዮሣፍጥን ባላከብር ኖሮ፣ አንተን
አላይም ወይም ጉዳዬ አልልህም ነበር።
15አሁንም ባለ በገና አምጡልኝ።"
ታዲያ ባለ በገናው በሚደረድርበት
ጊዜ፣ *የእግዚአብሔር* እጅ በኤልሳዕ ላይ
መጣ፤ 16እንዲህም አለ፤ "*እግዚአብሔር*
የሚለው እንዲህ ነው፤ 'በዚህ ሸለቆ ብዙ
ጉድጓዶች ቈፍሩ። 17*እግዚአብሔር* እን
ዲህ ይላልና፤ 'ነፋስም ሆነ ዝናብ አታ
ዩም፤ ሸለቆው ግን በውሃ ይሞላል፤ እና
ንተ፣ የቀንድ ከብቶቻችሁና ሌሎች እንስ
ሶቻችሁም ትጠጣላችሁ። 18ይህ *በእግዚአ
ብሔር* ፊት ቀላል ነገር ነው። ሞዓብንም
በእጃችሁ አሳልፎ ይሰጣችኋል።
19የተመሸጉትን ከተሞችና ያማሩትን
ከተሞቻቸውን ሁሉ ድል ታደርጋላችሁ።
ውብ ዛፎቻቸውን ሁሉ ትቈርጣላችሁ፤
ምንጮቻቸውን በሙሉ ትደፍናላችሁ፤
መልካሙንም ዕርሻ በድንጋይ ታበላሹታ
ላችሁ።"
20በማግስቱ መሥዋዕት በሚቀርብበት
ጊዜ፣ እነሆ፤ ከኤዶም በኩል ውሃ እየጐረፈ
መጣ፤ ምድሪቱም ውሃ በውሃ ሆነች።
2በዚህ ጊዜ ነገሥታቱ ሊወጓቸው መም
ጣታቸውን ሞዓባውያን ሁሉ ሰምተው ነበ
ርና፣ ልጅም ሆነ ሽማግሌ፣ መሣሪያ መያዝ
የቻለ ሁሉ ተጠርቶ በመውጣት በጠረፉ
ላይ ይጠባበቅ ጀመር። 22በማግስቱ ጠዋት
ማልደው ሲነሡም፣ ፀሓይ በውሃው ላይ
ታንጸባርቅ ነበር። ማዶ ላሉት ሞዓባውያ
ንም፣ ውሃው እንደ ደም ቀልቶ ታያቸው።
23ስለዚህ፣ "ያ እኮ ደም ነው! ያለ ጥር
ጥር ነገሥታቱ እርስ በርስ ተዋግተው ተራ
ርደዋል። እንግዲህ ሞዓብ ወደ ምርኮህ

ሀ11 የኤልያስ አገልጋይ ነው።

ዙር!” ተባባሉ።
24ሞዓባውያን ወደ እስራኤል ሰፈር ሲወ
ጡም፣ እስራኤላውያን ተነሥተው ወጓ
ቸው፤ ሞዓባውያንም ከፊታቸው ሸሹ።
ከዚያም እስራኤላውያን ምድሪቱን ወረው
ሞዓባውያንን ፈጇቸው። 25ከተሞቹን ደመ
ሰሱ፤ መልካሙን የዕርሻ መሬት ሁሉ
እስኪሸፍነው ድረስ፤ እያንዳንዱ ሰው አን
ዳንድ ድንጋይ ጣለበት፤ ምንጮቹን በሙሉ
ደፈኑ፤ ጥሩ ጥሩውንም ዛፍ ሁሉ ቈርጠው
ጣሉ። ቂርሐራሴት ብቻ ከነድንጋይዋ
ቀርታ ነበር፤ እርሷም ቢሆን ባለ ወንጭፉ
ሰራዊት ከቦ አደጋ ጣለባት።
26የሞዓባውያን ንጉሥ በጦርነቱ መሸነ
ፉን እንዳወቀ፣ ሰይፍ የታጠቁ ሰባት
መቶ ሰዎች ይዞ የኤዶም ንጉሥ ወዳለበት
ጥሶ ለመግባት ሞከረ፤ ነገር ግን አልተሳካ
ላቸውም። 27ከዚያም በእግሩ ተተክቶ የሚ
ነግሠውን፣ የበኵር ልጁን ወስዶ በከተማ
ዪቱ ቅጥር ላይ የሚቃጠል መሥዋዕት
አድርጎ አቀረበው። በእስራኤልም ላይ
ታላቅ ቍጣ ሆነ፤ ከዚያም ለቀው ወደ ገዛ
ምድራቸው ተመለሱ።

የመበለቲቱ ዘይት

4 የነቢያት ማኅበር ወገን ከሆነው የአን
ደኛው ሚስት፣ “አገልጋይህ ባሌ ሞቶ
አል፤ እርሱም *እግዚአብሔርን* የሚፈራ
ሰው እንደ ነበር አንተ ታውቃለህ፤ አሁን
ግን ባለ ዕዳ ሁለት ወንዶች ልጆቼን ባሪያ
አድርጎ ሊወስዳቸው መጥቶአል” ስትል
ወደ ኤልሳዕ ጮኸች።
2ኤልሳዕም፣ “ታዲያ እኔ ምን እንዳደ
ርግልሽ ትፈልጊያለሽ? በቤትሽ ምን እን
ዳለ ንገሪኝ” አላት።
እርሷም፣ “አገልጋይህ ከጥቂት ዘይት
በቀር በቤቷ ምንም ነገር የላትም”
አለች።
3ኤልሳዕም እንዲህ አላት፤ “እንግዲያው
ሂጂና ከጎረቤቶችሽ ሁሉ ጥቂት ሳይሆን
ብዙ ማድጋ ተዋሺ፤ 4ገብተሽም መዝጊያ
ውን ባንቺና በልጆችሽ ላይ የኋሊት ዝጊው፤
ዘይቱንም በማድጋዎቹ ሁሉ ጨምሪ፤ እያ
ንዳንዱ ማድጋ ሲሞላም ወደ አንድ በኩል
አኑሪው።”
5ስለዚህ ትታው ሄዳ መዝጊያውን በራ
ሷና በልጆቿ ላይ የኋሊት ዘጋችው። ማድ
ጎቹን እያቀረቡላትም እርሷ ትሞላ ጀመር።
6ማድጋዎቹ ሁሉ ከሞሉ በኋላ ልጇን፣
“ሌላ ማድጋ አምጣ” አለችው።
እርሱ ግን፣ “ምንም የቀረ ማድጋ የለም”
ሲል መለሰላት። ከዚያም ዘይቱ መውረ

3፥25 ኢሳ15፥1፤
16፥7፤ኤር48፥31፡36
3፥27 ዘዳ12፥31፤
2ነገ16፥3፤21፥6፤
2ዜና28፥3፤
መዝ106፥38፤
ኤር19፥45፤ሚክ6፥7
4፥1 ዘፀ22፥26፤
ዘሌ25፥3943፤
1ሳሙ10፥5፤ነህ5፥35፤
ኢዩ22፥6፤24፥9
4፥2 1ነገ17፥12
4፥7 1ነገ12፥22
4፥8 ኢሱ19፥18
4፥10 ማቴ10፥41፤
ሮሜ12፥13
4፥12 2ነገ8፥1
4፥16 ዘፍ18፥10
4፥18 ሩት2፥3

ዱን አቆመ።
7እርሷም ሄዳ ይህንኑ ለእግዚአብሔር ሰው
ነገረችው። እርሱም፣ “ሄደሽ ዘይቱን በመ
ሸጥ ዕዳሽን ክፈይ፤ የተረፈውም ለአንቺና
ለልጆችሽ መተዳደሪያ ይሁን” አላት።

የሱነማዪቱ ልጅ ከሞት ተነሣ

8አንድ ቀን ኤልሳዕ ወደ ሱነም ሄደ።
በዚያም አንዲት ሀብታም ሴት ነበረች፤
እርስዋም ምግብ እንዲበላ አጥብቃ ለመነ
ችው፤ በዚያም ባለፈ ቍጥር ምግብ ለመ
ብላት ወደ ቤቷ ይገባ ነበር። 9ሴቲቱም
ባልዋን እንዲህ አለችው፤ “ይህ አዘውትሮ
በደጃችን የሚያልፍ ሰው፣ ቅዱስ የእግዚ
አብሔር ሰው መሆኑን ዐውቃለሁ፤ 10ስለዚህ
በሰገነቱ ላይ አንዲት ትንሽ ክፍል ቤት
ሠርተን ዐልጋና ጠረጴዛ፣ ወንበርና ፋኖስ
እናስገባለን፤ ከዚያም ወደ እኛ በሚመ
ጣበት ጊዜ ሁሉ ማረፊያ ትሆነዋለች።”
11አንድ ቀን ኤልሳዕ ወደዚያው መጥቶ
ወደ ማረፊያ ክፍሉ በመውጣት ጋደም
አለ። 12አገልጋዩን ግያዝንም፣ “ሱነማዪ
ቱን ጥራት” አለው፤ በጠራትም ጊዜ መጥታ
በፊቱ ቆመች። 13ኤልሳዕም፣ “‘ለእኛ ስትይ
በጣም ተቸግረሻል፣ ምን እንዲደረግልሽ
ትፈልጊአለሽ? ለንጉሡ ወይስ ለሰራዊቱ
አዛዥ የምንነግርልሽ ጕዳይ አለን?’ ብለህ
ጠይቃት” አለው።
ሴቲቱም መልሳ፣ “እኔ እኮ የምኖረው
በገዛ ወገኖቼ መካከል ነው” አለችው።
14ኤልሳዕም፣ “ታዲያ ምን ይደረግላት”
ሲል ጠየቀ።
ግያዝም፣ “ልጅ እኮ የላትም፤ ባሏም
ሸምግሎአል” አለ።
15ኤልሳዕም፣ “በል እንግዲያው ጥራት”
አለው፤ እርሱም ጠርቶአት መጥታ እበራፉ
ላይ ቆመች። 16ኤልሳዕም የዛሬ ዓመት
በዚሁ ጊዜ ወንድ ልጅ ትታቀፊያለሽ”
አላት፤
እርሷም፣ “አይደለም ጌታዬ፣ አንተ
የእግዚአብሔር ሰው ሆይ፤ ኋላ አገልጋይህን
መዋሸት እንዳይሆንብህ!” አለችው።
17ሴትዮዋም ፀነሰች፤ ኤልሳዕ እንደ
ነገራትም በተባለው ጊዜ ወንድ ልጅ ወለ
ደች።
18ሕፃኑ አደገ፤ አንድ ቀንም አባቱ ከዐ
ጫጆች ጋር ወደነበረበት ቦታ ሄደ። 19አባ
ቱንም፣ “ራሴን! ራሴን!” አለው።
አባቱም አገልጋዩን፣ “ተሸክመህ ወደ
እናቱ አድርሰው” አለው።
20አገልጋዩም አንሥቶ እናቱ ዘንድ አደ
ረሰው፤ ልጁም እስከ እኩለ ቀን ድረስ በእ

ናቱ ጭን ላይ ተቀመጠ፤ ከዚያም ሞተ።
21ወደ ላይ ወጥታም በእግዚአብሔር ሰው
ዐልጋ ላይ አስተኛችው፤ በሩንም ዘግታ
በት ወጣች።
22ከዚያም ባሏን ጠርታ፣ “ወደ እግዚአብሔር
ሰው በፍጥነት ደርሼ እንድመለስ አንድ
አገልጋይና አንድ አህያ ላክልኝ” አለችው።
23ባሏም፣ “ዛሬ ወደ እርሱ መሄድ ለምን
አስፈለገሽ? መባቻ ወይም ሰንበት አይደል”
አላት።
እርሷም፣ “ምንም አይደል፤ ልሂድ” አለ
ችው።
24ከዚያም አህያውን ጭና አገልጋይዋን፣
“ቶሎ ቶሎ ንዳ፤ እኔ ካልነገርኩህ በቀር
ለእኔ ብለህ አታዝግም” አለችው። 25ስለዚህ
ተነሥታ የእግዚአብሔር ሰው ወዳለበት ወደ
ቀርሜሎስ ተራራ ሄደች።
የእግዚአብሔር ሰው በሩቁ ሲያያት አገል
ጋዩን ግያዝን እንዲህ አለው፤ “ሱነማዪ
ቱን አየሃት፤ ያቻትና! 26በል ሩጠህ ሂድና፣
ምነው ደኅና አይደለሽምን? ባልሽ ደኅና
አይደለምን? ልጅሽስ ደህና አይደለምን?
ብለህ ጠይቃት።”
እርሷ፣ “ሁሉ ነገር ደህና ነው” አለች።
27የእግዚአብሔር ሰው ወዳለበት ተራራ ስት
ደርስም እግሩ ላይ ተጠመጠመች፤ ግያዝ
ሊያስለቅቃት ሲመጣ፣ የእግዚአብሔር ሰው
ግን፣ “እጅግ አዝናለችና ተዋት! *እግዚአ
ብሔር* ይህን ለምን ከእኔ እንደሰወረውና
እንዳልነገረኝ አልገባኝም” አለ።
28እርሷም፣ “ጌታዬ፤ ለመሆኑ እኔ ልጅ
እንድትሰጠኝ ጠይቄህ ነበርን? ‘አጉል
ተስፋ እንዳትሰጠኝ’ አላልሁህምን?” አለ
ችው።
29ኤልሳዕም ግያዝን፣ “እንግዲህ ወገብ
ህን ታጠቅ፤ በትሬን ያዝና ሩጥ፤ መንገድ
ላይ ሰው ብታገኝ ሰላም አትበል፤ ማንም
ሰው ሰላም ቢልህ መልስ አትስጥ፤ በትሬ
ንም በልጁ ፊት ላይ አድርግ” አለው።
30የልጁ እናት ግን፣ “ሕያው *እግዚአ
ብሔርን* ፤ በሕያው ነፍስህም እምላለሁ፣
ፈጽሞ ትቼህ አልሄድም” አለችው፤ ስለዚህ
ተነሥቶ ተከተላት።
31ግያዝም ቀድሞአቸው ሄዶ በትሩን
በልጁ ፊት ላይ አደረገ፤ ነገር ግን ድም
ፅም፣ ምላሽም አልነበረም። ስለዚህ ግያዝ
ወደ ኤልሳዕ ተመልሶ፣ “ልጁ አልነቃም”
አለው።
32ኤልሳዕ ወደ ቤት ሲገባም ልጁ ሞቶ
በዐልጋው ላይ ተጋድሞ ነበር። 33ወደ ውስ
ጥም ገባ፤ ከዚያም በሩን በራሱና በልጁ
ላይ ዘግቶ ወደ *እግዚአብሔር* ጸለየ።
34በዐልጋው ላይ ወጥቶም በልጁ ላይ ተጋ
ደመና አፉን በአፉ፣ ዐይኑን በዐይኑ፣ እጁን
በእጁ ላይ አደረገ። ሙሉ በሙሉ እንደተ
ዘረጋበትም፣ የልጁ ሰውነት መሞቅ ጀመረ።
35ኤልሳዕም ተነሥቶ በቤቱ ውስጥ ወዲ
ያና ወዲህ ከሄደ በኋላ ወደ ዐልጋው ወጥቶ
እንደ ገና በልጁ ላይ ሙሉ ለሙሉ ተዘረ
ጋበት፤ ልጁም ሰባት ጊዜ አስነጠሰውና ዐይ
ኖቹን ከፈተ።
36ኤልሳዕም ግያዝን ጠርቶ፣ “ሱነማዪ
ቱን ጥራት፤” አለው፤ እርሱም ጠራት። እንደ
መጣችም፣ “በይ ልጅሽን ውሰጂ” አላት።
37እርሷም ገብታ በእግሩ ላይ ወደቀች፤
በምድርም ላይ ተደፋች፤ ልጇንም ይዛ
ወጣች።

መርዛሙ ወጥ

38ኤልሳዕ ወደ ጌልገላ ተመለሰ፤ በዚያም
አገር ራብ ነበረ። የነቢያት ማኅበር በፊቱ
ተቀምጠው ሳለ አገልጋዩን፣ “ትልቁን
ምንቸት ጣድና ለእነዚህ ሰዎች ወጥ ሥራ
ላቸው” አለው።
39ከእነርሱም አንዱ ቅጠላ ቅጠል ለማም
ጣት ወደ ሜዳ ወጥቶ፤ ዱር በቀል ሐረግ
አገኘ፤ ከሐረጉም ላይ የቅል ፍሬ ለቅሞ
በልብሱ ሙሉ ይዞ ተመለሰና ቈራርጦ
በወጡ ምንቸት ውስጥ ጨመረው፤ ምን
እንደሆን ግን ማንም አላወቀም። 40ሰዎቹ
እንዲመገቡትም ወጡ ወጣ፤ ገና እንደ
ቀመሱትም፣ “የእግዚአብሔር ሰው ሆይ፤ በም
ንቸቱ ውስጥ የሚገድል መርዝ አለ!” ብለው
ጮኹ፤ ሊመገቡትም አልቻሉም። 41ኤልሳ
ዕም፣ “እስቲ ዱቄት አምጡልኝ” አለ።
ያንንም በምንቸቱ ውስጥ ጨምሮ፣ “እንዲ
መገቡት ለሰዎቹ አቅርቡላቸው” አለ። በም
ንቸቱም ውስጥ ጕዳት የሚያስከትል ነገር
አልተገኘም።

አንድ መቶ ሰው ተመገበ

42አንድ ሰው ከበኵራቱ ፍሬ የተጋገረ
ሃያ የገብስ ሙልሙልና ጥቂት የእሸት
ዛላዎች በአቁማዳ ይዞ ከበኣልሻሊሻ ወደ
እግዚአብሔር ሰው መጣ። ኤልሳዕም አገልጋ
ዩን፣ “ሰዎቹ እንዲበሉት ስጣቸው” አለው።
43አገልጋዩም፣ “ይህን እንዴት አድርጌ ለመቶ
ሰው አቀርባለሁ?” ሲል ጠየቀ፤
ኤልሳዕ ግን፣ “እንዲበሉት ለሰዎቹ ስጣ
ቸው፤ *እግዚአብሔር*፣ ‘በልተው ይተርፋቸ
ዋል’ ይላልና” አለው። 44ከዚያም አቀረበላ
ቸው፤ *እግዚአብሔር* እንደ ተናገረውም በል
ተው ተረፋቸው።

4፥21 ቍ32
4፥23 ዘኍ10፥10፤ 1ዜና23፥31፤መዝ81፥3
4፥25 1ነገ18፥20
4፥27 1ሳሙ1፥15
4፥29 ዘፀ4፥2፤ 1ነገ18፥46
4፥32 ቍ21
4፥33 1ነገ17፥20፤ ማቴ6፥6
4፥34 1ነገ17፥21፤ ሐሥ20፥10
4፥35 ኢሱ6፥15፤ 2ነገ8፥5
4፥36 ዕብ11፥35
4፥38 ዘሌ26፥26፤ 2ነገ2፥1፤8፥1
4፥41 ዘፀ15፥25፤ 2ነገ2፥21
4፥42 1ሳሙ9፥4:7፤ ማቴ14፥17፤15፥36
4፥43 ማቴ14፥20፤ ሉቃ9፥13፤ዮሐ6፥12

ንዕማን ከለምጽ ተፈወሰ

5 በዚህ ጊዜ ንዕማን የሶርያ ንጉሥ ጦር
አዛዥ ነበረ፤ *እግዚአብሔር* በዚህ ሰው
አማካይነት፣ ሶርያ ድልን እንድትጐናጸፍ
ስላደረጋት በጌታው ዘንድ ታላቅና የተከ
በረ ሰው ነበር። ጀግና ወታደር ቢሆንም
ለምጽ[ለ] ወጥቶበት ነበር።
2አደጋ ጣዮች ከሶርያ ወጥተው፣ ከእስራ
ኤል ምድር አንዲት ልጃገረድ ማረኩ፤
እርሷም የንዕማንን ሚስት ታገለግላት
ነበር። 3እመቤቷንም፣ "ጌታዬ በሰማርያ
ያለውን ነቢይ ሄዶ ቢያገኘው እኮ ከዚህ
ለምጹ ይፈውሰው ነበር" አለቻት።
4ንዕማንም ወደ ጌታው ሄዶ ከእስራኤል
የመጣችው ልጃገረድ ያለችውን ነገረው።
5የሶርያም ንጉሥ፣ "በል እንግዲያው አሁ
ኑኑ ሂድ፤ እኔም ለእስራኤል ንጉሥ ደብ
ዳቤ እጽፋለሁ" አለው፤ ስለዚህ ንዕማን
ዐሥር መክሊት[ሐ] ብር፣ ስድስት ሺህ ሰቅል[መ]
ወርቅና ዐሥር ሙሉ ልብስ ይዞ ሄደ።
6ለእስራኤልም ንጉሥ የያዘው ደብዳቤ፣
"ከለምጹ እንድትፈውሰው ይህን ደብዳቤ
አስይዤ አገልጋዬን ንዕማንን ወዳንተ ልኬ
ዋለሁ" የሚል ነው።
7የእስራኤልም ንጉሥ ደብዳቤውን ወዲ
ያው እንዳነበበ ልብሱን ቀዶ፣ "ለምጽ
እንድፈውሰው ይህን ሰው ወደ እኔ መላኩ
እኔ ገድዬ ማዳን የምችል አምላክ ሆኜ
ነውን? እንግዲህ ጠብ ሲፈልገኝ እዩ!"
አለ።
8የእግዚአብሔር ሰው ኤልሳዕ፣ የእስራኤል
ንጉሥ ልብሱን መቅደዱን በሰማ ጊዜ እን
ዲህ ሲል ላከበት፤ "ልብስህን ለምን ቀደ
ድህ? ሰውየው ወደ እኔ ይምጣ፤ ከዚያም
በእስራኤል ነቢይ መኖሩን ያውቃል።"
9ስለዚህ ንዕማን በፈረሶቹና በሠረገሎቹው
ሆኖ በኤልሳዕ ቤት ደጃፍ ሲደርስ ቆመ።
10ኤልሳዕም፣ "ሂድና በዮርዳኖስ ሰባት ጊዜ
ታጠብ፤ ሥጋህ ይፈወሳል፤ አንተም ትነጻ
ለህ" ብሎ እንዲነግረው መልእክተኛ ላከ
በት።
11ንዕማን ግን ተቈጥቶ እንዲህ በማለት
ሄደ፤ 'እኔ እኮ በእርግጥ ወደ እኔ መጥቶ
በመቆም የአምላኩን *የእግዚአብሔርን* ስም
የሚጠራ፣ በእጁም ዳሶ ከለምጽ በሽታዬ የሚ
ፈውሰኝ መስሎኝ ነበር። 12ለዚህ ለዚህ
የደማስቆ ወንዞች አባናና ፋርፋር ከየትኞ
ቹም የእስራኤል ውሆች አይሻሉምን?
ለመታጠብ ለመታጠብማ በእነርሱ ታጥቤ
መንጻት አልችልምን?" ስለዚህ በቍጣ ተመ
ለሰ።
13የንዕማን አገልጋዮች ግን ወደ እርሱ
ቀርበው፣ "አባት ሆይ፤ ነቢዩ ከዚህ ከበድ
ያለ ነገር እንድታደርግ ቢነግርህ ኖሮ አታ
ደርገውም ነበርን? ታዲያ፣ 'ታጠብና ንጻ'
ቢልህ ምኑ አስቸገረህ?" አሉት። 14ስለዚህ
ንዕማን ወረደ፤ የእግዚአብሔር ሰው እንደ
ነገረውም በዮርዳኖስ ሰባት ጊዜ ብቅ ጥልቅ
አለ፤ ሥጋውም እንደ ትንሽ ልጅ ሥጋ
ሆነ፤ ነጻም።
15ከዚያም ንዕማን ከጭፍሮቹ ሁሉ ጋር
ወደ እግዚአብሔር ሰው ተመልሶ ሄደ፤ በፊ
ቱም ቆሞ፣ "እነሆ በእስራኤል አገር እንጂ
በዓለም ሁሉ ሌላ አምላክ አለመኖሩን ተረ
ድቻለሁ፤ ስለዚህ አሁንም ከአገልጋይህ
ስጦታ እንድትቀበል እለምንሃለሁ" አለው።
16ነቢዩም፣ "የማገለግለውን ሕያው *እግዚአ
ብሔርን*፣ ምንም ነገር አልቀበልም" ሲል
መለሰ። ምንም እንኳ ንዕማን አስጨንቆ
ቢለምነውም አልተቀበለም። 17ንዕማንም
እንዲህ አለው፤ "ስጦታውን የማትቀበል
ከሆነ፣ ለማንኛውም አምላክ የሚቃጠል
ወይም ሌላ መሥዋዕት ስለማላቀርብ፣ ሁለት
የበቅሎ ጭነት ዐፈር እንድወስድ ትፈቅድ
ልኝ ዘንድ እለምንሃለሁ። 18ነገር ግን *እግ
ዚአብሔር* ስለ አንድ ነገር ብቻ አገልጋይ
ህን ይቅር ይበለው፤ ይኸውም ጌታዬ ለመ
ስገድ ወደ ሬሞን ቤተ ጣዖት በሚገባበት
ጊዜ ክንዴን ሲደገፍ እኔም እንደ እርሱ
በዚያ ብሰግድ፣ በሬሞን ቤተ ጣዖት በመ
ስገዴ *እግዚአብሔር* አገልጋይህን ይቅር
ይበለው።"
19ኤልሳዕም፣ "በሰላም ሂድ" አለው። ንዕ
ማን ጥቂት ራቅ ብሎ እንደ ሄደ፣ 20የእግ
ዚአብሔር ሰው አገልጋይ ግያዝ፣ "ጌታዬ፣
ይህ ሶርያዊ ንዕማን ያመጣውን አለመቀ
በሉ ደግም አይደል፤ ሕያው *እግዚአብሔ
ርን*! ተከትዬ ሄጄ ከእርሱ አንድ ነገር
ማግኘት አለብኝ" ብሎ አሰበ።
21ስለዚህ ግያዝ ንዕማንን ተከተለው፤
ንዕማንም ግያዝ እየሮጠ ወደ እርሱ መም
ጣቱን ባየ ጊዜ፣ ሊገናኘው ከሠረገላው
ወርዶ፣ "ምነው፤ በደኅና መጣህን?" ሲል ጠየ
ቀው።
22ግያዝም፣ "ሁሉም ደኅና ነው፤ ግን
ጌታዬ፣ 'ከነቢያት ማኅበር ሁለት ወጣ
ቶች ከኰረብታማው አገር ከኤፍሬም ወደ
እኔ አሁን በድንገት ስለመጡ፣ 'እባክህ

5፥1 ዘፍ10፥22፤ ዘፀ4፥6፤ዘኍ12፥10፤ 2ሳሙ10፥19፤ ሉቃ4፥27
5፥2 2ነገ6፥23፤ 13፥20፤24፥2
5፥3 ዘፍ20፥7
5፥5 ቀኍ22፤ ዘፍ24፥53፤ መሳ14፥12፤1ሳሙ9፥7
5፥7 ዘፍ30፥2፤ ዘዳ32፥39፤1ነገ20፥7፤ 2ነገ19፥14
5፥8 1ነገ22፥7
5፥10 ዘፍ33፥3፤ ዘሌ14፥7፤ዮሐ9፥7
5፥11 ዘፀ7፥19
5፥12 ምሳ14፥17፡ 29፤19፥11፤29፥11፤ ኢሳ8፥6
5፥13 2ነገ6፥21፤ 13፥14
5፥14 ዘፍ33፥3፤ ዘፀ4፥7፤ዘሌ14፥7፤ ኢሱ6፥15፤ ኢዮ33፥25
5፥15 ኢሱ2፥11፤ 4፥24፤1ሳሙ9፥7፤ 17፥46
5፥16 ቀኍ20፡26፤ ዘፍ14፥23፤ዳን5፥17
5፥17 ዘፀ20፥24
5፥18 2ነገ7፥2
5፥19 1ሳሙ1፥17፤ ሐሥ15፥33
5፥20 ዘፀ20፥7
5፥22 ቀኍ5፤ ዘፍ45፥22

[ለ]1 በዚህ ስፍራ እንዲሁም በቍጥር 3፡6፡7፡11 እና 12 ላይ የዕብራይስጡ ቃል ቆዳን የሚያጠቁ በሽታዎች ሁሉ የሚያሳይ ነው።
[ሐ]5 340 ኪሎ ግራም ያህል ነው።
[መ]5 70 ኪሎ ግራም ያህል ነው።

አንድ መክሊት[ሠ] ብርና ሁለት ሙሉ ልብስ
ስጣቸው ብለህ ንገር’ ብሎ ልኮኛል’ አለው::
23ንዕማንም፣ “እባክህ ሁለት መክሊት
ውሰድ” በማለት ግያዝን አስጨንቆ ለመ
ነው:: ከዚያም ሁለቱን መክሊት ብር፣
በሁለት ከረጢት ውስጥ አስሮ ሁለት ሙሉ
ልብስ ጨምሮ ለሁለት አገልጋዮቹ አስ
ያዘ፤ እነርሱም ያን ተሸክመው ከግያዝ ፊት
ፊት ሄዱ:: 24ግያዝም ወደ ኰረብታው
እንደ ደረሰ፣ ዕቃዎቹን ከአገልጋዮቹ ተቀ
ብሎ በቤቱ ውስጥ አስቀመጠ፤ ሰዎቹንም
አሰናብቶአቸው ሄዱ:: 25ከዚያም ገብቶ በጌ
ታው በኤልሳዕ ፊት ቆመ::
ኤልሳዕም፣ “ግያዝ ሆይ፤ የት ነበርህ?”
ሲል ጠየቀው::
ግያዝም፣ “አገልጋይህ የትም አልሄ
ደም” ብሎ መለሰ::
26ኤልሳዕ ግን እንዲህ አለው፤ “ያ ሰው
ሊገናኝህ ከሠረገላው ሲወርድ መንፈሴ
ከአንተ ጋር አልሄደምን? እንዲያው ለመ
ሆኑ ጊዜው ገንዘብና ልብስ፣ የወይራ ዘይት
ተክልና የወይን ተክል ቦታ፣ የበግና የከ
ብት መንጋ፣ ወንድና ሴት አገልጋይ የሚ
ቀበሉበት ነውን? 27ስለዚህ የንዕማን ለምጽ
በአንተ ላይ ይጣበቃል፤ ለዘላለምም ወደ
ዘርህ ይተላለፋል::” ከዚያም ግያዝ ከኤል
ሳዕ ፊት ወጣ፤ እንደ በረዶ እስኪነጣም
ድረስ ለምጻም ሆኖ ወጣ::

መጥረቢያው ተንሳፈፈ

6 የነቢያት ማኅበር ኤልሳዕን እንዲህ
አሉት፤ “እነሆ፣ በፊትህ የምንቀመጥ
በት ስፍራ ጠቦናል፤ 2ስለዚህ ወደ ዮርዳ
ኖስ ሄደን፣ እያንዳንዳችን ምሰሶ ቈርጠን
እናምጣ፣ በዚያም የምንቀመጥበትን መኖ
ሪያ እንሥራ::”
እርሱም፣ “ይሁን ሂዱ” አላቸው::
3ከመካከላቸውም አንዱ፣ “አንተስ ከአገ
ልጋዮችህ ጋር አትመጣምን?”አለው::
ኤልሳዕም፣ “እሺ እሄዳለሁ” አለ፤ 4አብ
ሮአቸውም ሄደ:: ወደ ዮርዳኖስም ሄደው
ዛፎች መቍረጥ ጀመሩ:: 5ከእነርሱም አንዱ
ዛፍ እየቈረጠ ሳለ፣ መጥረቢያው በሮ ከው
ሃው ውስጥ ወደቀ፤ እርሱም፣ “አየ ጕድ
ጌታዬ፤ የተውሶ መጥረቢያ እኮ ነው!” ብሎ
ጮኸ::
6የእግዚአብሔርም ሰው፣ “በየት በኩል ነው
የወደቀው?” ሲል ጠየቀ:: ቦታውን ባሳየ
ውም ጊዜ ኤልሳዕ እንጨት ቈርጦ ወደ
ውሃው ውስጥ በመጣል መጥረቢያውን እን
ዲንሳፈፍ አደረገው:: 7ከዚያም፣ “በል አው
ጣና ውሰደው” አለው፤ ሰውየውም እጁን

5፥26 ቆላ16፤ ኤር45፥5
5፥27 ዘፀ4፥6፤ ዘኍ12፥10፤ቈላ3፥5
6፥1 1ሳሙ10፥5
6፥6 ዘፀ15፥25፤ 2ነገ2፥21
6፥9 ቆላ12
6፥10 ኤር11፥18
6፥12 ቆላ9
6፥13 ዘፍ37፥17
6፥14 2ነገ1፥9
6፥16 ዘፍ15፥1፤ 2ዜና32፥7፤ መዝ55፥18፤ 1ዮሐ4፥4፤ ሮሜ8፥31
6፥17 2ነገ2፥11:12
6፥18 ዘፍ19፥11፤ ሐሥ 13፥11

ዘርግቶ ወሰደው::

ኤልሳዕ ሶርያውያንን አሳወረ

8በዚህ ጊዜ የሶርያ ንጉሥ ከእስራኤል
ጋር ይዋጋ ነበር፤ ከጦር አለቆቹ ጋር ከተ
መካከረ በኋላም፣ “በዚህ፣ በዚህ ቦታ እሰ
ፍራለሁ” አለ::
9የእግዚአብሔርም ሰው፣ “ሶርያውያን በዚያ
ታች ወርደዋልና በዚያ በኩል እንዳታልፍ
ተጠንቀቅ” ሲል ለእስራኤል ንጉሥ ላከ
በት::
10ስለዚህ የእስራኤል ንጉሥ የእግዚአብሔር
ሰው የነገረውን ቦታ አስቃኘ፤ ኤልሳዕም
ንጉሡን እንደዚህ ካሉት ቦታዎች ራሱን
እንዲጠብቅ ከአንድ ሁለት ጊዜ በላይ አስ
ጠነቀቀው::
11ይህም የሶርያን ንጉሥ እጅግ ስላበሳ
ጨው፣ የጦር አለቆቹን ጠርቶ፣ “ከመካከ
ላችን ከእስራኤል ንጉሥ ጋር የተወዳጀ
እንዳለ ለምን አትነግሩኝም?” ሲል ጠየቃ
ቸው::
12ከጦር አለቆቹም አንዱ፣ “ንጉሥ ጌታዬ
ሆይ፤ ከእኛ በኩል ማንም ሰው የለም፤
ነገር ግን አንተ በእልፍኝህ ሆነህ እንኳ
የምትናገረውን አንዲቱም ሳትቀር ለእስራ
ኤል ንጉሥ የሚነግረው በእስራኤል ያለው
ነቢዩ ኤልሳዕ ነው” አለው::
13ንጉሡም፣ “ሰዎች ልኬ እንዳስይዘው፣
የት እንደሚገኝ ፈልጉ” ሲል አዘዘ:: ከዚ
ያም፣ “በዶታይን ይገኛል” የሚል ዜና ደረ
ሰው:: 14ስለዚህ ፈረሶችና ሠረገሎች እንዲ
ሁም ብዙ ሰራዊት ወደዚያ ላከ:: እነር
ሱም በሌሊት ደርሰው ከተማዪቱን ከበቡ::
15የእግዚአብሔር ሰው አገልጋይ በማለዳ
ተነሥቶ ወደ ውጭ ሲወጣ፣ በፈረሶችና
በሠረገሎች የተጠናከረ ሰራዊት ከተማዪ
ቱን ከቧት ነበር:: አገልጋዩም “ጌታዬ ሆይ፤
ምን ማድረግ ይሻለናል?” ሲል ጠየቀ::
16ነቢዩም፣ “ከእኛ ጋር ያሉት ከእነርሱ
ጋር ካሉት ይበልጣሉና አትፍራ” አለው::
17ኤልሳዕም፣ “*እግዚአብሔር* ሆይ፤ ያይ
ዘንድ እባክህ ዐይኖቹን ክፈትለት” ብሎ
ጸለየ፤ *እግዚአብሔርም* የአገልጋዩን ዐይኖች
ከፈተለት፤ ሲመለከትም፤ የእሳት ፈረሶ
ችና ሠረገሎች በኤልሳዕ ዙሪያ ተራራውን
ሞልተውት አየ::
18ሶርያውያንም ወርደው ወደ እርሱ
ሲመጡ ኤልሳዕ፣ “ይህን ሕዝብ ዕውር
አድርገው” ብሎ ወደ *እግዚአብሔር* ጸለየ::
ስለዚህ ኤልሳዕ በጠየቀው መሠረት እግዚ
አብሔር ዕውር አደረጋቸው::

[ሠ]22 34 ኪሎ ግራም ያህል ነው::

19ኤልሳዕም፣ “መንገዱ በዚህ አይደለም፤
ከተማዪቱም ይህች አይደለችም፤ ወደምት
ፈልጉት ሰው መርቼ እንዳደርሳችሁም እኔን
ተከተሉኝ” አላቸው። ከዚያም መርቶ ወደ
ሰማርያ ወሰዳቸው።
20ወደ ከተማዪቱም ከገቡ በኋላ ኤል
ሳዕ፣ “እግዚአብሔር ሆይ፤ እንዲያዩ የእነ
ዚህን ሰዎች ዐይን ክፈት” አለ። እግዚአ
ብሔርም ዐይኖቻቸውን ከፈተ። እነርሱም
በሰማርያ ውስጥ መሆናቸውን አዩ።
21የእስራኤልም ንጉሥ ባያቸው ጊዜ፣
“አባቴ ሆይ፤ ልግደላቸውን? ልፍጃቸውን”
ብሎ ኤልሳዕን ጠየቀው። 22እርሱም፣
“አትግደላቸው፤ ለመሆኑ በሰይፍህና በቀስ
ትህ የማረክሃቸውን ትገድላቸው ዘንድ ይገ
ባሃልን? አሁንም የሚበሉትንና የሚጠጡ
ትን አስቀርብላቸው፤ በልተው ጠጥተውም
ወደ ጌታቸውም ይሂዱ” አለው። 23ስለዚህ
ታላቅ ግብዣ አዘጋጅቶላቸው ከበሉና
ከጠጡ በኋላ አሰናብቶአቸው ወደ ጌታ
ቸው ሄዱ። የሶርያ አደጋ ጣዮችም የእስራ
ኤልን ምድር ለመውረር ከዚያ በኋላ አል
ተመለሱም።

በተከበበችው ሰማርያ የተከሠተ ራብ

24ከጥቂት ጊዜ በኋላም የሶርያ ንጉሥ
ቤንሐዳድ ሰራዊቱን ሁሉ ሰበሰበ፤ ወጥቶም
ሰማርያን ከበባት። 25ከተማዪቱን እንደ
ከበባትም የአንድ አህያ ጭንቅላት በሰማ
ኒያ ሰቅል[ሬ] ብር፣ የጎሞር አንድ ስምንተኛ[ሰ]
የርግብ ኵስ[ሸ] በአምስት ሰቅል[ቀ] ብር እስኪ
ሸጥ ድረስ ታላቅ ራብ ሆነ።
26የእስራኤልም ንጉሥ በቅጥሩ ላይ በሚ
መላለስበት ጊዜ አንዲት ሴት ድምፅዋን
ከፍ አድርጋ “ጌታዬ፣ ንጉሥ ሆይ፤ እባ
ክህ ርዳኝ!” አለች።
27ንጉሡም፣ “እግዚአብሔር ካልረዳሽ እኔ
እንዴት ልረዳሽ እችላለሁ? ከዐውድማው
ነው ወይስ ከወይን መጥመቂያው የምረ
ዳሽ?” ሲል መለሰላት። 28ከዚያም፣ “ለመ
ሆኑ ችግርሽ ምንድነው?” ሲል ጠየቃት።
እርሷም እንዲህ ስትል መለሰችለት፤
“ይህች ሴት፣ ‘ዛሬ እንድንበላው ልጅሽን
አምጪው፤ ነገ ደግሞ የእኔን ልጅ እን
በላዋለን’ አለችኝ። 29ስለዚህ ልጄን ቀቅ
ለን በላነው። በማግሥቱም፣ ‘እንድንበላው
ልጅሽን አምጪው’ አልኋት፤ እርሷ ግን
ደበቀችው።”
30ንጉሡም ሴቲቱ ያለችውን ሲሰማ ልብ
ሱን ቀደደ፤ በቅጥሩ ላይ በሚመላለስበ
ትም ጊዜ በውስጥ ማቅ መልበሱን ሕዝቡ
አየ። 31ንጉሡም፣ “የሻፋጥ ልጅ የኤልሳዕ

6፥21 2ነገ5፥13
6፥22 ዘዳ20፥11፤ 2ዜና28፥8-15
6፥23 2ነገ5፥2
6፥24 ዘዳ28፥52፤ 1ነገ15፥18፤2ነገ8፥7
6፥25 ዘሌ26፥26፤ ሩት1፥1፤ኢሳ36፥12
6፥29 ዘሌ26፥29፤ ዘዳ28፡53-55
6፥30 ዘፍ37፥34፤ 2ነገ18፥37፤ ኢሳ 22፥15
6፥32 ቍ31፤ 1ነገ18፥4፤ሕዝ8፥1፤ 14፥1፤20፥1
6፥33 ዘሌ24፥11፤ ኢዮ 2፥9፤14፥14፤ ኢሳ 40፥31
7፥1 ቍ16
7፥2 ቍ17፡19፤ ዘፍ7፥11፤2ነገ5፥18፤ መዝ78፥23፤ ሚል3፥10
7፥3 ዘሌ13፥45-46፤ ዘኍ5፥14
7፥6 ዘፀ14፥24፤ ዘኍ13፥29፤ 2ሳሙ10፥6፤ ኤር46፥21፤ ሕዝ1፥24

ራስ ዛሬ በዐንገቱ ላይ ካደረ፣ እግዚአብሔር
ይህን ያድርግብኝ፤ ከዚህም የባሰ ያምጣ
ብኝ” ብሎ ዛተ።
32በዚህ ጊዜ ኤልሳዕ በቤቱ ተቀምጦ
ነበር፤ ሽማግሌዎችም አብረውት ተቀምጠው
ነበር። ንጉሡም መልእክተኛ ቀድሞት እን
ዲሄድ አደረገ። የተላከውም ሰው ከመድ
ረሱ በፊት ኤልሳዕ ለሽማግሌዎቹ፣ “ይህ
ነፍሰ ገዳይ ራሴን ለመቀሥረጥ ሰው መላ
ኩን ታያላችሁ? እነሆ፤ አሁንም መልእክ
ተኛው ሲደርስ በሩን ዘግታችሁ እንዳይገባ
አድርጉ። የጌታው የእግሩ ኮቴ ከኋላው
ይሰማ የለምን?” አላቸው።
33ኤልሳዕ ከሽማግሌዎቹ ጋር በመነጋገር
ላይ ሳለም፣ መልእክተኛው ወደ እርሱ
ወረደ። ንጉሡም ደርሶ፣ “ይህ ጥፋት የመ
ጣው ከእግዚአብሔር ነው፤ ታዲያ እኔ
ከእግዚአብሔር ምን እጠብቃለሁ?” አለ።

7 ኤልሳዕም፣ “እንግዲህ የእግዚአብሔ
ርን ቃል ስማ፤ እግዚአብሔር እንዲህ
ይላል፤ ‘በነገው ዕለት በዚሁ ሰዓት፣ በሰማ
ርያ በር አንድ መስፈሪያ ማለፊያ ዱቄት
በአንድ ሰቅል፣ ሁለት መስፈሪያ ገብስም
በአንድ ሰቅል ይሸጣል” አለ።
2ንጉሡ በክንዱ ላይ የተደገፈውም የጦር
አለቃ፣ የእግዚአብሔርን ሰው፣ “እንዲያው ለመ
ሆኑ፣ እግዚአብሔር የሰማያትን መስኮቶች
ቢከፍት እንኳ ይህ ሊሆን ይችላልን?” ሲል
ጠየቀው።
ኤልሳዕም፣ “ይህን አንተው ራስህ በዐ
ይንህ ታየዋለህ፤ ይሁን እንጂ ከዚያ አን
ዳች አትቀምስም” አለው።

ከበባው ተወገደ

3በዚህ ጊዜ የሚያሠቅቅ የቆዳ በሽታ
የያዛቸው አራት ሰዎች በከተማዪቱ መግ
ቢያ በር አጠገብ ነበሩ፤ እነርሱም እርስ
በርሳቸው እንዲህ ተባባሉ፤ “እስክንሞት
ድረስ በዚህ የምንቆየው ለምንድን ነው?
4ታዲያ፣ ‘ወደ ከተማዪቱ እንግባ ብንል’
በዚያም ራብ ስላለ እንሞታለን፤ በዚሁም
ብንሆን ያው መሞታችን እንደሁ አልቀ
ረም፤ ስለዚህ ወደ ሶርያውያኑ ሰፈር ዝም
ብለን እንሂድ፤ ዝም ካሉን ሕይወታችን
ትተርፋለች፤ ከገደሉንም ያው ሞቶ መገላ
ገል ነው።”
5ከዚያም መሸትሸት ሲል ተነሥተው
ወደ ሶርያውያን ሰፈር ሄዱ፤ ወደ ሰፈሩ
ጥግ ሲደርሱም አንድም ሰው በዚያ አል
ነበረም። 6ይህ የሆነበትም ምክንያት እግዚ

[ሬ]25 1 ኪሎ ግራም ያህል ነው። [ሰ]25 0.3 ሊትር ያህል ነው።
[ሸ]25 ወይም፣ ጥሬ [ቀ]25 55 ግራም ያህል ነው።

አብሔር *የሠረገሎችንና የፈረሶችን እንዲ
ሁም የብዙ ሰራዊት ድምፅ ሶርያውያን
እንዲሰሙ አድርጎ ስለነበር ነው፤ እርስ
በእርሳቸው፣ “እነሆ፣ የእስራኤል ንጉሥ
በእኛ ላይ አደጋ ለመጣል፣ የኬጢያውያን
ንና የግብፃውያንን ነገሥታት ቀጥሮ አም
ጥቶብናል” ተባባሉ፡፡ 7ከዚያም መሸትሸት
ሲል ተነሥተው ሸሹ፤ ድንኳኖቻቸውን፣
ፈረሶቻቸውንና አህዮቻቸውንም አልወሰ
ዱም ነፍሳቸውን ብቻ ለማዳን ሲሉ ሰፈሩን
እንዲሁ እንዳለ ትተው ሄዱ፡፡
8ለምጽ ያለባቸውም ሰዎች ወደ ሰፈሩ
አጠገብ ከደረሱ በኋላ፣ ከድንኳኖቹ ወደ
አንዱ ገብተው በሉ፤ ጠጡም፤ ከዚያም
ብር፣ ወርቅና ልብስ ይዘው በመሄድ ደበ
ቁት፡፡ ተመልሰው በመምጣትም ወደ ሌላው
ድንኳን ገብተው ሌሎች ነገሮችን በመው
ሰድ እንደዚሁ ደበቁ፡፡
9እርስ በርሳቸውም፣ “ያደረግነው ትክ
ክል አይደለም፤ ዕለቱ የምሥራች ቀን
ነው፤ እኛ ግን የራሳችን ብቻ አደረግነው፤
እስኪነጋም ከቈየን በደለኞች እንሆናለን፤
ስለዚህ ወደ ቤተ መንግሥት በፍጥነት
ሄደን እንንገር” ተባባሉ፡፡
10ስለዚህ ሄደው የከተማዪቱን መግቢያ
በር ጠባቂዎች ጮኸው በመጥራት፣ “ወደ
ሶርያውያን ሰፈር ገባን፤ እዚያም ከታሰሩ
ፈረሶችና አህዮች በቀር አንድም ሰው አል
ነበረም፤ የማንም ድምፅ አልተሰማም፤
ድንኳኖቹም እንዳሉ ናቸው” ብለው
ነገሯአቸው፡፡ 11የበሩ ጠባቂዎችም ይህንኑ
አስተጋቡ፤ ዜናውም በቤተ መንግሥቱ
ተሰማ፡፡
12ንጉሡም በሌሊት ተነሥቶ ለጦር አለ
ቆቹ እንዲህ አላቸው፤ “ሶርያውያን ያደረ
ጉብንን እነግራችኋለሁ፤ መራባችንን ስለ
ሚያውቁ፣ ‘መቼም መውጣታቸው አይቀ
ርም፤ ከዚያም ከነሕይወታቸው እንማርካ
ቸዋለን፤ እኛም ሰተት ብለን ወደ ከተማ
ዪቱ እንገባለን’ በማለት በገጠር ለመደበቅ
ከሰፈራቸው ወጥተዋል፡፡”
13ከጦር አለቆቹም አንዱ እንዲህ አለ፤
“ጥቂት ሰዎች በከተማዪቱ ውስጥ ከተረ
ፉት ፈረሶች አምስቱን ይዘው ይሂዱ፤ ዕጣ
ፈንታቸውም በዚህ ከቀሩት እስራኤላው
ያን ሁሉ ዕድል ጋር አንድ ነው፤ የሚጠ
ብቃቸው ቢኖር በዚህ በሙሉ እንዳለቁት
እስራኤላውያን መሆን ብቻ ነው፤ ስለዚህ
እንላካቸውና የሆነውን እንይ፡፡”
14ስለዚህ ሁለት ሠረገሎች ከነፈረሶቻ
ቸው መረጡ፤ ንጉሡም፣ “ሂዱና የሆነውን
ነገር እዩ” ብሎ ከሶርያውያን ሰራዊት
በኋላ እንዲሄዱ ላካቸው፡፡ 15እነርሱም እስከ
ዮርዳኖስ ድረስ ተከተሏቸው፡፡ ሶርያው
ያን በጥድፊያ ሲሸሹ፣ የጣሉትንም ልብ
ስና ዕቃ በየመንገዱ ላይ ተበታትኖ አገኙ፤
መልክተኞቹም ተመልሰው ይህንኑ ለንጉሡ
ነገሩት፡፡ 16ከዚያም ሕዝቡ ወጥቶ የሶርያ
ውያንን ሰፈር በዘበዘ፤ ስለዚህ *እግዚአብሔር*
እንደ ተናገረው አንድ መስፈሪያ ማለፊያ
ዱቄት በአንድ ሰቅል፣ ሁለት መስፈሪያ
ገብስም በአንድ ሰቅል ተሸጠ፡፡
17በዚህ ጊዜ ንጉሡ እጁን ይደግፈው የነ
በረውን የጦር አለቃ፣ የቅጥሩ በር ኀላፊ
አድርጎት ነበርና በበራፉ መተላለፊያ ላይ
ሕዝቡ ሲጋፋ ረጋገጠው፤ ያ የእግዚአብሔር
ሰው ንጉሡ ወደ እርሱ በመጣ ጊዜ አስ
ቀድሞ እንደተናገረውም የጦር አለቃው
ሞተ፡፡ 18እንዲሁም የእግዚአብሔር ሰው ለን
ጉሡ፣ “ነገ በዚሁ ሰዓት በሰማርያ በር
ላይ አንድ መስፈሪያ ዱቄት በአንድ ሰቅል፣
ሁለት መስፈሪያ ገብስም በአንድ ሰቅል
ይሸጣል” ያለውም ተፈጸመ፡፡
19የጦር አለቃው *ለእግዚአብሔር* ሰው፣
“እግዚአብሔር የሰማይን መስኮቶች ቢከፍት
እንኳ ይህ እንዴት ሊሆን ይችላል?” ብሎት
ስለነበር፣ *የእግዚአብሔር* ሰው፣ “ይህን
አንተው ራስህ ታያለህ፤ ከዚህ ግን አንዳች
አትበላም” ሲል መልሶለት ነበር፡፡ 20በበሩ
መተላለፊያ ላይ ሕዝቡ ረጋግጦት ስለሞ
ተም፣ የተነገረበት በትክክል ደረሰ፡፡

የሱነማዪቱ ርስት ተመለሰ

8 በዚህ ጊዜ ኤልሳዕ፣ ልጇ ከሞት ያስነ
ሣላትን ሴት፣ “*እግዚአብሔር* በምድ
ሪቱ ላይ የሰባት ዓመት ራብ ስለ ወሰነ፣
ተነሺና ለጊዜው መቈየት ወደምትችዪ
በት ቦታ ከቤተሰብሽ ጋር ሂጂ” አላት፡፡
2ሴቲቱም ተነሥታ የእግዚአብሔር ሰው እንደ
ነገራት አደረገች፤ ከነቤተሰቧም ሄዳ፣ በፍ
ልስጥኤም ምድር ሰባት ዓመት ተቀመጠች፡፡
3ከሰባት ዓመት በኋላም፣ ከፍልስጥኤም
ምድር ተመልሳ መጣች፤ ስለ ቤቷና ስለ
መሬቷ አቤቱታ ለማቅረብ፣ ወደ ንጉሡ
ሄደች፡፡ 4በዚህ ጊዜ ንጉሡ የእግዚአብሔርን
ሰው አገልጋይ ግያዝን፣ “ኤልሳዕ ያደረ
ጋቸውን ታላላቅ ሥራዎች ሁሉ እስቲ
ንገረኝ” እያለው ነበር፡፡ 5ኤልሳዕ ልጇን
ከሞት ያስነሣላት ሴት ስለ ቤቷና ስለ

7፥7 መሳ7፥21፤ መዝ48፥46፤ምሳ28፥1፤ ኢሳ30፥17
7፥8 ኢሳ33፥23፤ 35፥6
7፥12 ኢሱ8፥4
7፥15 ኢዮ27፥22
7፥16 ቍ1፤ ኢሳ 33፥4፡23
7፥17 ቍ2
7፥19 ቍ2
8፥1 ዘፍ12፥10፤ ዘሌ26፥26፤ ዘዳ28፥22፤ሩት1፥1፤ 2ነገ4፥8-37
8፥5 2ነገ4፥35

[ሀ]1 በዚህ እንዲሁም በቍጥር 16 እና 18 ላይ 7.3 ሊትር ያህል ነው፡፡
[ተ]1 በዚህ እንዲሁም በቍጥር 16 እና 18 ላይ 11 ግራም ያህል ነው
[ቸ]1 በዚህ እንዲሁም በቍጥር 16 እና 18 ላይ 15 ሊትር ያህል ነው
[ኀ]3 በዚህ እና በቍጥር 8 ላይ የዕብራይስጡ ቃል ቆዳን የሚ ያጠቁን በሽታዎች ሁሉ የሚያሳይ ነው፡፡

መሬቷ ለማመልከት ወደ ንጉሡ ዘንድ
የቀረበችውም፣ ኤልሳዕ የሞተውን ልጅ
እንዴት እንዳስነሣ፣ ግያዝ ለንጉሡ በሚ
ነግርበት ወቅት ነበር።
ግያዝም፣ “ንጉሥ ጌታዬ ሆይ፤ ሴቲቱ
ይህች ናት፤ ኤልሳዕ ከሞት ያስነሣው ልጇም
ይህ ነው” አለ። 6ንጉሡም ስለዚሁ ጒዳይ
ጠየቃትና ነገረችው።
ከዚያም ንጉሡ፣ “የነበራትን ሁሉ እን
ዲሁም ትታ ከሄደችበት ጊዜ አንሥቶ
እስካሁን ድረስ ያለውን የዕርሻዋን ሰብል
በሙሉ እንድትመልስላት” ሲል አንድ ሹም
አዘዘላት።

አዛሄል ቤንሃዳድን ገደለ

7ኤልሳዕ ወደ ደማስቆ ሄደ፤ በዚያን
ጊዜም የሶርያ ንጉሥ ቤንሃዳድ ታሞ ነበር፤
ለንጉሡም፣ “የእግዚአብሔር ሰው ወደዚህ መጥ
ቶአል ብለው ነገሩት። 8እርሱም አዛሄ
ልን፣ “ገጸበረከት ይዘህ ሂድና የእግዚአብሔ
ርን ሰው ተገናኘው። በእርሱም አማካይነት፣
‘ከዚህ በሽታ እድናለሁን?’ ብለህ *እግዚአ
ብሔርን* ጠይቅ” አለው።
9አዛሄልም ደማስቆ ካፈራቻቸው ምርጥ
ነገሮች ሁሉ የአርባ ግመል ጭነት ገጸ በረ
ከት ይዞ ኤልሳዕን ለመገናኘት ሄደ። ሄዶም
እፊቱ ቆመና፣ “የሶርያ ንጉሥ ልጅህ ቤን
ሃዳድ፣ ‘ከዚህ በሽታ እድናለሁን?’ ሲል
ወደ አንተ ልኮኛል” አለው። 10ኤልሳዕም፣
“ሂድና፣ ‘መዳኑንስ በርግጥ ትድናለህ’
በለው፤ ነገር ግን እንደሚሞት *እግዚአብሔር*
ገልጦልኛል[1]” ሲል መለሰለት። 11እስኪያ
ፍር ድረስም፣ አዛሄልን ትኵር ብሎ ተመ
ለከተው፤ ከዚያም የእግዚአብሔር ሰው እንባ
ውን አፈሰሰ።
12አዛሄልም፣ “ጌታዬ የሚያለቅሰው ለም
ንድን ነው?”ሲል ጠየቀ።
ኤልሳዕም መልሶ፣ “በእስራኤላውያን
ላይ የምታደርሰውን ጒዳት ስለማውቅ
ነው፤ ምሽጎቻቸውን በእሳት ታቃጥላለህ፤
ጐልማሶቻቸውን በሰይፍ ትገድላለህ፤
ሕፃናታቸውን በምድር ላይ ትፈጠፍጣለህ፤
ያረገዙ ሴቶቻቸውንም ሆድ ትቀድዳለህ”
አለው።
13አዛሄልም፣ “ለመሆኑ እንደ ውሻ የሚ
ቈጠር አገልጋይህ ይህን ጀብዱ መፈጸም
እንዴት ይችላል?” አለ።
ኤልሳዕም መልሶ፣ “መቼም አንተ በሶ
ርያ ላይ እንደምትነግሥ *እግዚአብሔር*
አሳይቶኛል” አለው።
14ከዚያም አዛሄል ከኤልሳዕ ዘንድ ወጥቶ
ወደ ጌታው ተመለሰ፤ ቤንሀዳድም፣ “ለመ
ሆኑ ኤልሳዕ ምን አለህ?” ሲል ጠየቀው፤
አዛሄልም፣ “በርግጥ ከበሽታህ እንደም
ትድን ነግሮኛል” አለው። 15በማግስቱ ግን
ወፍራም ልብስ ወስዶ በውሃ ከነከረ በኋላ
የንጉሡን ፊት ሸፈነው፤ ንጉሡም በዚሁ
ሞተ፤ ከዚያም አዛሄል በእግሩ ተተክቶ
ነገሠ።

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮሆራም

8፥16-24 ተጓ-ምብ 2ዜና21፥5-10፡20

16የእስራኤል ንጉሥ የአክዓብ ልጅ ኢዮ
ራም በነገሠ በአምስተኛው ዓመት፣ የኢ
ዮሣፍጥ ልጅ ኢዮሆራም በይሁዳ ነገሠ።
17እርሱም ሲነግሥ ዕድሜው ሠላሳ ሁለት
ዓመት ነበር፤ በኢየሩሳሌም ተቀምጦም
ስምንት ዓመት ገዛ። 18ያገባት የአክዓብ
ልጅ ስለ ነበረች የአክዓብ ቤት እንዳደ
ረገው ሁሉ፣ እርሱም የእስራኤልን ነገሥ
ታት መንገድ ተከተለ፤ *በእግዚአብሔርም*
ፊት ክፉ ድርጊት ፈጸመ። 19ይሁን እንጂ
ስለ ባሪያው ስለ ዳዊት ሲል፣ *እግዚአብሔር*
ይሁዳን ሊያጠፋ አልፈለገም፤ ምክንያቱም
ለዳዊትና ለዘሩ መብራት እንደማያሳጣ
ተስፋ ሰጥቶ ነበርና።
20በኢዮሆራም ዘመነ መንግሥት፣ ኤዶም
ያስ በይሁዳ ላይ ዐምፆ የራሱን ንጉሥ
አነገሠ። 21ስለዚህም ኢዮሆራም ሠረገሎቹን
ሁሉ አሰልፎ ወደ ጻዒር ዘመተ። ኤዶማ
ውያንም እርሱንና የሠረገላ አዛዦቹን ከበቡ፤
እርሱና የሠረገላ አዛዦቹ ግን በሌሊት ተነ
ሥተው ከበባውን ጥሰው ወጡ፤ ሰራዊ
ቱም ሸሽቶ ተመለሰ። 22ኤዶምያስም እስከ
ዛሬ ድረስ በይሁዳ ላይ እንደ ዐመፀ ነው፤
ልብናም በዚሁ ጊዜ ዐምፆ ነበር። 23በኢ
ዮሆራም ዘመነ መንግሥት የተከናወ ነው
ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት
ታሪክ ተጽፎ የሚገኝ አይደለምን? 24ኢዮ
ሆራምም ከአባቶቹ ጋር አንቀላፋ፤ እንደ
እነርሱም ሁሉ በዳዊት ከተማ ተቀበረ።
ልጁ አካዝያስም በእግሩ ተተክቶ ነገሠ።

የይሁዳ ንጉሥ አካዝያስ

8፥25-29 ተጓ ምብ - 2ዜና22፥1-6

25የእስራኤል ንጉሥ የአክዓብ ልጅ ኢዮ
ራም በነገሠ በዐሥራ ሁለተኛው ዓመት፣
የኢዮሆራም ልጅ አካዝያስ በይሁዳ ነገሠ።
26አካዝያስ ሲነግሥ ዕድሜው ሀያ ሁለት
ዓመት ነበር፤ በኢየሩሳሌም ተቀምጦም
አንድ ዓመት ገዛ። እናቱ ጎቶልያ ትባላ
ለች፤ እርሷም የእስራኤል ንጉሥ የዖምሪ
የልጅ ልጅ ነበረች። 27አካዝያስ ከአክዓብ

8፥7 2ሳሙ8፥5፤ 2ነገ6፥24
8፥8 ዘፍ32፥20፤ መሳ18፥5፤1ሳሙ9፥7፤1ነገ19፥15
8፥10 ኢሳ38፥1
8፥11 መሳ3፥25፤ ሉቃ19፥41
8፥12 ዘፍ34፥29፤ 1ነገ19፥17፤ 2ነገ15፥16፤ መዝ137፥9፤ ኢሳ13፥16፤ ሆሴ13፥16፤ አሞ1፥13፤ናሆ3፥10፤ ሉቃ19፥44
8፥13 1ሳሙ17፥43፤2ሳሙ3፥8፤ 1ነገ19፥15
8፥15 2ነገ1፥17
8፥16 2ነገ1፥17፤ 2ዜና21፥14
8፥18 ቍ26፤ 2ነገ11፥1
8፥19 ዘፍ6፥13፤ 2ሳሙ21፥17፤ ራእ21፥23
8፥20 1ነገ22፥47
8፥22 ዘፍ27፥40፤ ዘኁ33፥20፤ ኢሱ21፥13፤ 2ነገ19፥8
8፥25 2ነገ9፥29
8፥26 ቍ18፤ 1ነገ16፥23
8፥27 1ነገ15፥26፤ 16፥30

[1]10 ዕብራይስጡ እንዲህም “ሂድና፣ *በርግጥ አትድንም* በለው
እንደሚሞት እግዚአብሔር ገልጦልኛል”

ቤተ ሰብ ጋር በጋብቻ የተሳሰረ ስለ
ነበር፣ የአክዓብ ቤት እንዳደረገው ሁሉ፣
እርሱም በአክዓብ ቤት መንገድ ሄደ፤ *በእ
ግዚአብሔርም* ፊት ክፉ ነገር አደረገ።
28አካዝያስም ከአክዓብ ልጅ ከኢዮራም
ጋር ሆኖ በሶርያ ንጉሥ በአዛሄል ላይ ለመ
ዝመት ወደ ሬማት ዘገለዓድ ሄደ፤ ሶር
ያውያንም በዚያ ኢዮራምን አቈሰሉት።
29ስለዚህ ንጉሥ ኢዮራም፣ በሬማት ከአዛ
ሄል ጋር ባደረገው ጦርነት ሶር ያውያን
ካደረሱበት ቍስል ለማገገም ወደ ኢይዝ
ራኤል ተመለሰ።
ከዚያም የአክዓብ ልጅ ኢዮራም ስለ
ታመመ የይሁዳ ንጉሥ የኢዮራሆም ልጅ
አካዝያስ ሊጠይቀው ወደ ኢይዝራኤል
ወረደ።

ኢዩ ተቀብቶ በእስራኤል ላይ ነገሠ

9 ነቢዩ ኤልሳዕ ከነቢያት ማኅበር አን
ዱን ጠርቶ እንዲህ አለው፤ “ወገብህን
ታጥቀህ፣ ይህን የዘይት ማሰሮ በመያዝ
በሬማት ወደምትገኘው ገለዓድ ሂድ።
2በዚያም ስትደርስ የናሜሲን የልጅ ልጅ፣
የኢዮሣፍጥን ልጅ ኢዩን ፈልገው። ወደ
እርሱም ቀርበህ ከጓደኞቹ ለብቻ ከነጠል
ኸው በኋላ፣ ወደ እልፍኝ አስገባው። 3ከዚ
ያም ማሰሮውን ይዘህ ዘይቱን በራሱ ላይ
አፍስስና፣ ‘*እግዚአብሔር* እንዲህ ይላል፤
“እነሆ፤ እኔ በእስራኤል ላይ እንድትነግሥ
ቀባሁህ”’ ብለህ ዐውጅ። ከዚያም በሩን ከፍ
ተህ ሩጥ፤ ፈጽሞ አትዘግይ።”
4ስለዚህ ጕልማሳው ነቢይ በሬማት ወደ
ምትገኘው ገለዓድ ሄደ። 5በዚያ እንደደረ
ሰም፣ የሰራዊቱ ጦር መኰንኖች በአንድ
ነት ተቀምጠው ነበር፤ እርሱም “መኰንን
ሆይ፤ ወደ አንተ ተልኬአለሁ” አለ።
ኢዩም፣ “ለማንኛችን ነው?” ሲል ጠየቀ።
እርሱም፣ “መኰንን ሆይ፤ ለአንተ ነው”
ብሎ መለሰ።
6ኢዩም ተነሥቶ ወደ ቤት ገባ፤ ከዚ
ያም ነቢዩ ዘይቱን በኢዩ ላይ አፈሰሰና
እንዲህ አለ፤ “የእስራኤል አምላክ እግዚአ
ብሔር እንዲህ ይላል፤ ‘*በእግዚአብሔር* ሕዝብ
በእስራኤል ላይ እንድትነግሥ ቀብቼሃ
ለሁ። 7የአገልጋዮቼን የነቢያትን ደም እን
ዲሁም *የእግዚአብሔርን* አገልጋዮች ደም
ሁሉ ከኤልዛቤል እጅ እበቀል ዘንድ አንተ
የጌታህን የአክዓብን ቤት ትመታለህ።
8የአክዓብ ቤት በሙሉ ይጠፋል፤ ባሪያም
ይሁን ተወላጅ፣ በእስራኤል የሚገኘውን
የመጨረሻ ወንድ ልጅ ሁሉ ከአክዓብ
እቈርጣለሁ። 9ከእንግዲህ የአክዓብን ቤት፣

8፥28 ዘዳ4፥43፤ 2ነገ9፥1:14
8፥29 1ነገ19፥15: 17፤21፥29፤ 2ነገ9፥21፤10፥13
9፥1 1ሳሙ10፥1: 5፤1ነገ18፥46፤ 2ነገ8፥28
9፥3 1ነገ19፥16
9፥6 1ነገ19፥16
9፥7 ዘፍ4፥24፤ ዘዳ32፥43፤ 1ነገ18፥4፤ ራእ6፥10
9፥8 1ሳሙ25፥22፤ 2ነገ10፥17
9፥9 1ነገ13፥34፤ 14፥10፤16፥3
9፥10 1ነገ21፥23
9፥11 1ሳሙ10፥11፤ ዮሐ10፥20
9፥13 2ሳሙ15፥10፤ ማቴ21፥8፤ ሉቃ19፥36
9፥14 ዘዳ4፥43፤ 2ነገ8፥28
9፥15 2ነገ8፥29
9፥16 2ዜና22፥7
9፥17 1ሳሙ 14፥16፤16፥4፤ ኢሳ21፥6

እንደ ናባጥ ልጅ እንደ ኢዮርብዓም ቤት፣
እንደ አኪያም ልጅ እንደ ባኦስ ቤት አደ
ርገዋለሁ። 10ኤልዛቤልን ግን በኢይዝራ
ኤል ዕርሻ ውሾች ይበሏታል፤ የሚቀብራ
ትም አይኖርም።’” ይህን ተናግሮም መዝ
ጊያውን ከፍቶ ሮጠ።
11ኢዩ ወጥቶ የጦር አለቆች ወደሆኑት
ጓደኞቹ እንደ ደረሰ፣ ከመካከላቸው አንዱ
“ሁሉም ነገር ሰላም ነው? ይህ እብድ ወደ
አንተ የመጣው ለምንድን ነው?” ሲል ጠየ
ቀው።
ኢዩም “ሰውየውንም ሆነ የሚናገረውን
እናንተም ታውቃላችሁ” ሲል መለሰ።
12እነርሱም፣ “ይህማ ትክክል አይደለም
ይልቅስ እውነቱን ንገረን” አሉት።
ኢዩም እንዲህ አለ፤ “እርሱ የነገረኝማ
ይህ ነው፤ ‘*እግዚአብሔር* እንዲህ ይላል፤
“የእስራኤል ንጉሥ እንድትሆን ቀብቼሃ
ለሁ።”’”
13ከዚያ ሁሉም ቶሎ ብለው ልበሳቸ
ውን እያወለቁ በሚራመድበት ደረጃ ላይ
አነጠፉ፤ ከዚያም መለከት ነፍተው፣ “ኢዩ
ነግሦአል” አሉ።

ኢዩ ኢዮራምንና አካዝያስን ገደለ

9፥21-29 ተጓ ምብ - 2ዜና22፥7-9

14ስለዚህ የናሜሲ የልጅ ልጅ፣ የኢዮሣ
ፍጥ ልጅ ኢዩ በኢዮራም ላይ አሤረ።
በዚህ ጊዜ ኢዮራምና እስራኤል ሁሉ በሬ
ማት የምትገኘውን ገለዓድን ከሶርያ
ንጉሥ ከአዛሄል ጥቃት ለማዳን ይጠብቁ
ነበር። 15ንጉሥ ኢዮራም ግን የሶርያን ንጉሥ
አዛሄልን ጦርነት በገጠመው ጊዜ፣ ሶርያ
ውያን ካደረሱበት ቍስል ለማገገም ወደ
ኢይዝራኤል ተመልሶ ነበር። ኢዩም፣ “እን
ግዲህ ሐሳባችሁ እንዲህ ከሆነ፣ ይህን ነገር
ወደ ኢይዝራኤል ሄዶ እንዳይናገር፣ ማንም
ሰው ከዚህች ከተማ ሾልኮ እንዳይወጣ
ጠብቁ” አለ። 16ከዚያም በሠረገላው ተቀ
ምጦ ወደ ኢይዝራኤል ገሠገሠ፤ ይህን ያደ
ረገውም ኢዮራም በዚያ ስለተኛና የይሁዳ
ንጉሥ አካዝያስም እርሱን ለመጠየቅ ወደ
ዚያው ስለወረደ ነው።
17በኢይዝራኤል ግንብ ማማ ላይ የቆመው
ጠባቂ የኢዩ ወታደሮች መቅረባቸውን
አይቶ፣ “ኧረ ወታደሮች መጡ!” በማለት
ጮኾ ተናገረ።
ኢዮራምም፣ “አንድ ፈረሰኛ ተጠርቶ፤
እንዲገናኛቸው ላኩትና፣ ‘የመጣችሁት በሰ
ላም ነውን?’ ብሎ ይጠይቅ” ሲል አዘዘ።
18ፈረሰኛውም ኢዩን ለመገናኘት ጋልቦ
ሄደና፣ “ንጉሡ፣ ‘የመጣችሁት በሰላም

ነውን?’ ብሎአል” አለው፡፡
ኢዩም፣ “ስለ ሰላም መጨነቅ የአንተ
ጉዳይ አይደለም! ይልቅስ ወደ ኋላ እለ
ፍና ተከተለኝ” አለው፡፡
ጠባቂውም፣ “መልእክተኛው ከእነርሱ
ዘንድ ደርሶአል፤ ነገር ግን ተመልሶ አል
መጣም” ብሎ አሳወቀ፡፡
19ስለዚህ ንጉሡ ሌላ ፈረሰኛ ላከ፤ ወደ
እነርሱ ዘንድ እንደ ደረሰም፣ “ንጉሡ፣
‘የመጣችሁት በሰላም ነውን?’ ይላል” አለው፡፡
ኢዩም “ስለ ሰላም መጨነቅ የአንተ
ጉዳይ አይደለም! ይልቅስ ወደ ኋላ እለ
ፍና ተከተለኝ” አለው፡፡
20ጠባቂው፣ “መልእክተኛው ከእነርሱ ዘንድ
ደርሶአል፤ ነገር ግን ይህም ተመልሶ አል
መጣም፤ የወታደሮቹ መሪ ሠረገላ አነዳዱ
ልክ እንደ ናሜሲ ልጅ እንደ ኢዩ አነዳድ
ነው፤ ሲነዳም እንደ እብድ ነው” ሲል
አሳወቀ፡፡
21ኢዮራምም፣ “በሉ ሠረገላዬን አዘጋጁ”
ብሎ አዘዘ፡፡ ሠረገላው እንደ ተዘጋጀም፣
የእስራኤል ንጉሥ ኢዮራምና የይሁዳ ንጉሥ
አካዝያስ በየሠረገሎቻቸው ሆነው ኢዩን
ለመገናኘት ሄዱ፤ የኢይዝራኤላዊው የና
ቡቴ ርስት በነበረው ዕርሻ ላይም ተገና
ኙት፡፡ 22ኢዮራምም ኢዩን ገና ሲያየው፣
“ኢዩ፣ የመጣኸው በሰላም ነውን?” ሲል
ጠየቀው፡፡
ኢዩም፣ “የእናትህ የኤልዛቤል የጣዖት
አምልኮና መተት እንዲህ በዝቶ እያለ
ምን ሰላም አለ!” ሲል መለሰ፡፡
23ኢዮራምም ሠረገላውን አዙሮ በመ
ሸሽ፣ “አካዝያስ ሆይ፤ ይህ ክዳት ነው!”
አለ፡፡
24ከዚያም ኢዩ ቀስቱን በማስፈንጠር
ኢዮራምን በትከሻና ትከሻው መካከል
ወጋው፤ ፍላጻውም ዘልቆ ልቡን ስለ ወጋው፣
ሠረገላው ውስጥ ዘፍ ብሎ ወደቀ፡፡
25ኢዩም የሠረገላ ኀላፊውን ቢድቃርን
እንዲህ አለው፤ “አንሣውና በኢይዝራኤላ
ዊው በናቡቴ ዕርሻ ላይ ጣለው፤ አንተና
እኔ አባቱን አክዓብን በየሠረገሎቻችን
ሆነን ተከትለነው ስንሄድ፣ እግዚአብሔር
ይህን ትንቢት እንዲህ ሲል እንደ ተናገረ
በት አስታውስ፤ 26‘ትናንት የናቡቴንና የል
ጆቹን ደም አይቻለሁ፤ ይላል እግዚአብሔር፤
ይህንንም በዚሁ ዕርሻ ላይ በርግጥ አን
ተው እንድትከፍል አደርግሃለሁ፤ ይላል
እግዚአብሔር፤’[ኘ] አሁንም በእግዚአብሔር
ቃል በተነገረው መሠረት አንሣውና በዚሁ
ዕርሻ ውስጥ ጣለው፡፡”
27የይሁዳ ንጉሥ አካዝያስም ይህን
ሲያይ፣ ወደ ቤት ሀጋን በሚያወጣው መን
ገድ ሸሸ፤[አ]ኢዩም እያሳደደ ድምፁን ከፍ
አድርጎ፣ “እርሱንም ግደሉት!” አለ፡፡ እነ
ርሱም በይብለዓም ከተማ አጠገብ በጉር
ዐቀበት መንገድ ላይ በሠረገላው ውስጥ
እንዳለ አቈሰሉት፤ እርሱ ግን ወደ መጊዶ
ሸሽቶ፤ እዚያው ሞተ፡፡ 28አገልጋዮቹም በሠ
ረገላ አድርገው ወደ ኢየሩሳሌም ወሰዱት፤
በዳዊትም ከተማ ከአባቶቹ ጋር በመቃ
ብሩ ቀበሩት፡፡ 29አካዝያስ በይሁዳ የነገሠው፣
የአክዓብ ልጅ ኢዮራም በነገሠ በዐሥራ
አንደኛው ዓመት ነበር፡፡

ኤልዛቤል ተገደለች

30ከዚያም ኢዩ ወደ ኢይዝራኤል ሄደ፤
ኤልዛቤልም ይህን በሰማች ጊዜ ዐይኗን
ተኳኳለች፣ ጠጉሯንም አሰማምራ በመስ
ኮት ትመለከት ነበር፡፡ 31ኢዩ የቅጥሩን በር
አልፎ ሲገባ፣ “ጌታህን የገደልህ አንተ
ዘምሪ የመጣኸው በሰላም ነውን?”[ከ] ስትል
ጠየቀችው፡፡
32ቀና ብሎ ወደ መስኮቱ ተመለከ
ተና፣ “ማንህ አንተ? ማነው የሚተባበረኝ
ሲል ጮኾ ተጣራ፡፡ ሁለት ሦስት ጃንደረ
ቦችም ቍልቍል ወደ እርሱ ተመለከቱ፤
33ኢዩም፣ “ወደ ታች ወርውሩአት!” አለ፡፡
እነርሱም ወረወሯት፡፡ ፈረሶቹ ሲረጋግ
ጧትም ደሟ በግንቡና በፈረሶቹ ላይ
ተረጨ፡፡
34ኢዩም ገብቶ በላ፤ ጠጣም፡፡ ከዚያም፣
“ምንም ቢሆን የንጉሥ ልጅ ናትና ይህ
ችን የተረገመች ሴት በሚገባ ቅበሯት”
አለ፡፡ 35ሊቀብሯት ሲወጡ ግን ከራስ
ቅሏ፣ ከእግሯና ከእጇ በቀር ሌላ ያገኙት
አልነበረም፡፡ 36ተመልሰውም ይህን ሲነግ
ሩት፣ ኢዩ እንዲህ አለ፤ “እግዚአብሔር
ለባሪያው ለቴስቢያዊው ለኤልያስ፣ ‘በኢ
ይዝራኤል ምድር ዕርሻ ውስጥ ውሾች
የኤልዛቤልን ሥጋ ይበሉታል፤[ኸ] 37ሥጋዋም
በኢይዝራኤል ምድር ዕርሻ ውስጥ እንደ
ፍግ ስለሚሆን፣ ማንም ሰው፣ ‘ይህች ኤል
ዛቤል ናት’ ሊል አይችልም ብሎ የተናገ
ረው ቃል ይህ ነው፡፡”

የአክዓብ ቤተሰቦች ተገደሉ

10 በዚህ ጊዜ አክዓብ በሰማርያ ሰባ
ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ ስለዚህ
ኢዩ ደብዳቤ ጽፎ ለኢይዝራኤል ሹማም

9፥20 2ሳሙ18፥27
9፥21 1ነገ21፥17፡15-19
9፥22 1ነገ18፥19፤ ራእ2፥20
9፥23 2ነገ11፥14
9፥24 1ነገ22፥34
9፥25 1ነገ21፥19-22
9፥26 1ነገ21፥19-29
9፥27 መሳ1፥27፤ 2ነገ23፥29
9፥28 2ነገ14፥20፤ 23፥30
9፥29 2ነገ8፥25
9፥30 ኤር4፥30፤ ሕዝ23፥40
9፥31 1ነገ16፥9-10
9፥33 መዝ7፥5
9፥34 1ነገ16፥31
9፥36 1ነገ21፥23፤ መዝ68፥23፤ ኤር15፥3
9፥37 መዝ83፥10፤ ኢሳ5፥25፤ኤር8፥2፤ 9፥22፤16፥4፤ 25፥33፤ስፎ1፥17
10፥1 ቍ5፤ መሳ 8፥30፤ 1ነገ13፥32፤21፥1

[ኘ]26 1ነገ2፥19 ይመ
[አ]27 *ወይም በአትክልቱ ስፍራ በሚገኘው በኩል ሸሸ*
[ከ]31 *ወይም፣ ጌታውን የገደለው ዘምሪ ሰላም አለውን?*
[ኸ]36 1ነገ 21፥23 ይመ

ንት፣[ሠ] ለሽማግሌዎችና የአክዓብን ልጆች
ለሚያሳድጉ ሞግዚቶች ወደ ሰማርያ ላከ፤
መልእክቱም እንዲህ የሚል ነበር፤ 2“የጌ
ታችሁ ልጆች ከእናንተ ጋር ስለሆኑ፣
ሠረገሎችና ፈረሶች፣ የተመሸገች ከተማና
መሣሪያም ስላላችሁ፣ ይህ ደብዳቤ እንደ
ደረሳችሁ ወዲያውኑ 3ከጌታችሁ ልጆች
መካከል ብልጫ ያለውንና ተገቢ ነው
የምትሉትን መርጣችሁ በአባቱ ዙፋን
አስቀምጡት። ከዚያም ስለ ጌታችሁ ቤት
ተዋጉ።”

4እነርሱ ግን እጅግ ፈርተው ነበርና፣
“ሁለት ነገሥታት ሊቋቋሙት ያልቻሉ
ትን ሰው እኛ እንዴት ልንቋቋመው እን
ችላለን?” አሉ።

5ስለዚህ የቤተ መንግሥቱ አዛዥ፣ የከ
ተማዪቱ ገዥ፣ ሽማግሌዎችና የልጆቹ ሞግ
ዚቶች፣ “እኛ ያንተው አገልጋዮች ነን፤
ትእዛዝህን ሁሉ እንፈጽማለን፤ እኛ ማን
ንም አናነግሥም፤ ደስ የሚያሰኝህን ሁሉ
አንተው አድርግ” በማለት ይህን መልእ
ክት ለኢዩ ላኩ። 6ከዚያም ኢዩ፣ “እንግ
ዲህ የእኔ ወገን ከሆናችሁና ከታዘዛችሁኝ
የጌታችሁን ልጆች ራስ ቈርጣችሁ ነገ
በዚህ ሰዓት ይዛችሁልኝ ወደ ኢይዝራኤል
እንድትመጡ” ሲል ደግሞ ጻፈላቸው።

በዚህም ጊዜ ሰባው የንጉሡ ልጆች
በከተማዪቱ ውስጥ ታዋቂ በሆኑ አሳዳጊ
ዎቻቸው ዘንድ ነበሩ። 7ደብዳቤውም
በደረሳቸው ጊዜ፣ ሰዎቹ ሰባውን ልዑላን
በሙሉ ወስደው ገደሏቸው። ራሳቸውንም
በቅርጫት አድርገው ኢዩ ዘንድ ወደ ኢይ
ዝራኤል ላኩ። 8መልእክተኛው እንደ ደረ
ሰም፣ ለኢዩ፣ “የንጉሡን ልጆች ራስ አም
ጥተዋል” ብሎ ነገረው። ከዚያም ኢዩ፣ “በከ
ተማዪቱ መግቢያ በር ላይ ሁለት ቦታ
ከምራችሁ እስከ ነገ ጧት ድረስ አቈዩአ
ቸው” ብሎ አዘዘ።

9በማግስቱም ጧት ኢዩ ወጥቶ በሕዝቡ
ሁሉ ፊት በመቆም እንዲህ አለ፤ “እናንተ
ንጹሓን ናችሁ፤ ጌታዬን ያሤርሁበትና
የገደልሁት እኔ ነኝ። እነዚህን ሁሉ ግን
የፈጀቸው ማን ነው?

10እንግዲህ *እግዚአብሔር* በአክዓብ ቤት
ላይ ከተናገረው ቃል አንዲቱ እንኳ በም
ድር ላይ ወድቃ እንደ ማትቀር ዕወቁ።
እግዚአብሔር በባሪያው በኤልያስ የተናገረ
ውን ፈጽሞአል።” 11ስለዚህ ኢዩ ከአክዓብ
ቤት የቀረውን ሁሉ፣ ታላላቆቹን ሰዎች
በሙሉ፣ የቅርብ ወዳጆቹንና ካህናቱን አን
ድም ሳይቀር በኢይዝራኤል ገደላቸው።

12ከዚያም ኢዩ ተነሥቶ ወደ ሰማርያ
ሄደ፤ ቤትኤከድ ወደተባለው የበግ ጠባቂ
ዎችም ቤት ሲደርስ፣ 13ከይሁዳ ንጉሥ
ከአካዝያስ ሥጋ ዘመዶች ጥቂቶቹን አግ
ኝቶ፣ “እናንተ እነማን ናችሁ?” ሲል ጠየ
ቃቸው፤

እነርሱም፣ “እኛ የአካዝያስ ሥጋ ዘመ
ዶች ነን፤ ንጉሣዊውን ቤተሰብና የእቴጌ
ይቱን ልጆች ለመጠየቅ ወደዚህ ወርደን
መጥተናል” አሉ።

14እርሱም፣ “ከነሕይወታቸው ያዟቸው!”
ሲል አዘዘ፤ ስለዚህ ከነሕይወታቸው ወስ
ደው በቤት ኤከድ ጕድጓድ አጠገብ አርባ
ሁለቱን ሰዎች ገደሏቸው፤ አንድ እንኳ
አላስቀረም።

15ከዚያም ተነሥቶ ሲሄድ የሬካብ ልጅ
ኢዮናዳብ ወደ እርሱ ሲመጣ መንገድ
ላይ አገኘው። ኢዩም ሰላምታ ሰጥቶት
“ልቤ ለልብህ ታማኝ የሆነውን ያህል ያን
ተስ ልብ ለልቤ እንዲሁ ታማኝ ነውን?”
ሲል ጠየቀው።

ኢዮናዳብም፣ “አዎን፤ ነው!” ብሎ መለሰ።

ኢዩም፣ “እንግዲያውስ እጅህን ስጠኝ”
አለው። እጁንም ሰጠው፤ ከዚያም ኢዩ
ደግፎ ወደ ሠረገላው አወጣው።

16ኢዩም፣ “በል አብረን እንሂድና ለ*እግ
ዚአብሔር* ያለኝን ቅናት እይልኝ” አለው፤
ከዚያም በሠረገላው ይዞት ሄደ።

17ኢዩ ወደ ሰማርያ በደረሰ ጊዜ፣ ከአ
ክዓብ ቤተሰብ በዚያ የቀረውን ሁሉ
ገደለ። ለነቢዩ ለኤልያስ በተነገረውም *የእ
ግዚአብሔር* ቃል መሠረት አጠፋቸው።

የበኣል አገልጋዮች ተገደሉ

18ከዚያም ኢዩ ሕዝቡን ሁሉ በአንድነት
ሰብስቦ እንዲህ አለ፤ “አክዓብ በኣልን ያገ
ለገለው በጥቂቱ ነው፤ ኢዩ ግን ይበልጥ
ያገለግለዋል። 19አሁንም የበኣልን ነቢያት
ሁሉ አገልጋዮቹንና ካህናቱንም በሙሉ
ጥሩልኝ። ለባኣል ትልቅ መሥዋዕት ስለ
ማቀርብ አንድ ሰው እንኳ እንዳይቀር።
የማይመጣ ሰው ቢኖር ግን በሕይወት አይ
ኖርም፤ ኢዩ ግን ይህን ማድረጉ የበኣልን
አገልጋዮች ለማጥፋት ተንኰል መፍጠሩ
ነበር።

20ኢዩም፣ “ለበኣል ክብር ጉባኤ ጥሩ”
አለ፤ እነርሱም ይህንኑ ለሕዝቡ አስታወቁ።
21ከዚያም በመላው እስራኤል መልእክት
ላከ፤ የበኣል አገልጋዮች በሙሉ መጡ፤
ማንም አልቀረም፤ ሁሉም ወደ በኣል ቤተ

10፥5 ኢሱ9፥8
10፥7 2ሳሙ4፥8፤ 1ነገ21፥21
10፥10 1ነገ21፥29፤ 2ነገ9፥7-10
10፥11 ሖ14፤ ኢዮ18፥19፤ ሆሴ1፥4፤ሚል4፥1
10፥13 1ነገ2፥19፤ 2ነገ8፥29፤2ዜና22፥8
10፥14 ሖ11
10፥15 1ዜና2፥55፤ዕዝ 10፥19፤ ኤር35፥2፥6፥14-19፤ሕዝ17፥18
10፥16 ዘኍ25፥13
10፥17 2ነገ9፥8
10፥18 መሳ2፥11
10፥19 1ነገ18፥19
10፥20 ዘፀ32፥5

[ሠ]1 ዕብራይስጡ ከዚህ ጋር ይስማማል፤ ነገር ግን አንዳንድ የሰብዓ ሊቃናት ትርጕሞችና የቩልጌት ቅጂ፣ “የከተ ማዪቱ” ይላሉ።

ጣዖት ገቡ፤ የበኣል ቤተ ጣዖት ዳር እስከ
ዳር ሞላ:: 22ኢዩም የልብስ ቤቱን ኀላፊ፣
“ለበኣል አገልጋዮች ሁሉ አልባሳት
አውጣ” አለው፤ እርሱም አልባሳቱን አወ
ጣላቸው::
23ከዚያም ኢዩ ከሬካብ ልጅ ከኢዮናዳብ
ጋር ወደ በኣል ቤተ ጣዖት ገባ:: የበኣ
ልንም አገልጋዮች፣ “እንግዲህ የበኣል አገ
ልጋዮች ብቻ እንጂ *የእግዚአብሔር* አገል
ጋዮች እዚህ አብረዋችሁ አለመኖራቸውን
አረጋግጡ” አላቸው:: 24ከዚያም የሚቃጠል
መሥዋዕትና ሌላም *መሥዋዕት* ለማቅረብ
ገቡ:: በዚህ ጊዜም ኢዩ፣ “በእጃችሁ አሳ
ልፌ ከሰጠኋችሁ ሰዎች አንድ እንኳ እን
ዲያመልጥ ያደረገ በገመዱ ይገባበታል”
ብሎ በማስጠንቀቅ ውጭ ሰማንያ ሰዎች
አዘጋጅቶ ነበር::
25ኢዩ የሚቃጠለውን *መሥዋዕት* አቅ
ርቦ እንዳበቃ ጠባቂዎቹንና የጦር አለቆ
ቹን፣ “ግቡና ግደሏቸው፤ ማንም እንዳያ
መልጥ” ሲል አዘዘ:: እነርሱም በሰይፍ ፈጇ
ቸው፤ ጠባቂዎቹና የጦር ሹማምንቱም
ሬሳውን በሙሉ ወደ ውጭ አውጥተው ጣሉ::
ከዚያም ወደ ውስጠኛው የበኣል ቤተ ጣዖት
ገቡ:: 26ከድንጋይ የተሠሩትንም ማምለኪያ
ምስሎች ከበኣል ቤተ ጣዖት አውጥተው
አቃጠሉ:: 27የበኣልን ማምለኪያ ምስል ቀጠ
ቀጡ፤ የበኣልንም ቤተ አምልኮ አፈረሱ፤
ይህንንም ሕዝቡ እስከ ዛሬ ድረስ የኵስ
መጣያው አድርጎታል::
28በዚህ ሁኔታም ኢዩ የበኣልን አምልኮ
ከእስራኤል አስወገደ:: 29ይሁን እንጂ ኢዩ
የናባጥ ልጅ ኢዮርብዓም፣ በቤቴልና በዳን
የወርቅ ጥጃዎች እንዲያመልኩ እስራኤ
ልን ካሳተበት ኀጢአት አልራቀም::
30*እግዚአብሔርም* ኢዩን፣ “በፊቴ መል
ካም የሆነውን ነገር ስላደረግህና በአክዓ
ብም ቤት ላይ እንዲደርስ በልቤ ያለውን
ሁሉ ስለፈጸምህ፤ ዘርህ እስከ አራት ትው
ልድ ድረስ በእስራኤል ዙፋን ላይ ይቀመ
ጣል”አለው::
31ነገር ግን ኢዩ የእስራኤልን አምላክ
የእግዚአብሔርን ሕግ በፍጹም ልቡ ለመ
ጠበቅ ጥንቃቄ አላደረገም፤ ኢዮርብዓም፣
እስራኤልን ካሳተበት ኀጢአት አልራቀ
ምና::
32በዚያ ዘመን *እግዚአብሔር* የእስራኤ
ልን ምድር መቀናነስ ጀመረ:: አዛሄልም
እስራኤልን ዳር እስከ ዳር መታ:: 33ይኸ
ውም ከዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ ያለውን
የገለዓድን ምድር ሁሉ ሲሆን፣ ይህም
በአርኖን ወንዝ አጠገብ ካለው ከአሮዔር

10፥24 ኢሱ2፥14
10፥25 ዘፀ22፥20፤
1ነገ18፥40፤
2ነገ 11፥18
10፥26 ዘፀ23፥24
10፥27 1ነገ16፥32
10፥28 1ነገ19፥17
10፥29 ዘፀ32፥4፤
1ነገ12፥30፡32
10፥30 2ነገ15፥12
10፥31 ዘዳ4፥9፤
1ነገ12፥30፤ምሳ4፥23
10፥32 1ነገ19፥17፤
2ነገ13፥25፤
መዝ107፥39
10፥33 ዘኊ21፥13፤
32፥34፤ዘዳ2፥36፤
መሳ11፥26፤ኢሳ17፥2

10፥34 1ነገ15፥31
11፥1 2ነገ8፥18
11፥2 መሳ9፥5፤
2ነገ12፥1
11፥4 ቍ19
11፥5 1ነገ14፥27፤
1ዜና9፥25

አንሥቶ የጋድን፣ የሮቤልንና የምናሴን
አገር ገለዓድንና ባሳንን ነበር::
34የቀረው በኢዩ ዘመነ መንግሥት የሆ
ነው፣ ያደረገውም ሁሉ፣ ያከናወነውም ሥራ
በሙሉ በእስራኤል ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ
የሚገኝ አይደለምን?
35ኢዩ ከአባቶቹ ጋር አንቀላፋ፤ በሰማ
ርያ ቀበሩት:: ልጁ ኢዮአካዝም በእግሩ
ተተክቶ ነገሠ:: 36ኢዩ በሰማርያ ተቀምጦ
በእስራኤል ላይ የነገሠው ሃያ ስምንት ዓመት
ነበር::

ጎቶልያና ኢዮአስ

11፥1-21 ተጓ ምብ - 2ዜና10-23፡21

11 የአካዝያስ እናት ጎቶልያ ልጇ መሞ
ቱን በሰማች ጊዜ፣ ንጉሣዊውን
ቤተ ሰብ በሙሉ አጠፋች:: 2የንጉሥ ኢዮ
ራም ልጅ፣ የአካዝያስ እኅት ዮሳቤት ግን
የአካዝያስን ልጅ ኢዮአስን ሊገደሉ ከነበ
ሩት ልዑላን መካከል ሰርቃ ወሰደችው::
እንዳይገድሉትም ከጎቶልያ በመደበቅ
እርሱንና ሞግዚቱን በአንድ እልፍኝ ሸሸገ
ቻቸው:: 3ጎቶልያ አገሩን በምትገዛበት
ጊዜም ከሞግዚቱ ጋር ስድስት ዓመት *በእ
ግዚአብሔር* ቤት ተሸሸገ::
4በሰባተኛውም ዓመት ዮዳሄ ልኮ ካራ
ውያንንና ዘብ ጠባቂዎቹን የሚያዙትን
የመቶ አለቆች እርሱ ወዳለበት ወደ *እግ
ዚአብሔር* ቤተ መቅደስ እንዲመጡ አደ
ረገ:: ከእነርሱም ጋር ቃል ኪዳን በማድ
ረግ *በእግዚአብሔር* ቤተ መቅደስ ውስጥ
አስማላቸው፤ ከዚያም የንጉሡን ልጅ አሳ
ያቻው:: 5እንዲህም ሲል አዘዛቸው፤ “እና
ንተ የምታደርጉት ይህ ነው፤ በሦስት
ምድብ ሆናችሁ በሰንበት ዕለት ዘብ ከም
ትጠብቁት መካከል አንዱ እጅ ቤተ መን
ግሥቱን ይጠብቅ፤ 6ሌላው ከሦስት አንዱ
የሱርን በር ይጠብቅ፤ የቀረው ሌላው
አንድ ሦስተኛው እጅ ደግሞ ቤተ መቅ
ደሱን ተራ ገብቶ ከሚጠብቀው ከዘብ ጥበ
ቃው ኋላ ያለውን በር ይጠብቅ:: 7እናንተ
እንደ ተለመደው በሰንበት ዕለት ከዘብ
ጥበቃ ነጻ የምትሆኑት ሁለት ሦስተኛው
እጅ ግን ንጉሡ ያለበትን ቤተ መቅ
ደስ ጠብቁ:: 8ሁላችሁም መሣሪያችሁን
ይዛችሁ በንጉሡ ዙሪያ ሁኑ፤ የሚቀርባ
ችሁ ቢኖር[0] ግን ይገደል:: ንጉሡ በሚወ
ጣበትም ሆነ በሚገባበት ጊዜ ሁሉ አት
ለዩት::”
9የመቶ አለቆቹም ካህኑ ዮዳሄ ያዘዘውን
ሁሉ አደረጉ፤ እያንዳንዳቸውም በሰንበት
ዕለት ለዘብ ጥበቃ የሚገቡትንና ከዘብ
ጥበቃ የሚወጡትን ጭፍሮቻቸውን ይዘው

ወደ ካህኑ ወደ ዮዳሄ መጡ። [10]ካህኑም
በእግዚአብሔር ቤት የነበረውን የንጉሥ
ዳዊትን ጦርና ጋሻ ለመቶ አለቆቹ ሰጣ
ቸው። [11]ወታደሮቹም እያንዳንዳቸው መሣ
ሪያቸውን ይዘው፣ ከቤተ መቅደሱ በስተ
ደቡብ አንሥቶ እስከ ሰሜን ድረስ በመ
ሠዊያውና በቤተ መቅደሱ አጠገብ በን
ጉሡ ዙሪያ ቆሙ።

[12]ዮዳሄም የንጉሡን ልጅ አውጥቶ ዘው
ዱን ጫነለት፤ የኪዳኑንም መጽሐፍ ሰጠው፣
መንገሡን ዐወጀ፤ ኢዮአስም ተቀብቶ
ነገሠ። ከዚያም ሕዝቡ፣ “ንጉሡ ሺህ ዓመት
ይንገሥ” እያሉ በማጨብጨብ ደስታቸውን
ከፍ ባለ ድምፅ ገለጹ።

[13]ጎቶልያም የሰራዊቱንና የሕዝቡን
ጩኸት በሰማች ጊዜ ሕዝቡ ወዳለበት
ወደ ቤተ መቅደሱ ሄደች። [14]እነሆ፤ በወጉ
መሠረት ንጉሡ በዐምዱ አጠገብ ቆሞ፣
ሹማምቱና መለከት ነፊዎቹ ከአጠገቡ
ሆነው አየች። የአገሩም ሕዝብ ሁሉ ይፈነ
ጥዝ፣ መለከትም ይነፋ ነበር። ጎቶልያም
ልብሷን ቀዳ፣ “ይህ ክዳት ነው! ክዳት
ነው!” በማለት ጮኸች።

[15]ካህኑ ዮዳሄም ጭፍሮቹን የሚያዙትን
የመቶ አለቆች፣ “በረድፍ በተሰለፉት ጭፍ
ሮች መካከል አውጧት፤[ᐟᐟ] የሚከተላትንም
ሁሉ በሰይፍ በሉት” ሲል አዘዘ፤ ይህ የሆ
ነውም ካህኑ አስቀድሞ፣ “*በእግዚአብሔር*
ቤት መገደል የለባትም” በማለቱ ነበር።
[16]ስለዚህ ፈረሶች ወደ ቤተ መንግሥቱ
በሚገቡበት ስፍራ ስትደርስ፣ ይዘው እዚ
ያው ገደሏት።

[17]ዮዳሄም *የእግዚአብሔር* ሕዝብ ይሆኑ
ዘንድ *በእግዚአብሔርና* በንጉሡ በሕዝቡም
መካከል ቃል ኪዳን እንዲኖር አደረገ፤
እንደዚሁም በንጉሡና በሕዝቡ መካከል
ቃል ኪዳን መሠረተ። [18]የአገሩም ሕዝብ
ሁሉ ወደ በኣል ቤተ ጣዖት ሄደው አፈራ
ረሱት፤ መሠዊያዎቹንና ምስሎቹን ሁሉ
ሰባበሩ፤ የበኣልን ካህን ማታንንም በመሠ
ዊያዎቹ ፊት ለፊት ገደሉት።

ከዚያም ካህኑ ዮዳሄ *የእግዚአብሔርን*
ቤተ መቅደስ የሚጠብቁ ዘበኞችን መደበ።
[19]ከዚያም መቶ አለቆቹን፣ ካራውያንንና
ዘበኞቹን እንዲሁም የአገሩን ሕዝብ በሙሉ
በመያዝ ሁሉም በአንድነት ሆነው፣ ንጉ
ሡን *ከእግዚአብሔር* ቤተ መቅደስ ወስ
ደው በዘብ ጠባቂዎች ቅጥር በር በኩል
ታች ወዳለው ቤተ መንግሥት ይዘውት
ገቡ፤ ንጉሡም በዙፋኑ ላይ ተቀመጠ፤
[20]የአገሩም ሕዝብ ሁሉ ደስ አለው፤ ጎቶ
ልያ ቤተ መንግሥቱ ውስጥ በሰይፍ ተገ

11፥10 2ሳሙ 8፥7
11፥12 ዘፀ25፥16፤ 1ሳሙ 9፥16፤10፥24፤ 1ነገ1፥39፤2ነገ23፥3፤ መዝ47፥1፤98፥8፤ ኢሳ55፥12
11፥14 ዘፍ37፥29፤ 1ነገ1፥39፤7፥15፤ 2ነገ9፥23
11፥15 1ነገ2፥30
11፥16 ዘፍ4፥14፤ ነህ3፥28፤ኤር31፥40
11፥17 ዘፀ24፥8፤ 2ሳሙ 5፥3፤ 2ነገ23፥3፤ 2ዜና15፥12፤23፥3፤ 29፥10፤34፥31፤ ዕዝ10፥3፤ኤር34፥8
11፥18 ዘዳ12፥3፤ 1ነገ16፥32፤18፥40፤ 2ነገ10፥25፤23፥20
11፥19 ቍ4
11፥20 ምሳ11፥10፤ 28፥12፤29፥2

12፥1 2ነገ11፥2
12፥2 ዘዳ12፥25፤ 2ሳሙ 8፥15
12፥3 1ነገ3፥3፤ 2ነገ18፥4
12፥4 ዘፀ25፥2፤ 30፥12፤35፥29፤ ዘኍ18፥19፤2ነገ22፥4
12፥5 2ነገ22፥5
12፥9 2ነገ25፥18፤ ኤር35፥4፤52፥24፤ ማር12፥41፤ ሉቃ21፥1
12፥10 2ሳሙ 8፥17

ድላ ስለ ነበር፣ ከተማዪቱ ጸጥ አለች።
[21]ኢዮአስ በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ሰባት ዓመት
ነበር።

ኢዮአስ ቤተ መቅደሱን አደሰ

12፥1-21 ተጓ ምብ - 2ዜና24፥1-14፤24፥23-27

12 ኢዩ በነገሠ በሰባተኛው ዓመት
ኢዮአስ ነገሠ፤ በኢየሩሳሌም ተቀ
ምጦም አርባ ዓመት ገዛ። እናቱ ሳብያ የተ
ባለች፤ የቤርሳቤህ ከተማ ተወላጅ ነበ
ረች። [2]ካህኑ ዮዳሄ ያስተምረው በነበረበት
ዘመን ሁሉ፣ ኢዮአስ *በእግዚአብሔር* ፊት
መልካም ነገር አደረገ። [3]ይሁን እንጂ
የኰረብታ ማምለኪያ ስፍራዎች አልተወ
ገዱም፤ ሕዝቡም በእነዚህ ቦታዎች መሠ
ዋቱንና ማጠኑን እንደ ቀጠለ ነበር።

[4]ኢዮአስ ካህናቱን እንዲህ አላቸው፤ “ከሕ
ዝብ ቈጠራ የተገኘውንና በስእለት የገባ
ውን እንዲሁም በራስ ፈቃድ ለቤተ መቅ
ደሱ የተሰጠውን የተቀደሰ ገንዘብ በሙሉ
ሰብስቡ። [5]እያንዳንዱም ካህን ገንዘቡን ከገ
ንዘብ ያዡ እጅ ይቀበል፤ እንደ አስፈላጊ
ነቱም በቤተ መቅደሱ ውስጥ የፈረሰውን
ለማደስ ይዋል።”

[6]ይሁን እንጂ እስከ ሃያ ሦስተኛው የኢ
ዮአስ ዘመነ መንግሥት ካህናቱ በቤተ
መቅደሱ ውስጥ የፈረሰውን አላደሱም
ነበር። [7]ስለዚህ ኢዮአስ ካህኑን ዮዳሄንና
ሌሎቹን ካህናት ጠርቶ፣ “በቤተ መቅደሱ
ውስጥ የፈረሰውን ያላደሳችሁት ለምንድን
ነው?” ሲል ጠየቃቸው፤ ቀጥሎም፣ “ከእን
ግዲህ ወዲያ ገንዘቡ በቤተ መቅደሱ ውስጥ
የፈረሰውን ለማደስ ይዋል እንጂ ከገንዘብ
ያዥች አትቀበሉ” አላቸው። [8]ካህናቱም ከእ
ንግዲህ ከሕዝቡ ገንዘብ ላለመሰብሰብና
ቤተ መቅደሱንም ራሳቸው ላለማደስ ተስ
ማሙ።

[9]ከዚያም ካህኑ ዮዳሄ አንድ ሣጥን
ወስዶ በመክደኛው ላይ ቀዳዳ አበጀለት፤
ወደ *እግዚአብሔር* ቤተ መቅደስ በሚያስ
ገባው በስተቀኝ በኩል በመሠዊያው አጠ
ገብ አኖረው። በራፉን የሚጠብቁት ካህና
ትም ወደ *እግዚአብሔር* ቤት የሚመጣ
ውን ገንዘብ በሙሉ በሣጥኑ ውስጥ ያስ
ገቡ ነበር። [10]በሣጥኑም ውስጥ ብዙ ገንዘብ
መኖሩን በሚያዩበት ጊዜ ሁሉ፣ የንጉሡ
ጸሐፊና ሊቀ ካህናቱ መጥተው ወደ *እግ
ዚአብሔር* ቤተ መቅደስ የገባውን ገንዘብ
ቈጥረው በየከረጢቱ በማስገባት ቋጥረው
ያኖሩት ነበር። [11]የገንዘቡ ልክም ተመዝኖ
ከታወቀ በኋላ፣ የቤተ መቅደሱን ሥራ

ᵒ8 ወይም፣ *ወደ ቅጥራችሁ የሚደርስ ቢኖር*
ᐟᐟ15 ወይም፣ *ከቅጥራችሁ መካከል*

በኀላፊነት እንዲያሠሩ ለተመደቡት ሰዎች
ገንዘቡን ያስረክቧቸዋል፤ ይህም የእግዚአ
ብሔርን ቤተ መቅደስ ለሚሠሩ አናጢዎ
ችና ግንበኞች፣ 12ለድንጋይ ጠራቢዎችና
ለድንጋይ ቅርጽ አውጭዎች የሚከፈል እን
ዲሁም የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ለሚ
ታደስበት ዕንጨትና ጥርብ ድንጋይ መግዣ
የሚውል ነበር፡፡
13ለቤተ መቅደሱ ከገባው ገንዘብ ግን
ለእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ግልጋሎት
ለሚውሉ የብር ጽዋዎች፣ መኰስተሪያዎች፣
ድስቶች፣ መለከቶችና ወይም ለሌሎች የወ
ርቅም ሆነ የብር ዕቃዎች መሥሪያ አልዋ
ለም፤ 14የተከፈለው ግን ቤተ መቅደሱን
ለሚያድሱ ሠራተኞች ብቻ ነበር፡፡ 15ለሠ
ራተኞቹ እንዲከፍሉ ገንዘቡ የተሰጣቸው
ሰዎች ፍጹም ታማኞች በመሆናቸው ተቈ
ጣጣሪ ማድረግ አላስፈለጋቸውም ነበር፡፡
16ስለ በደል መሥዋዕትና ስለ ኀጢአት
መሥዋዕት የሚቀርበው ገንዘብ ግን የካህ
ናቱ በመሆኑ ወደ እግዚአብሔር ቤተ መቅ
ደስ አይገባም ነበር፡፡
17በዚህ ጊዜ የሶርያ ንጉሥ አዛሄል ወጣ፤
ጌትንም አደጋ ጥሎ ያዛት፡፡ ከዚያም በኢ
የሩሳሌም ላይ አደጋ ለመጣል ፊቱን አዞረ፡፡
18የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአስ ግን አባቶቹ የይ
ሁዳ ነገሥታት ኢዮሣፍጥ፣ ኢዮሆራም፣
አካዝያስ ለእግዚአብሔር ቀድሰው የለዩአ
ቸውን የተቀደሱ ዕቃዎች በሙሉ፣ እርሱ
ራሱ የቀደሳቸው ስጦታዎች እንዲሁም
በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስና በቤተ
መንግሥቱ ዕቃ ቤቶች የተገኘውን ወርቅ
ሁሉ ሰብስቦ ለሶርያ ንጉሥ ለአዛሄል ላከ
ለት፤ አዛሄልም ከኢየሩሳሌም ተመለሰ፡፡
19ኢዮአስ በዘመነ መንግሥቱ ያከናወ
ነው ሌላው ተግባርና የፈጸመው ሥራ
ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ የሚ
ገኝ አይደለምን? 20ሹማምቱም በእርሱ
ላይ ዐመፁበት፤ ቊልቊል ወደ ሲላ በሚ
ወስደው መንገድ ላይ በቤት ሚሎ ገደ
ሉት፡፡ 21ገዳዮቹ ሹማምትም የሰምዓት
ልጅ ዮዛካርና የሾሜር ልጅ ዮዛባት ነበሩ፡፡
እርሱም ሞተ፤ እንደ አባቶቹም ሁሉ በዳ
ዊት ከተማ ተቀበረ፡፡ ልጁ አሜስያስም
በእግሩ ተተክቶ ነገሠ፡፡

የእስራኤል ንጉሥ ኢዮአካዝ

13 የይሁዳ ንጉሥ የአካዝያስ ልጅ
ኢዮአስ በነገሠ በሃያ ሦስተኛው
ዓመት፣ የኢዩ ልጅ ኢዮአካዝ በሰማርያ
ከተማ በእስራኤል ላይ ነገሠ፤ ዐሥራ ሰባት
ዓመትም ገዛ፡፡ 2እርሱም የናባጥ ልጅ ኢዮ
ርብዓም እስራኤልን ያሳተበትን ኀጢአት

12፥12 2ነገ22፥5-6
12፥13 1ነገ7፥51
12፥15 2ነገ22፥7፤ 1ቆሮ4፥2
12፥16 ዘሌ4፥1-35፤ 5፥14-19፤7፥7
12፥17 2ነገ8፥12
12፥18 1ነገ15፥18፡ 21፤2ነገ15፥20፤ 19፥36፤2ዜና21፥16-17
12፥20 መሳ9፥6፤ 2ነገ14፥5፡19፤15፥10፡ 14፡25፡30፤ 21፥23፤25፥25
13፥2 1ነገ12፥26-33
13፥3 ቀኊ24፤ ዘዳ31፥17፤ 1ነገ19፥17
13፥4 ዘኊ10፥9፤ ዘዳ4፥29፤26፥7፤ 2ሳሙ7፥10
13፥5 ዘፍ45፥7፤ ዘዳ28፥29፤መሳ2፥18
13፥6 1ነገ12፥30፤ 16፥33
13፥7 2ሳሙ22፥43፤ 2ነገ10፥32-33
13፥12 1ነገ15፥31፤ 2ነገ14፥15
13፥13 2ነገ14፥23፤ ሆሴ1፥1
13፥14 2ነገ2፥12

በመከተል በእግዚአብሔር ፊት ክፉ ሥራ
ሠራ፤ ከዚህ ድርጊቱም አልተመለሰም፡፡
3የእግዚአብሔር ቍጣ በእስራኤል ላይ
ነደደ፤ ስለዚህ የሶርያ ንጉሥ አዛሄልና
ልጁ ቤንሃዳድ በነበሩበት ዘመን ሁሉ አሳ
ልፎ በእጃቸው ሰጣቸው፡፡
4ከዚያም ኢዮአካዝ እግዚአብሔርን
ለመነ፤ እግዚአብሔርም የሶርያ ንጉሥ እስ
ራኤልን እንዴት አድርጎ እንዳስጨነቀ
አይቶአልና ልመናውን ሰማው፡፡ 5ስለዚህ
እግዚአብሔር ለእስራኤል የሚታደጋቸ
ውን ሰው ሰጠ፤ እነርሱም ከሶርያውያን
ጭቈና ተላቀቁ፤ እንደ ቀድሞውም በየድ
ንኳናቸው መኖር ጀመሩ፤ 6ይሁን እንጂ
እስራኤልን ካሳተው ከኢዮርብዓም ቤት
ኀጢአት አልተመለሱም፤ በዚያው ገፉ
በት፡፡ የአሼራም ምስል ዐምድ[ሠ] በሰማርያ
መመለኩ ቀጠለ፡፡
7ከኢዮአካዝ ሰራዊት የተረፈው ዐምሳ
ፈረሰኞች፣ ዐሥር ሠረገሎችና ዐሥር ሺህ
እግረኛ ወታደር ብቻ ነው፤ ይህ የሆነበ
ትም ምክንያት የሶርያ ንጉሥ የቀረውን
ስለ አጠፋውና እንደ ዐውድማ ብናኝ ስለ
አደረገው ነበር፡፡
8ኢዮአካዝ በዘመነ መንግሥቱ ያከናወነው
ሌላው ሥራ፣ ያደረገውና የፈጸመውም
ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ
የሚገኝ አይደለምን? 9ኢዮአካዝ ከአባቶቹ
ጋር አንቀላፋ፤ በሰማርያም ተቀበረ፡፡ ልጁ
ዮአስም በእግሩ ተተክቶ ነገሠ፡፡

የእስራኤል ንጉሥ ዮአስ፡፡

10በይሁዳ ንጉሥ በኢዮአስ ዘመን፣ በሠ
ላሳ ሰባተኛው ዓመት፣ የኢዮአካዝ ልጅ
ዮአስ በሰማርያ ከተማ በእስራኤል ላይ ነገሠ፤
ዐሥራ ስድስት ዓመትም ገዛ፡፡ 11እርሱም
በእግዚአብሔር ፊት ክፉ ሥራ ሠራ፤ የና
ባጥ ልጅ ኢዮርብዓም እስራኤልን ካሳተ
በት ኀጢአት ሁሉ አልራቀም፤ በዚያው
ገፋበት፡፡
12ዮአስ በዘመነ መንግሥቱ ያከናወነው
ሌላ ሥራ፣ ያደረገውና የፈጸመው ሁሉ
እንዲሁም በይሁዳ ንጉሥ በአሜስያስ ላይ
ያካሄደው ጦርነት ጭምር በእስራኤል ነገ
ሥታት ታሪክ ተጽፎ የሚገኝ አይደለ
ምን?፡፡ 13ዮአስም ከአባቶቹ ጋር አንቀላፋ፤
ኢዮርብዓም በእግሩ ተተክቶ በዙፋኑ
ተቀመጠ፡፡ ዮአስም በሰማርያ ከእስራኤል
ነገሥታት ጋር ተቀበረ፡፡
14በዚህ ጊዜ ኤልሳዕ ለሞት ባደረሰው
ሕመም ታሞ ያጣጥር ነበር፡፡ የእስራኤልም

[ሠ]6 በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ሁሉ ይህ የአሼራን ሴት ጣዖት የሚያመለክት ነው

ንጉሥ ዮአስ ሊጠይቀው ወርዶ አለቀሰ
ለት፤ "ወየው አባቴን! ወየው አባቴን!
ወየው የእስራኤል ሠረገሎችና ፈረሰኞች!"
እያለም ጮኸ።
[15]ኤልሳዕም፣ "አንድ ቀስትና ፍላጻች
አምጣ" አለው፤ እርሱም አመጣ፤ [16]የእስራ
ኤልንም ንጉሥ፣ "ቀስቱን በእጅህ ያዘው"
አለው፤ ቀስቱን በያዘውም ጊዜ ኤልሳዕ እጆ
ቹን በንጉሡ እጆች ላይ አኖረ።
[17]ቀጥሎም፣ "የምሥራቁን መስኮት
ክፈት" አለው፤ ከፈተውም፤ ኤልሳዕም፣
"በል አስፈንጥረው" አለው፤ አስፈነጠረ
ውም፤ ከዚያም፣ "*የእግዚአብሔር* የድል
ቀስት! ሶርያ ድል የምትሆንበት ቀስት!"
አለ። ኤልሳዕም እንደገና "ሶርያውያንንም
አፌቅ ላይ ፈጽመህ ድል ታደርጋቸዋለህ"
አለው።
[18]ቀጥሎም፣ "በል ቀስቶቹን ውሰድ"
አለው፤ ንጉሡም ወሰደ። ኤልሳዕም፣ "መሬ
ቱን ውጋ" አለው። እርሱም ሦስት ጊዜ
ወግቶ አቆመ።
[19]የእግዚአብሔርም ሰው ተቈጣውና፣ "መሬ
ቱን አምስት ወይም ስድስት ጊዜ መው
ጋት ነበረብህ፤ እንዲህ ብታደርግ ኖሮ ሶር
ያን ታሸንፍና ፈጽመህ ትደመስሳት ነበር፤
አሁን ግን የምታሸንፈው ሦስት ጊዜ ብቻ
ነው" አለው።
[20]ኤልሳዕ ሞተ፤ ቀበሩትም። በዚህም
ጊዜ ሞዓባውያን አደጋ ጣዮች በየዓመቱ
በጸደይ ወራት ወደ እስራኤል ምድር እየ
ሰረጉ ይገቡ ነበር።
[21]አንድ ጊዜ እስራኤላውያን ሰው ሞቶ
ሲቀብሩ፣ አንድ የአደጋ ጣይ ቡድን በድ
ንገት አዩ፤ ስለዚህ የሞተውን ሰው ሬሳ
ኤልሳዕ መቃብር ውስጥ ጣሉት፤ ሬሳው
የኤልሳዕን ዐፅም እንደ ነካም ወዲያውኑ
ሰውየው ድኖ በእግሩ ቆመ።
[22]በኢዮአካዝ ዘመነ መንግሥት ሁሉ፣
የሶርያ ንጉሥ አዛሄል፣ እስራኤልን ያስጨ
ንቃቸው ነበር። [23]*እግዚአብሔር* ግን ራራ
ላቸው፤ አዘነላቸው፤ ፊቱን መለሰላቸው፤
ይህም ከአብርሃም፣ ከይስሐቅና ከያዕቆብ
ጋር ስለ ገባው ኪዳን ሲል ነው፤ እስከ
ዛሬ ድረስ ሊያጠፋቸው አልፈለገም፤ ከፊ
ቱም አላስወገዳቸውም።
[24]የሶርያ ንጉሥ አዛሄል ሞተ፤ ልጁ ቤን
ሃዳድም በእግሩ ተተክቶ ነገሠ። [25]ከዚያም
የኢዮአካዝ ልጅ ዮአስ፣ አዛሄል ከአባቱ
ከኢዮአካዝ እጅ በጦርነት የወሰዳቸውን
ከተሞች ከአዛሄል ልጅ ከቤንሃዳድ አስመ
ልሶ ያዘ። ዮአስ ሦስት ጊዜ ድል አደረ

13፥15 1ሳሙ 20፥20
13፥17 ኢሱ8፥18፤ 1ነገ20፥26
13፥19 ቍ25
13፥20 2ነገ5፥2
13፥21 ማቴ27፥52
13፥22 1ነገ19፥17
13፥23 ዘፀ2፥24፤ 33፥15፤ዘዳ29፥20፤ 2ነገ17፥18፤24፥3፡20
13፥24 ቍ3
13፥25 ቍ2ነገ 10፥32
14፥4 2ነገ12፥3
14፥5 2ነገ12፥20፤ 21፥24
14፥6 ዘኍ26፥11፤ ዘዳ28፥61፤ ኢዮ21፥20፤ ኤር31፥30፤44፡3፤ ሕዝ18፥4፡20
14፥7 መሳ1፥36፤ 2ሳሙ8፥13
14፥9 መሳ9፥8-15
14፥10 2ዜና26፥16፤ 32፥25
14፥11 ኢሱ15፥10

ገው፤ የእስራኤልንም ከተሞች በዚህ ሁኔታ
መልሶ ያዘ።

የይሁዳ ንጉሥ አሜስያስ

14፥1-7 ተጓ ምብ - 2ዜና25፥1-4፤11-12
14፥8-22 ተጓ ምብ - 2ዜና25፥17- 26፥2

14 የእስራኤል ንጉሥ የኢዮአካዝ ልጅ
ዮአስ በነገሠ በሁለተኛው ዓመት፣
የይሁዳ ንጉሥ የኢዮአስ ልጅ አሜስያስ
ነገሠ። [2]በነገሠም ጊዜ ዕድሜው ሃያ አም
ስት ዓመት ነበር፤ በኢየሩሳሌም ተቀም
ጦም ሃያ ዘጠኝ ዓመት ገዛ። እናቱም ዮዓ
ዳን የተባለች የኢየሩሳሌም ሴት ነበረች።
[3]እርሱም *በእግዚአብሔር ፊት* መልካም
ነገር አደረገ፤ ነገር ግን አባቱ ዳዊት እንደ
አደረገው ዐይነት አልነበረም፤ በማናቸውም
ረገድ የአባቱን የኢዮአስን ፈለግ ተከተለ።
[4]በየኰረብታው ላይ ያሉት ማምለኪያዎች
አልተወገዱም፤ ሕዝቡም በየኰረብታው
ላይ መሥዋዕት ማቅረቡንና ዕጣን ማጤ
ሱን እንደ ቀጠለ ነበር።
[5]አሜስያስ መንግሥቱን አጽንቶ ከያዘ
በኋላ፣ ንጉሡን አባቱን የገደሉትን ሹማምት
ገደላቸው፤ [6]ይሁን እንጂ በሙሴ የሕግ
መጽሐፍ *እግዚአብሔር*፣ "እያንዳንዱ በራሱ
ኀጢአት ይገደል እንጂ አባቶች በልጆቻ
ቸው፣ ልጆችም በአባቶቻቸው ኀጢአት አይ
ገደሉ"[ሀ] ሲል ያዘዘ በመሆኑ፣ የነፍሰ ገዳ
ዩን ልጆች አልገደላቸውም።
[7]የጨው ሸለቆ በተባለው ቦታ ዐሥር
ሺህ ኤዶማውያንን ድል ያደረገ፣ ሴላን
በጦርነት የያዘና እስከ ዛሬም ድረስ ዮቅት
ኤል ተብላ የምትጠራበትን ስም ያወጣ
ላት አሜስያስ ነው።
[8]ከዚያም አሜስያስ የኢዩ የልጅ ልጅ፣
የኢዮአካዝ ልጅ ወደ ሆነው ወደ እስራ
ኤል ንጉሥ ወደ ዮአስ፣ "ናና ፊት ለፊት
ይዋጣልን" ሲል መልእክተኞች ላከበት።
[9]የእስራኤል ንጉሥ ዮአስ ግን ለይሁዳ
ንጉሥ ለአሜስያስ እንዲህ ሲል ላከበት፤
"አንድ የሊባኖስ ኰርንችት፣ ለአንድ የሊ
ባኖስ ዝግባ፣ 'ሴት ልጅህን ለልጄ በሚ
ስትነት ስጠው' አለው፤ ከዚያም አንድ
የሊባኖስ ዱር አውሬ መጥቶ ኰርንችቱን
በእግሩ ረገጠው። [10]በእርግጥ ኤዶምን
ድል አድርገሃል፤ ታዲያ ልብህ አለመጠን
አይኰራራ። ድል በማድረግህ አትንጠራራ፤
አርፈህ ተቀመጥ! ጠብ በመጫር የራስህ
ንስ፣ የይሁዳንስ ውድቀት ለምን ትሻ
ለህ?"
[11]አሜስያስ ግን አልሰማም፤ ስለዚህ የእ
ስራኤል ንጉሥ ዮአስ ወጣ፤ እርሱና የይ
ሁዳ ንጉሥ አሜስያስም በይሁዳ ምድር

በቤትሳሚስ ፊት ለፊት ጦርነት ገጠሙ፡፡
[12]ይሁዳ በእስራኤል ድል ሆነ፤ እያንዳን
ዱም ወደ ድንኳኑ ሸሸ፡፡ [13]የእስራኤል
ንጉሥ ዮአስም የአካዝያስን የልጅ ልጅ፣
የኢዮአስን ልጅ የይሁዳን ንጉሥ አሜስያ
ስን ቤትሳሚስ ላይ ማረከው፡፡ ከዚያም
ዮአስ ወደ ኢየሩሳሌም ሄደ፤ ከኤፍሬም
ቅጥር በር አንሥቶ የማእዘን ቅጥር በር
እስከተባለው ድረስ ርዝመቱ አራት መቶ
ክንድ[ደ] የሆነውን ቅጥር አፈረሰ፡፡ [14]*በእግዚ
አብሔር* ቤተ መቅደስና በቤተ መንግ
ሥቱ ግምጃ ቤቶች ያለውን ወርቅና ብር
በሙሉ በዚያም የተገኘውን ዕቃ ሁሉ በመ
ውሰድ ምርኮኞችንም ይዞ ወደ ሰማርያ
ተመለሰ፡፡ [15]በዮአስ ዘመነ መንግሥት የተ
ከናወነው ሌላው ነገር፣ ያደረገውና የፈ
ጸመው ሁሉ በይሁዳ ንጉሥ በአሜስያስ
ላይ ያደረገው ጦርነት ጭምር በእስራኤል
ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ የሚገኝ አይደለ
ምን? [16]ዮአስ ከአባቶቹ ጋር አንቀላፋ፤ በሰ
ማርያም ከእስራኤል ነገሥታት ጋር ተቀበረ፤
ልጁ ኢዮርብዓምም በእግሩ ተተክቶ ነገሠ፡፡
[17]የኢዮአስ ልጅ የይሁዳ ንጉሥ አሜስያ
ስም የእስራኤል ንጉሥ የኢዮአካዝ ልጅ
ዮአስ ከሞተ በኋላ ዐሥራ አምስት ዓመት
ኖረ፡፡ [18]በአሜስያስ ዘመነ መንግሥት የተከ
ናወነው ሌላው ነገር በይሁዳ ነገሥታት
ታሪክ ተጽፎ የሚገኝ አይደለምን?
[19]አሜስያስ በኢየሩሳሌም ሴራ ስለጠነሰ
ሱበት ሸሽቶ ወደ ላኪሶ ሄደ፤ እነርሱ ግን
የሚከታተሉት ሰዎች ወደዚያው ልከው
አስገደሉት፤ [20]ሬሳውም በፈረስ ተጭኖ
መጥቶ በዳዊት ከተማ ከአባቶቹ ጋር በኢ
የሩሳሌም ተቀበረ፡፡
[21]ከዚያም የይሁዳ ሕዝብ በሙሉ ዕድሜው
ዐሥራ ስድስት ዓመት የሆነውን ዓዛርያስን
ወስደው በአባቱ በአሜስያስ ፋንታ አነገ
ሡት፡፡ [22]አሜስያስ ከአባቶቹ ጋር ካንቀ
ላፉ በኋላ ኤላትን እንደገና ሠርቶ ወደ
ይሁዳ የመለሳት ይኸው ዓዛርያስ[ጀ] ነበር፡፡

የእስራኤል ንጉሥ ዳግማዊ ኢዮርብዓም

[23]የኢዮስያስ ልጅ አሜስያስ በይሁዳ በነ
ገሠ በዐሥራ አምስተኛው ዓመት፣ የእስራ
ኤል ንጉሥ የዮአስ ልጅ ኢዮርብዓም በሰ
ማርያ ነገሠ፤ አርባ አንድ ዓመትም ገዛ፡፡
[24]*በእግዚአብሔርም* ፊት ክፉ ነገር አደ
ረገ፤ የናባጥ ልጅ ኢዮርብዓም እስራኤልን
ካሳተበት ኀጢአት አልተመለሰም፡፡ [25]የእስ
ራኤል አምላክ *እግዚአብሔር* በጋትሔፌር
ነቢይ፣ በአማቴ ልጅ በባሪያው በዮናስ
አማካይነት እንደ ተናገረው፣ ከሐማት መተ
ላለፊያ[ገ] አንሥቶ እስከ ሙት ባሕር[ጠ] ድረስ
የነበረውን የእስራኤልን ድንበር ያስመለሰ
ኢዮርብዓም ነው፡፡
[26]ባሪያም ይሁን ነጻ ዜጋ፣ በእስራኤል
የሚኖር ሁሉ እንዴት እጅግ ይሠቃይ
እንደ ነበር *እግዚአብሔር* አየ፤ የሚረዳቸ
ውም አልነበረም፡፡ [27]ይሁን እንጂ *እግዚአ
ብሔር* የእስራኤልን ስም ከምድረ ገጽ
እንደሚያጠፋ ስላልተናገረ፣ በዮአስ ልጅ
በኢዮርብዓም አማካይነት ታደጋቸው፡፡
[28]በኢዮርብዓም ዘመነ መንግሥት የተ
ከናወነው ሌላው ነገር፣ የፈጸመው ሁሉና ያደ
ረጋቸው ጦርነቶች እንዲሁም የይሁዳ
ግዛት የነበሩትን ደማስቆንና ሐማትን እን
ዴት ለእስራኤል እንዳስመለሰ በእስራኤል
ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ የሚገኝ አይደለ
ምን? [29]ኢዮርብዓም ከአባቶቹ ከእስራኤል
ነገሥታት ጋር አንቀላፋ፤ ልጁ ዘካርያስም
በእግሩ ተተክቶ ነገሠ፡፡

የይሁዳ ንጉሥ ዓዛርያስ

15÷1-7 ተጓ ምብ - 2ዜና26÷3-4፤21-23

15 የእስራኤል ንጉሥ ኢዮርብዓም በነ
ገሠ በሃያ ሰባተኛው ዓመት የይ
ሁዳ ንጉሥ የአሜስያስ ልጅ ዓዛርያስ ነገሠ፡፡
[2]ሲነግሥም ዕድሜው ዐሥራ ስድስት
ዓመት ነበር፤ በኢየሩሳሌም ተቀምጦ
አምሳ ሁለት ዓመት ገዛ፡፡ እናቱም ይኮ
ልያ የተባለች የኢየሩሳሌም ሴት ነበረች፡፡
[3]አባቱ አሜስያስ እንዳደረገው ሁሉ ዓዛር
ያስም *በእግዚአብሔር* ፊት መልካም ነገር
አደረገ፡፡ [4]ይሁን እንጂ በየኰረብታው ላይ
ያሉት የማምለኪያ ስፍራዎች አልተወገ
ዱም፤ ሕዝቡም በዚያ መሥዋዕት ማቅረቡ
ንና እጣን ማጤሱን እንደ ቀጠለ ነበር፡፡
[5]*እግዚአብሔርም* ንጉሡን እስከሚሞት
በት ቀን ድረስ በለምጽ[ጪ] መታው፤ በተ
ለየ ቤትም ይኖር ነበር፡፡ በዚያን ጊዜ ቤተ
መንግሥቱን በኀላፊነት የሚመራውና የአ
ገሩንም ሕዝብ የሚያስተዳድረው የንጉሡ
ልጅ ኢዮአታም ነበር፡፡
[6]በዓዛርያስ ዘመነ መንግሥት የተከናወ
ነው ሌላው ሥራ፣ የፈጸመውም ሁሉ በይ
ሁዳ ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ የሚገኝ አይ
ደለምን? [7]ዓዛርያስ ከአባቶቹ ጋር አንቀ
ላፉ፤ በዳዊትም ከተማ በአባቶቹ መቃብር
አጠገብ ቀበሩት፡፡ ልጁ ኢዮአታምም በእ
ግሩ ተተክቶ ነገሠ፡፡

የእስራኤል ንጉሥ ዘካርያስ

[8]የይሁዳ ንጉሥ ዓዛርያስ በነገሠ በሠላሳ
ስምንተኛው ዓመት፣ የኢዮርብዓም ልጅ

14÷12 1ነገ22÷36
14÷13 1ነገ3÷1፤ 2ዜና26÷9፤33÷14፤ 36÷19፤ነህ8÷16፤ 12÷39፤ኤር31÷38፤ 39÷2፤ዘካ14÷10
14÷15 2ነገ13÷12
14÷19 ኢሱ10÷3፤ 2ነገ12÷20
14÷20 2ነገ9÷28
14÷21 2ነገ15÷1፤ 2ዜና26÷23፤ ኢሳ1÷1፤ ሆሴ1÷1፤አሞ1÷1
14÷22 1ነገ9÷26
14÷23 2ነገ13÷13፤ 1ዜና5÷17፤ አሞ1÷1፤7÷10
14÷24 1ነገ15÷30
14÷25 ዘኁ13÷21፤ ዘዳ3÷17፤ዮና1÷1፤ ማቴ12÷39
14÷26 ዘዳ32÷36፤ 2ነገ13÷4፤ መዝ18÷41፤22÷11፤ 72÷12፤107÷12፤ ኢሳ63÷5፤ሰቆ1÷7
14÷27 ዘዳ29÷20፤ መሳ6÷14
14÷28 2ሳሙ8÷5፡ 9፤1ነገ15÷31
15÷1 ቀኑ32፤ 2ነገ14÷21
15÷3 1ነገ14÷8
15÷5 ቀኑ7፡32፤ ዘፍ12÷17፡41÷40፤ ዘሌ13÷46፤ 2ዜና27÷1፤ሚክ1÷1
15÷7 ቀኑ5፤ ኢሳ 6÷1፤14÷28

[የ]6 ዘዳ 24÷16 ይመ፡፡
[ደ]13 ዕብራይስጡ 180 ሜትር ይላል
[ጀ]21 *ኢዩስያስ* [ገ]5 *ሊቦ*
[ጠ]25 *የዓረባ ባሕር*

ዘካርያስ በሰማርያ ከተማ በእስራኤል ላይ
ነገሠ፤ ስድስት ወርም ገዛ። 9አባቱ እንዳደ
ረገው ሁሉ፣ እርሱም *በእግዚአብሔር ፊት*
ክፉ አደረገ፤ የናባጥ ልጅ ኢዮርብዓም እስ
ራኤልን ካሳተበት ኀጢአት አልተመለ
ሰም።
10የያቤስ ልጅ ሰሎም በዘካርያስ ላይ
አሤረበት፤ በሕዝቡ[ጸ] ፊት አደጋ ጥሎ ገደ
ለው፤ በእግሩም ተተክቶ ነገሠ። 11በዘካር
ያስ ዘመነ መንግሥት የተከናወነው ሌላው
ሥራ በእስራኤል ነገሥታት ታሪክ ተመዝ
ግቦአል። 12በዚህም እግዚአብሔር ለኢዩ፣
“ልጆችህ እስከ አራት ትውልድ ድረስ
በእስራኤል ዙፋን ላይ ይቀመጣሉ”[ጸ] ሲል
የተናገረው ቃል ተፈጸመ።

የእስራኤል ንጉሥ ሰሎም

13የይሁዳ ንጉሥ ዖዝያን በነገሠ በሠላሳ
ዘጠነኛው ዓመት የኢያቤስ ልጅ ሰሎም
በእስራኤል ላይ ነገሠ። በሰማርያ ተቀምጦ
አንድ ወር ገዛ። 14የጋዲ ልጅ ምናሔም
ከቴርሳ ወጥቶ ወደ ሰማርያ በመሄድ አደጋ
ጥሎ የኢያቤስን ልጅ ሰሎምን ገደለው፤
ከዚያም በእግሩ ተተክቶ ነገሠ።
15በሰሎም ዘመነ መንግሥት የተከናወ
ነው ሌላው ሥራና የጠነሰሰውም ሤራ በእ
ስራኤል ነገሥታት ታሪክ ተጽፎአል።
16በዚያን ጊዜም ምናሔም ከቴርሳ
ወጥቶ በቲፍሳና በከተማዪቱ ነዋሪዎች ላይ
ሁሉ፣ በአካባቢዋም ጭምር አደጋ ጣለ፤
ይህን ያደረገውም የከተማዪቱን በሮች
ለመክፈት ፈቃደኞች ባለመሆናቸው ነበር፤
ቲፍሳን መታት፤ የነፍሰጡሮችንም ሆድ
ሁሉ ቀደደ።

የእስራኤል ንጉሥ ምናሔም

17የይሁዳ ንጉሥ ዓዛርያስ በነገሠ በሠላሳ
ዘጠነኛው ዓመት፣ የጋዲ ልጅ ምናሔም
በእስራኤል ላይ ነገሠ፤ በሰማርያ ተቀም
ጦም ዐሥር ዓመት ገዛ። 18*በእግዚአብሔር*
ፊት ክፉ ነገር አደረገ፤ በዘመኑም ሁሉ
የናባጥ ልጅ ኢዮርብዓም እስራኤልን ካሳ
ተበት ኀጢአት አልተመለሰም።
19ከዚያም የአሦር ንጉሥ ቴልጌልቴልፌ
ልሶር[ፀ] ምድሪቱን ወረረ፤ ምናሔም ርዳታ
ውን ለማግኘትና በመንግሥቱ ላይ ያለ
ውን ይዞታ ለማጽናት ሲል፣ አንድ ሺህ
መክሊት[ፊ] ብር ሰጠው። 20ምናሔም ገን
ዘቡ እንዲዋጣ ያደረገው ከእስራኤል ሲሆን፣
ይህንንም ያደረገው ለአሦር ንጉሥ ይሰጥ
ዘንድ እያንዳንዱ ሀብታም አምሳ፣ አምሳ
ሰቅል[ፐ] ብር እንዲያዋጣ በማስገደድ ነበር።
ስለዚህ የአሦር ንጉሥ በዚያች አገር አል

15፥9 1ነገ15፥26
15፥10 2ነገ12፥20
15፥11 1ነገ15፥31
15፥12 2ነገ10፥30
15፥13 1ነገ13፥32
15፥14 1ነገ5፥33፤ 2ነገ12፥20
15፥15 1ነገ15፥31
15፥16 1ነገ4፥24፤ 2ነገ8፥12፤ሆሴ13፥16
15፥18 1ነገ15፥26
15፥19 1ዜና5፥6፡26
15፥20 2ነገ12፥18
15፥24 1ነገ15፥26
15፥25 2ነገ12፥20፤ 2ዜና28፥6፤ኢሳ7፥1
15፥27 2ዜና28፥6፤ ኢሳ7፥1፡4
15፥29 1ነገ15፥20፤ 2ነገ16፥7፡9፤17፥6፡24፤24፥14,16፤ 1ዜና5፥22፡26፤ 2ዜና16፥4፤28፥20፤ ኢሳ 7፥9፤9፥1፤10፥9፡10፤14፥6፡17፤28፥1፤ 36፥17፡19፤37፥18፤ 45፥13፤ኤር50፥17
15፥30 2ነገ12፥20፤ 17፥1
15፥31 1ነገ15፥31

ቈየም፤ ተመልሶ ሄደ።
21በምናሔም ዘመነ መንግሥት የተከና
ወነው ሌላው ሥራ የፈጸመውም ሁሉ በእ
ስራኤል ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ የሚገኝ
አይደለምን? 22ምናሔም ከአባቶቹ ጋር
አንቀላፋ፤ ልጁ ፋቂስያስም በእግሩ ተተ
ክቶ ነገሠ።

የእስራኤል ንጉሥ ፋቂስያስ

23የይሁዳ ንጉሥ ዓዛርያስ በነገሠ በአም
ሳኛው ዓመት፣ የምናሔም ልጅ ፋቂስያስ
በሰማርያ ከተማ የእስራኤል ንጉሥ ሆነ፤
ሁለት ዓመትም ገዛ። 24ፋቂስያስ *በእግዚአ*
ብሔር ፊት ክፉ ነገር አደረገ፤ የናባጥ
ልጅ ኢዮርብዓም፣ እስራኤልን ካሳተበት
ኀጢአት አልተመለሰም። 25ከጦር አለቆቹ
አንዱ የሆነው የሮሜልዩ ልጅ ፋቁሔ አሤ
ረበት፤ አምሳ የገለዓድ ሰዎች ይዞ በመ
ሄድ፣ ሰማርያ ቤተ መንግሥት ባለው
ምሽግ ፋቂስያስን ከአርጎብና ከአርያ ጋር
ገደለው፤ በእግሩም ተተክቶ ነገሠ።
26በፋቂስያስ ዘመነ መንግሥት የተከና
ወነው ሌላው ሥራ የፈጸመውም ሁሉ በእ
ስራኤል ነገሥታት ታሪክ ተጽፎአል።

የእስራኤል ንጉሥ ፋቁሔ

27የይሁዳ ንጉሥ ዓዛርያስ በነገሠ በአምሳ
ሁለተኛው ዓመት የሮሜልዩ ልጅ ፋቁሔ
በሰማርያ ከተማ፣ በእስራኤል ላይ ነገሠ፤
ሃያ ዓመትም ገዛ። 28እርሱም *በእግዚአ*
ብሔር ፊት ክፉ ነገር አደረገ፤ የናባጥ ልጅ
ኢዮርብዓም እስራኤልን ካሳተበት ኀጢ
አት አልተመለሰም።
29በእስራኤል ንጉሥ በፋቁሔ ዘመን፣
የአሦር ንጉሥ ቴልጌልቴልፌልሶር መጥቶ
ዒዮን፣ አቤልቤትመዓካን፣ ያኖዋን፣ ቃዴ
ስንና ሐጾርን፣ ገለዓድንና ገሊላን፣ የንፍታሌ
ምንም ምድር ጭምር ያዘ። ሕዝቡንም
ማርኮ ወደ አሦር ወሰደው። 30ከዚያም
የኤላ ልጅ ሆሴዕ በሮሜልዩ ልጅ በፋቁሔ
ላይ አሤረበት፤ አደጋ ጥሎም ገደለው፤ የዖዝ
ያን ልጅ ኢዮአታም በነገሠ በሃያኛው
ዓመትም ሆሴዕ በፋቁሔ እግር ተተክቶ
ነገሠ። 31በፋቁሔ ዘመነ መንግሥት የተከ
ናወነው ሌላው ሥራ የፈጸማቸውም ሁሉ
በእስራኤል ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ የሚ
ገኝ አይደለምን?

[ጨ]5 የዕብራይስጡ ቃል ቈዳን የሚያጠቁትን ማንኛውንም ዐይነት በሽታዎች ያመለክታል።
[ጸ]10 ዕብራይስጡ ከዚህ ጋር ይስማምል። አንዳንድ የስብዓ ሊቃናት ትርጕሞች ግን፣ “በኢብላም” ይላሉ
[ጸ]12 2ነገ 10፥30 ይመ።
[ፀ]19 ***ቲግላት ፐሌሴርም*** ይባላል።
[ፊ]19 34 ሜትሪክ ቶን ያህል ነው
[ፐ]20 0.6 ኪሎ ግራም ያህል ነው።

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአታም

15፥33-38 ተጓ ምብ - 2ዜና27፥1-4፤7-9

32የእስራኤል ንጉሥ የሮሜልዩ ልጅ
ፋቁሔ በነገሠ በሁለተኛው ዓመት፣ የይ
ሁዳ ንጉሥ የዖዝያን ልጅ ኢዮአታም ነገሠ፡፡
33ሲነግሥም ዕድሜው ሃያ አምስት ዓመት
ነበር፤ ኢየሩሳሌም ተቀምጦም ዐሥራ ስድ
ስት ዓመት ገዛ፤ እናቱም የሳዶቅ ልጅ
ስትሆን፤ ኢየሩሳ ትባል ነበር፡፡ 34አባቱ
ዖዝያን እንዳደረገው ሁሉ እርሱም *በእግዚ
አብሔር* ፊት መልካም ነገር አደረገ፡፡
35ይሁን እንጂ በየ ኰረብታው ላይ ያሉት
የማምለኪያ ስፍራዎች አልተወገዱም፤ ሕዝ
ቡም በዚያ መሥዋዕት ማቅረቡንና ዕጣን
ማጤሱን እንደ ቀጠለ ነበር፡፡ ኢዮአታም
የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ የላይኛውን
በር መልሶ ሠራ፡፡
36በኢዮአታም ዘመነ መንግሥት የተከና
ወነው ሌላው ሥራ፣ የፈጸመውም ሁሉ
በይሁዳ ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ የሚገኝ
አይደለምን? 37በዚያን ጊዜ *እግዚአብሔር*
የሶርያ ንጉሥ ረአሶንና የሮሜልዩ ልጅ
ፋቁሔን ይሁዳን እንዲወጉ አደረገ፡፡ 38ኢዮ
አታምም ከአባቶቹ ጋር አንቀላፋ፤ አባቶቹ
በተቀበሩበትም፤ በአባቱ በዳዊት ከተማ
ተቀበረ፡፡ ልጁ አካዝም በእግሩ ተተክቶ
ነገሠ፡፡

የይሁዳ ንጉሥ አካዝ

16፥1-20 ተጓ ምብ - 2ዜና28፥1-27

16 የሮሜልዩ ልጅ ፋቁሔ በነገሠ
በዐሥራ ሰባተኛው ዓመት፣ የይ
ሁዳ ንጉሥ፣ የኢዮአታም ልጅ አካዝ ነገሠ፡፡
2አካዝ ሲነግሥ ዕድሜው ሃያ ዓመት ነበር፤
በኢየሩሳሌም ተቀምጦም ዐሥራ ስድ ስት
ዓመት ገዛ፡፡ አባቱ ዳዊት ያደረገውን መል
ካም ነገር በአምላኩ *በእግዚአብሔር* ፊት
አላደረገም፡፡ 3እርሱም የእስራኤልን ነገሥ
ታት መንገድ ተከተለ፤ ይልቁንም *እግዚ
አብሔር* ከእስራኤላውያን ፊት ያሳደዳቸ
ውን የአሕዛብን ርኵሰት ተከትሎ፣ ልጁን
በእሳት የሚቃጠል መሥዋዕት አድርጎ አቀ
ረበ፡፡[ሀ] 4እንዲሁም ኰረብታ ላይ ባሉ ማም
ለኪያ ስፍራዎች፣ በኰረብታ አናቶችና
ቅጠሉ በተንሰራፋው ዛፍ ሥር ሁሉ ሠዋ፤
ዕጣንም አጤሰ፡፡
5የሶርያ ንጉሥ ረአሶንና የእስራኤል
ንጉሥ የሮሜልዩ ልጅ ፋቁሔ ኢየሩሳሌ
ምን ለመውጋትና አካዝን ለመክበብ ወጡ፤
ይሁን እንጂ ሊያሸንፋት አልቻሉም፡፡ 6በዚ
ያን ጊዜም የሶርያ ንጉሥ ረአሶን የይሁ
ዳን ሰዎች አሳዶ፣ ኤላትን ወደ ሶርያ
ግዛት መለሰ፤ ከዚያም ኤዶማውያን ወደ

15፥32 ቍ1፡5፤ 1ዜና5፥17፤ ኢሳ1፥1፤ሆሴ1፥1
15፥34 1ነገ14፥8
15፥35 ዘፍ23፥10፤ 2ነገ12፥3፤ 2ዜና23፥20
15፥37 2ነገ16፥5፤ ኢሳ7፥1፤8፥6፤9፥11
16፥1 ኢሳ1፥1፤ 7፥1፤14፥28፤ ሆሴ1፥1፤ ሚክ1፥1
16፥2 1ነገ14፥8
16፥3 ዘሌ18፥3፡ 21፤ ዘዳ9፥4፤ 2ነገ3፥27፤17፥19፤
16፥4 ዘዳ12፥2፤ 2ነገ22፥17፤23፥5፤ ሕዝ6፥13
16፥5 2ነገ15፥37
16፥6 1ነገ9፥26፤ ኢሳ9፥12
16፥7 2ነገ15፥29፤ ኢሳ 2፥6፤10፥20፤ ኤር2፥18፤3፥1፤ ሕዝ16፥28፤ 23፥5፤ሆሴ10፥6
16፥8 1ነገ15፥18፤ 2ነገ12፥18
16፥9 ዘፍ 14፥15፤ 2ነገ15፥29፤ ኢሳ22፥6፤ አሞ1፥5፤9፥7
16፥10 ቍ11፡ 15፡16፤ኢሳ8፥2
16፥12 2ዜና 26፥16
16፥13 ዘፀ29፥40፤ ዘሌ6፥813፡14-23፤ 7፥11-21
16፥14 ዘፀ20፥24፤ 40፥6፤1ነገ8፥64
16፥15 ዘፀ29፥38-41፤1ሳሙ9፥9
16፥17 1ነገ7፥27

ኤላት መጥተው እስከ ዛሬ በዚያ ይኖራሉ፡፡
7ከዚህ የተነሣም አካዝ፣ ወደ አሦር
ንጉሥ ወደ ቴልጌልቴልፌልሶር፣ "እኔ አገ
ልጋይህም ልጅህም ነኝ፤ ስለዚህ መጥተህ
ከሚወጉኝ ከሶርያ ንጉሥና ከእስራኤል
ንጉሥ እጅ አድነኝ" ሲል መልእክተኞች
ላከበት፡፡ 8አካዝም *በእግዚአብሔር* ቤተ መቅ
ደስና በቤተ መንግሥቱ ግምጃ ቤቶች
የሚገኘውን ብርና ወርቅ አውጥቶ ለአሦር
ንጉሥ ገጸ በረከት ላከለት፡፡ 9የአሦር ንጉ
ሥም፣ የአካዝን ልመና በመቀበል፤ ደማስ
ቆን አጥቅቶ ያዛት፤ ሕዝቧን ማርኮ ወደ
ቂር አፈለሳቸው፤ ረአሶንንም ገደለው፡፡
10ከዚያም ንጉሥ አካዝ የአሦርን ንጉሥ
ቴልጌልቴልፌልሶርን ለመገናኘት ወደ ደማ
ስቆ ሄደ፡፡ በደማስቆም ያለውን መሠዊያ
አይቶ፣ ንድፉን ከዝርዝር ጥናቱ ጋር ለካ
ህኑ ለኦርያ ላከለት፡፡ 11ካህኑ ኦርያም
ንጉሥ አካዝ ከደማስቆ በላከለት ዝርዝር
ጥናት መሠረት መሠዊያ ሠራ፤ ንጉሡ
አካዝ ከመመለሱም በፊት አጠናቀቀው፡፡
12ንጉሡ ከደማስቆ ተመልሶ በመጣ ጊዜ፣
መሠዊያውን አየ፤ ቀርቦም በመሠዊያው
ላይ ወጣ፤ 13ከዚያም የሚቃጠል መሥዋዕቱንና
የእህል ቍርባኑን በመሠዊያው ላይ አቀ
ረበ፤ የመጠጥ ቍርባኑን አፈሰሰ፤ የኅብ
ረት መሥዋዕቱንም[ለ] ደም በመሠዊያው
ላይ ረጨ፡፡ 14በአዲሱ መሠዊያና *በእግዚ
አብሔር* ቤተ መቅደስ መካከል፣ *በእግዚ
አብሔር* ፊት ቆሞ የነበረውን የናስ መሠ
ዊያ፣ ከቦታው አሥነስቶ ከአዲሱ መሠ
ዊያ በስተ ሰሜን በኩል አኖረው፡፡
15ከዚያም ንጉሥ አካዝ፣ ካህኑን ኦርያን
እንዲህ ሲል አዘዘው፤ "በዚህ በትልቁ አዲስ
መሠዊያ ላይ የጧቱን የሚቃጠል መሥ
ዋዕትና የማታውን የእህል ቍርባን፣ የን
ጉሡን የሚቃጠል መሥዋዕትና የእህሉን
ቍርባን እንዲሁም የመላውን የአገሪቱን
ሕዝብ የሚቃጠል መሥዋዕት፣ የእህልና የመ
ጠጥ ቍርባናቸውን አቅርብ፤ የሚቃጠለ
ውን መሥዋዕት ደምና የሌላውን መሥዋዕት
ደም ሁሉ በመሠዊያው ላይ እርጨው፤
የናሱ መሠዊያ ግን እኔ መመሪያ ለመጠ
የቅ የምጠቀምበት ይሆናል፡፡" 16ካህኑ ኦር
ያም ንጉሡ አካዝ እንዳዘዘው ሁሉ እንዲሁ
አደረገ፡፡
17ንጉሡ አካዝም የጐንና የጐን ሳንቃ
ዎቹን ነቅሎ ወሰደ፤ በተንቀሳቃሹ መቆ
ሚያ ላይ ያሉትን የመታጠቢያ ሳሕኖች
አስወገደ፡፡ የውሃ ማጠራቀሚያውን ክብ
ገንዳ ከታች ተሸክመው ከያዙት ከዐሥራ

[ሀ]3 ወይም፣ *ልጁን ገደለ* [ለ]13 በትውፊት፣ *የሰላም መሥዋዕት*

ሁለቱ የናስ ቅርጽ ኮርማዎች ላይ አውርዶ
በጠፍጣፋ ድንጋይ ላይ አስቀመጠው።
18የአሦርንም ንጉሥ ለማስደሰት ሲል፣
በዕለተ ሰንበት ንጉሣዊ ዙፋን[ሐ] እንዲዘረጋ
በት በቤተ መቅደሱ ውስጥ የተሠራውን
ከፍ ያለ ስፍራና ነገሥታቱ ወደ እግዚአ
ብሔር ቤተ መቅደስ የሚገቡበትን በውጭ
ያለውን መግቢያ አነሣ።
19በአካዝ ዘመነ መንግሥት የተከናወነው
ሌላው ሥራ፣ የፈጸመውም ሁሉ በይሁዳ
ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ የሚገኝ አይደለ
ምን? 20አካዝም ከአባቶቹ ጋር አንቀላፋ፤
ከእነርሱ ጋር በዳዊት ከተማ ተቀበረ። ልጁ
ሕዝቅያስም በእግሩ ተተክቶ ነገሠ።

ሆሴዕ የመጨረሻው የእስራኤል ንጉሥ

17፥3-7 ተጓ ምብ - 2ነገ18፥9-12

17 የይሁዳ ንጉሥ አካዝ በነገሠ በዐ
ሥራ ሁለተኛው ዓመት፣ የኤላ
ልጅ ሆሴዕ በሰማርያ ከተማ በእስራኤል
ላይ ነገሠ፤ ዘጠኝ ዓመትም ገዛ። 2እርሱም
በእግዚአብሔር ፊት ክፉ ነገር አደረገ፤
ክፉ ሥራው ግን ከእርሱ አስቀድሞ የነ
በሩት የእስራኤል ነገሥታት የፈጸሙትን
ያህል አልነበረም። 3የአሦር ንጉሥ ሰልም
ናሶር ሊወጋው መጣ፤ ሆሴዕም ተገዛለት፤
ገበረለትም። 4የአሦር ንጉሥ ግን ሆሴዕ
እንደ ከዳው ተገነዘበ፤ ምክንያቱም ወደ
ግብፅ ንጉሥ ወደ ሲጎር መልክተኞች ስለ
ላከና በየመቱም ያደርግ እንደነበረው ለአ
ሦር ንጉሥ ስላልገበረ ነው፤ ከዚህም የተ
ነሣ ስልምናሶር ይዞ ወህኒ ቤት አስገ
ባው። 5የአሦርም ንጉሥ አገሩን በሙሉ
ወረረ፤ ወደ ሰማርያም ገሥግሦ ሦስት ዓመት
ከበባት። 6በሆሴዕ ዘመነ መንግሥት በዘጠ
ነኛው ዓመት፣ የአሦር ንጉሥ ሰማርያን
ያዘ፤ እስራኤላውያንንም በምርኮ ወደ አሦር
አፈለሳቸው። እነዚህም በአላሔ፣ ጎዛን ውስጥ
በአቦር ወንዝ አጠገብ እንዲሁም በሜዶን
ከተሞች እንዲሰፍሩ አደረገ።

እስራኤላውያን በኀጢአታቸው ምክንያት ተማረኩ

7እንግዲህ እስራኤላውያን ይህ ሁሉ ሊደ
ርስባቸው የቻለው፣ ከግብፅ ምድር ከፈር
ዖን አገዛዝ ከግብፅ ንጉሥ ያወጣቸውን
አምላካቸውን እግዚአብሔርን ስለ በደሉት
ነው፤ እንዲሁም ሌሎች አማልክትን በማ
ምለክ፣ 8እግዚአብሔር ከፊታቸው አሳዶ
ያወጣቸውን የአሕዛብንና የእስራኤልም
ነገሥታት ወደ ምድሪቱ ያገቡትን አጸያፊ
ልማድ ስለ ተከተሉ ነበር።
9እስራኤላውያን በአምላካቸው በእግዚ
አብሔር ላይ ትክክል ያልሆነ ነገር በስ
ውር አደረጉ፤ ከቃፊር መጠባበቂያ ማማ
አንሥቶ እስከ ተመሸገው ከተማ ባሉት
መኖሪያዎቻቸው ሁሉ በሚገኙት ኰረብ
ቶች ላይ ማምለኪያ ስፍራዎችን ሠሩ።
10በእያንዳንዱ ኰረብታ ላይና በእያንዳን
ዱም የተንሰራፋ ዛፍ ሥር ዐምደ ጣዖትና
የአሼራን ምስል ዐምዶች አቆሙ። 11እግዚ
አብሔር ከፊታቸው አሳዶ ያስወጣቸው
አሕዛብ እንዳደረጉትም ሁሉ፣ በየኰረብ
ታው ላይ ዕጣን አጤሱ፤ እግዚአብሔርንም
የሚያስቈጣ ክፉ ነገር አደረጉ። 12እግዚ
አብሔር፣ "ይህን ማድረግ አይገባችሁም"[መ]
ቢላቸውም እንኳ እነርሱ ጣዖታትን አመ
ለኩ። 13ይህም ሆኖ እግዚአብሔር፣ "ከክፉ
መንገዳችሁ ተመለሱ፤ አባቶቻችሁ እንዲፈ
ጽሙት ባዘዝኋቸው ሕግ ሁሉ መሠረት
እንዲሁም በአገልጋዮቼ በነቢያት አማካይ
ነት ለእናንተ ባስተላለፍሁት ሕግ መሠ
ረት፣ ትእዛዜንና ሥርዐቴን ጠብቁ" ብሎ
በነቢያቱና በባለ ራእዮች ሁሉ እስራኤል
ንና ይሁዳን አስጠንቅቆ ነበር።
14ይሁን እንጂ እነዚህም አልሰሙም፤
እግዚአብሔር አምላካቸውን እንዳልታመኑ
በት እንደ አባቶቻቸው ዐንገታቸውን አደነ
ደኑ። 15ሥርዐቱንና ከአባቶቻቸው ጋር የገ
ባውን ኪዳን፣ ለእነርሱም የሰጣቸውን ማስ
ጠንቀቂያ ናቁ፤ ከንቱ ጣዖታትን ተከት
ለው ራሳቸውም ከንቱ ሆኑ፤ እግዚአብሔር፣
"እነርሱ የሚያደርጉትን እንዳታደርጉ" ብሎ
ቢያዛቸው እንኳ በዙሪያቸው ያሉትን አሕ
ዛብ ተከተሉ፤ እግዚአብሔር እንዳያደርጉ
የከለከላቸውንም ፈጸሙ እንጂ አልተዉም።
አምላካቸው እግዚአብሔር ያዘዛቸውን ሁሉ
አልፈጸሙም፤ አቅልጠውም ሁለት የጥጃ
ምስልና የአሼራን ምስል ዐምድ ሠሩ፤ ለሰ
ማይ ከዋክብት ሰገዱ፤ በኣልን አመለኩ፤
17እንዲሁም ወንዶችንና ሴቶች ልጆቻቸ
ውን በእሳት የሚቃጠል መሥዋዕት አድ
ርገው አቀረቡ።[ሠ] ጥንቈላና መተት አደ
ረጉ፤ በእግዚአብሔርም ፊት ክፉ ነገር ለማ
ድረግ ራሳቸውን ሸጡ፤ ለቍጣም አነሣ
ሡት። 18ስለዚህ እግዚአብሔር በእነርሱ ላይ
እጅግ ተቈጣ፤ የይሁዳ ነገድ ብቻ ሲቀር
እስራኤልን ከፊቱ አራቀ። 19ይሁዳም
ቢሆን ከእስራኤል የተቀበለውን ልማድ
ተከተለ እንጂ የአምላኩን የእግዚአብሔ
ርን ትእዛዝ አልጠበቀም። 20ስለዚህ እግዚ
አብሔር የእስራኤልን ሕዝብ ሁሉ ተዋ
ቸው፤ አስጨነቃቸው፤ ከፊቱ እስኪያስወግ

16፥18 ሕዝ16፥28
16፥20 ኢሳ14፥28
17፥1 2ነገ15፥30
17፥2 ዘዳ4፥25
17፥3 መሳ3፥15፤ ሆሴ10፥14
17፥4 መዝ146፥3፤ ኢሳ30፥1፡7፤ 36፥6፤ኤር2፥36፤ ሆሴ12፥1፤13፥10
17፥5 ሆሴ13፥16
17፥6 ቍ20፤ ዘዳ4፥27፤24፥1፤ 2ነገ15፥29፤ 1ዜና5፥26፤ኢሳ10፥9፤ 42፥24፤አሞ7፥17
17፥7 ዘፀ14፥15-31፤ኢሱ7፥11
17፥8 ዘፀ34፥15፤ ዘሌ18፥3፤ዘዳ9፥4
17፥9 2ነገ18፥8
17፥10 ዘፀ23፥24፤ 34፥13፤ዘዳ12፥2፤ ኢሳ17፥8፤ሚክ5፥14
17፥12 ዘፀ20፥4
17፥13 መሳ6፥8፤ 1ሳሙ9፥9፤2ዜና7፥14፤ ኢዮ34፥33፤ኤር4፥1፤ 18፥11፤23፥22፤25፥5፤ 35፥15፤36፥3፤ ሕዝ3፥17-19፤ ዘካ1፥4፤ማቴ23፥34
17፥14 ዘፀ32፥9፤ ሐሥ7፥51
17፥15 ዘሌ26፥11፤ ዘዳ12፥4፤29፥25፤ 32፥21፤መሳ2፥20፤ 1ነገ11፥11፤ 2ነገ18፥12፤ መዝ78፥10፤ኤር2፥5፤ ሕዝ5፥6፤ሆሴ11፥2፤ ሚል2፥10፤ ሮሜ1፥21-23
17፥16 ዘፍ2፥1፤ ዘፀ32፥4፤ዘዳ16፥21፤ መሳ2፥11፤ኢሳ40፥26፤ ኤር19፥13
17፥17 ዘሌ19፥26፤ ዘዳ12፥31፤18፥10-12፤ 1ነገ21፥20፤ 2ነገ16፥3፤ ሕዝ16፥21፤ሮሜ7፥14
17፥18 ዘፍ4፥14፤ ዘፀ33፥15፤2ነገ13፥23፤ 2ተስ1፥9
17፥19 2ነገ16፥3፤ ኤር3፥6-10፤ ሕዝ 23፥13፤
17፥20 ቍ6፤ ኤር7፥15፤15፥1፤

[ሐ]18 የሰብዓ ሊቃናት መሥዋዕት ትርጒም፣ የዙፋኑ ሰሌዳ ይላል።
[መ]12 ዘፀ 20፥4-5
[ሠ]17 ወይም ልጆቻቸው ገድሎ

ዳቸውም ድረስ በማራኪዎቻቸው እጅ አሳ
ልፎ ሰጣቸው::
21እስራኤልን ከዳዊት ቤት ከለየ በኋላ፣
እነርሱ የናባጥን ልጅ ኢዮርብዓምን አነገሡ፤
ኢዮርብዓምም እስራኤል እግዚአብሔርን
እንዳይከተል በማሳት ትልቅ ኀጢአት እን
ዲሠራ አደረገ:: 22እስራኤላውያንም በኢዮ
ርብዓም ኀጢአት ሁሉ ጸኑ፤ ከዚያም አል
ተመለሱም:: 23እግዚአብሔር በባሪያዎቹ
በነቢያት ሁሉ አማካይነት ባስጠነቀቃቸው
መሠረት፣ ከፊቱ እስኪያስወግዳቸው ድረስ
በዚያው ቀጠሉበት፤ ስለዚህ የእስራኤል
ሕዝብ ከሀገሩ ተማርኮ ወደ አሦር ተወ
ሰደ፤ አሁንም በዚያው ይገኛል::

አሦራውያን በሰማርያ ሰፈሩ

24የአሦርም ንጉሥ ሕዝቡን ከባቢሎን፣
ከኩታ፣ ከአዋና ከሐማት፣ ከሴፈርዋይም
ከተሞች አምጥቶ በእስራኤላውያን ቦታ
እንዲገቡ በሰማርያ ከተሞች አሰፈራቸው፤
እነርሱም ሰማርያን ወርሰው በከተሞቿ ይኖሩ
ጀመር:: 25በዚያ መኖር እንደ ጀመሩም
እግዚአብሔርን አላመለኩም፤ ስለዚህ እግ
ዚአብሔር አንበሶች ሰደደባቸው፤ ከእነር
ሱም ጥቂቶቹን ሰብረው ገደሉ:: 26ለአሦ
ርም ንጉሥ፣ “ወደ ሰማርያ ከተሞች ወስ
ደህ ያሰፈርኸው ሕዝብ የዚያ አገር አም
ላክ የሚፈልገውን አላወቀም፤ ከዚህም የተ
ነሣ እግዚአብሔር ሰብሮ የሚገድል አንበሳ
ላከበት” የሚል ወሬ ደረሰው::
27ከዚያም የአሦር ንጉሥ፣ “ከሰማርያ
ማርካችሁ ካመጣችኋቸው ካህናት አን
ዱን፣ በእዚያው እንዲኖር መልሳችሁ ውሰ
ዱትና የአገሩ አምላክ ምን እንደሚፈ
ልግ ሕዝቡን ያስተምር” ሲል አዘዘ:: 28ስለ
ዚህ ከሰማርያ ማርከው ከወሰዷቸው ካህ
ናት አንዱ ወደ ቤቴል ተመልሶ እግዚአ
ብሔርን እንዴት ማምለክ እንደሚገባቸው
አስተማራቸው:: 29ያም ሆኖ ግን እያንዳ
ንዱ ወገን በየሰፈረበት ከተማ የራሱን
አምላክ ሠራ፤ ያንንም ቀድሞ የሰማርያ
ሕዝብ በኰረብታው ላይ በሠራው ማምለ
ኪያ እየወሰደ አቆመ:: 30ከባቢሎን የመጡት
ሱኮትበኖትን፣ ከኩታ የመጡት ኤርጋ
ልን፣ ከሐማት የመጡት አስማትን ሠሩ፤
31አዋውያንም ኤልባዝርንና ተርታቅ የተባ
ሉትን አማልክት ሲሠሩ፣ ከሴፈርዋይም
የመጡት ደግሞ አድራሜሌክና አናሜሌክ
ለተባሉት አማልክታቸው ልጆቻቸውን የሚ
ቃጠል መሥዋዕት አድርገው አቀረቡ:: 32እግ
ዚአብሔርን አመለኩ፤ ይሁን እንጂ እያን
ዳንዱ ወገን የመጣበትን ሕዝብ ልማድ
ተከትሎ፣ በየኰረብታው ባሉት ቤተ ጣዖ

17፥21 1ሳሙ15፥27፤ 1ነገ11፥11፤12፥20:30፤
17፥23 መሳ6፥8፤ 1ነገ 9፥7፤ ሕዝ39፥23-24፤
17፥24 ቀኍ31፤ 2ነገ15፥29፤18፥34፤ 19፥37፤ዕዝ4፥2:10፤ ኢሳ36፥19፤37፥13:38፤ አሞ 6፥2
17፥25 ዘፍ37፥20፤ ኢሳ5፥29፤15፥9፤ ኤር50፥17
17፥29 ዘሌ26፥30፤ 1ነገ12፥31፤ ኤር2፥28፤11፥13፤ ሚክ4፥5
17፥31 ቀኍ24፤ 2ነገ19፥37
17፥32 1ነገ12፥31
17፥34 ዘፍ17፥5፤ 1ነገ18፥31
17፥35 ዘፀ20፥3:5
17፥36 ዘፀ3፥20፤ መዝ136፥12
17፥37 ዘሌ19፥37፤ ዘዳ5፥32
17፥38 ዘዳ6፥12
17፥41 1ነገ18፥21፤ ዕዝ4፥2፤ማቴ6፥24
18፥1 ኢሳ1፥1፤ ሆሴ1፥1፤ሚክ1፥1
18፥2 ቀኍ13፤ ኢሳ 38፥5
18፥3 1ነገ14፥8፤ ኢሳ38፥5
18፥4 ዘፀ23፥24፤ ዘኍ21፥9፤2ነገ12፥3፤ 21፥3፤2ዜና31፥1፤ ኢሳ 36፥7

ታት የሚያገለግሉትን ካህናት ሾመ:: 33በአ
ንድ በኩል እግዚአብሔርን ሲያመልኩ፣
በሌላ በኩል ግን እንደየአገራቸው ልማድ
የየራሳቸውን አማልክት ያመልኩ ነበር::
34ይህንንም ልማዳቸውን እስከ ዛሬ ድረስ
አልተውትም፤ እግዚአብሔርን በአግባቡ አያ
መልኩም፤ እንዲሁም እስራኤል ብሎ ለጠ
ራው ለያዕቆብ ዘሮች የሰጣቸውን ሥርዐቶ
ችና ደንቦች፣ ሕጎችና ትእዛዞችን አይከ
ተሉም:: 35እግዚአብሔር ከእስራኤላውያን
ጋር ኪዳን ሲገባ እንዲህ ሲል አዞአቸው
ነበር፤ “ሌሎችን አማልክት አታምልኳ
ቸው፤ አትስገዱላቸው፤ አታገልግሏቸው፤
አትሠውላቸውም፤ 36ማምለክ የሚገባችሁ
ግን በታላቅ ኀይልና በተዘረጋች ክንድ ከግ
ብፅ ምድር ያወጣችሁን እግዚአብሔርን
ብቻ ነው:: ለእርሱ ስገዱ፤ ለእርሱም መሥ
ዋዕት አቅርቡ:: 37የጻፈላችሁን ሥርዐቶችና
ደንቦች፣ ሕጎችና ትእዛዞች ምን ጊዜም
ተግታችሁ ጠብቁ:: ሌሎች አማልክትን አታ
ምልኩ:: 38ከእናንተ ጋር የገባሁትን ኪዳን
አትርሱ፤ ሌሎች አማልክትም አታምልኩ::
39ይልቅስ አምላካችሁን እግዚአብሔርን አም
ልኩ፤ ከጠላቶቻችሁ ሁሉ እጅ የሚታደጋ
ችሁ እርሱ ነውና::”
40ነገር ግን በቀደመው ልማዳቸው ጸኑ
እንጂ አልተመለሱም:: 41እነዚህ ሕዝቦች
ምንም እንኳ በአንድ ወገን እግዚአብሔ
ርን ቢያመልኩት የተቀረጹ ምስሎቻቸው
ንም ያገለግሉ ነበር:: ልጆቻቸውና የልጅ
ልጆቻቸውም አባቶቻቸው ያደረጉትን ዛሬም
እንደ ቀጠሉበት ነው::

የይሁዳ ንጉሥ ሕዝቅያስ

18፥2-4 ተጓ ምብ - 2ዜና29፥1- 2፤31፥1
18፥5-7 ተጓ ምብ - 2ዜና31፥20-21
18፥9-12 ተጓ ምብ - 2ነገ17፥3–7

18 የእስራኤል ንጉሥ የኤላ ልጅ
ሆሴዕ በነገሠ በሦስተኛው ዓመት
የይሁዳ ንጉሥ የአካዝ ልጅ ሕዝቅያስ ነገሠ::
2በነገሠም ጊዜ ዕድሜው ሃያ አምስት
ዓመት ነበር፤ በኢየሩሳሌም ተቀምጦም
ሃያ ዘጠኝ ዓመት ገዛ:: እናቱ የዘካርያስ
ልጅ ስትሆን ስሟ አብያ ይባል ነበር::
3አባቱ ዳዊት እንዳደረገው ሁሉ፣ እርሱም
በእግዚአብሔር ፊት መልካም ነገር አደ
ረገ:: 4በየኰረብታው ላይ ያሉትን ማምለ
ኪያዎች አስወገደ፤ አዕማደ ጣዖታትን ሰባ
በረ፤ የአሼራን ምስል ዐምዶች ቈራረጠ፤
ሙሴ የሠራውን የናስ እባብ፣ እስራኤ
ላውያን እስከዚያች ጊዜ ድረስ ዕጣን ያጤ
ሱለት ስለነበር ሰባበረው፤ ይህም ነሑሽ

‘2 በዕብራይስጡ *አብያ* ማለት *አብግያ* ማለት ነው::

ታን[ሰ] ይባል ነበር።
5ሕዝቅያስም በእስራኤል አምላክ *በእ
ግዚአብሔር* ታመነ፤ ከእርሱ በፊትም ሆነ
ከእርሱ በኋላ ከይሁዳ ነገሥታት ሁሉ፣
እንደ እርሱ ያለ አልነበረም። 6*ከእግዚአ
ብሔር* ጋር ተጣበቀ፤ እርሱን ከመከተል
ወደ ኋላ አላለም፤ *እግዚአብሔር* ለሙሴ
የሰጠውንም ትእዛዞች ጠበቀ። 7*እግዚአ
ብሔር* ከእርሱ ጋር ስለ ነበር የሚያደር
ገው ሁሉ ተከናወነለት። በአሦር ንጉሥ
ላይ ዐመፀ፤ ግብር መገበሩንም ተወ።
8እስከ ጋዛና እስከ ግዛቷ ዳርቻ በመዝለቅ
ፍልስጤማውያንን ከመጠበቂያ ማማ እስከ
ተመሸገችው ከተማ ድረስ ድል አደረጋ
ቸው።
9ሕዝቅያስ በነገሠ በአራተኛው ዓመት፣
የእስራኤልም ንጉሥ የኤላ ልጅ ሆሴዕ
በነገሠ በሰባተኛው ዓመት፣ የአሦር ንጉሥ
ስልምና ሶር ወደ ሰማርያ ገሥግሦ ከተማ
ዪቱን ከበባት፤ 10በሦስተኛውም ዓመት
መጨረሻ ያዛት። ሰማርያ የተያዘችውም
ሕዝቅያስ በነገሠ በስድስተኛው ዓመት፣
ሆሴዕ በእስራኤል ላይ በነገሠ በዘጠነ
ኛው ዓመት ነበር። 11የአሦር ንጉሥ እስራ
ኤልን ማርኮ ወደ አሦር በማፍለስ በአ
ላሔ፣ በጎዛን ውስጥ በአቦር ወንዝ አጠገ
ብና በሜዶን ከተሞች አሰፈራቸው። 12ይህ
የደረሰባቸውም *የእግዚአብሔር* ባሪያ ሙሴ
ያዘዘውን የአምላካቸውን *የእግዚአብሔርን*
ቃል ሁሉ ከመስማት ይልቅ ኪዳኑን ስላፈ
ረሱ ነበር፤ ትእዛዞቹን አላደመጡም፤ ደግ
ሞም አልፈጸሙም።
13ሕዝቅያስ በነገሠ በዐሥራ አራተኛው
ዓመት፣ የአሦር ንጉሥ ሰናክሬም የተመሸ
ጉትን የይሁዳን ከተሞች ሁሉ አደጋ ጥሎ
ያዛቸው። 14ስለዚህ የይሁዳ ንጉሥ ሕዝቅ
ያስ፣ "በደለኛው እኔ ነኝ፤ ተመለስልኝ፤
እኔም የምትጠይቀኝን ሁሉ እከፍላለሁ፤"
ሲል በለኪሶ ወደ ሰፈረው ወደ አሦር ንጉሥ
ይህን መልእክት ላከ። የአሦርም ንጉሥ፣
የይሁዳን ንጉሥ ሕዝቅያስን ሦስት መቶ
መክሊት[ሸ] ብርና ሠላሳ መክሊት[ቀ] ወርቅ
እንዲያገባለት ጠየቀው።
15ስለዚህ ሕዝቅያስ *በእግዚአብሔር* ቤተ
መቅደስና በቤተ መንግሥቱ ግምጃ ቤቶች
የሚገኘውን ብር ሁሉ ሰጠው።
16በዚህ ጊዜም የይሁዳ ንጉሥ ሕዝቅ
ያስ፣ *በእግዚአብሔር* ቤተ መቅደስ መዝ
ጊያዎችና መቃኖች ላይ የለበጠውን ወርቅ
ነቃቅሎ ለአሦር ንጉሥ ሰጠው።

18፥5 ቍ19፤ 1ሳሙ7፥3፤ 2ነገ19፥10፤ መዝ21፥7፤ 125፥1፤ምሳ3፥26
18፥6 ዘዳ6፥18፤ 10፥20
18፥7 ዘፍ39፥3፤ 2ነገ24፥1፤ዕዝ4፥19፤ ኢዮ 22፥25፤ ኢሳ36፥5
18፥8 2ነገ17፥9
18፥9 ኢሳ1፥1፤ 36፥1
18፥11 ኢሳ37፥12፤ ሕዝ 16፥39፤23፥9
18፥12 1ነገ9፥6፤ 2ነገ17፥15፤21፥8፤ ዳን9፥6፡10
18፥13 ቍ2፤ ኢሳ 1፥7፤ሚክ1፥9
18፥14 2ነገ19፥8፤ ኢሳ24፥5፤33፥8
18፥15 1ነገ15፥18፤ ኢሳ39፥2
18፥16 2ዜና29፥3
18፥17 2ነገ20፥20፤ 2ዜና32፥4፡30፤ ነህ2፥14፤ኢሳ20፥1፤ 22፥9
18፥18 ቍ26፡37፤ 2ነገ19፥2፤ ኢሳ22፥15፤22፥20፤ 6፥3፡11፡22፤37፥2
18፥19 ቍ5፤ ኢዮ 4፥6
18፥21 2ነገ24፥7፤ ኢሳ20፥5፡6፤ 30፥5፡7፤31፥1፤ ኤር25፥19፤37፥7፤ 46፥2፤ሕዝ29፥6
18፥24 ኢሳ10፥8
18፥25 2ነገ19፥6፡ 22፤24፥3፤ 2ዜና 35፥21
18፥26 ዕዝ4፥7

ሰናክሬም ኢየሩሳሌምን አስፈራራ

18፥13፤17-37 ተጓ ምብ - ኢሳ36፥1-22
18፥17- 35 ተጓ ምብ - 2ዜና32፥9-19

17የአሦርም ንጉሥ ከለኪሶ የጦሩን ጠቅ
ላይ አዛዥ፣ ዋና አዛዡንና የጦር መሪውን
ከታላቅ ሰራዊት ጋር የይሁዳ ንጉሥ ወዳለ
በት ወደ ኢየሩሳሌም ላከ፤ እነርሱም ወደ
ኢየሩሳሌም መጥተው፣ ወደ ልብስ አጣቢው
ዕርሻ በሚወስደው መንገድ ላይ የሚገኘው
የላይኛው ኵሬ ውሃ በመስኖ የሚወርድበ
ትን ስፍራ ያዙ። 18ወደ ንጉሡም ላኩበት፤
ከዚያም የቤተ መንግሥቱ አዛዥ የሆነው
የኬልቅያስ ልጅ ኤልያቄም፣ ጸሓፊው ሳም
ናስ እንዲሁም ታሪክ ጸሐፊው የአሳፍ
ልጅ ዮአስ ወደ እነርሱ ሄደ። 19የጦር መሪ
ውም እንዲህ አላቸው፤ "ሕዝቅያስን እንዲህ
በሉት፤
"'ታላቁ የአሦር ንጉሥ የሚለው ይህ
ነው፤ "ለመሆኑ እንዲህ የልብ ልብ እንድ
ታገኝ ያደረገህ ምንድነው? 20የጦር ስል
ትና ኀይል አለኝ ትላለህ፣ ነገር ግን ወሬ
ብቻ ነው። በእኔ ላይ እንዲህ ያመፅኸውስ
በማን ተመክተህ ነው? 21እነሆ፤ እንዲህ
የምትመካባት ግብፅ የሚደገፍባትን ሰው
እጅ ወግታ የምታቈስል የተቀጠቀጠች ሸን
በቆ ናት። የግብፅ ንጉሥ ፈርዖንም ለሚ
መኩበት ሁሉ እንደዚሁ ነው። 22ደግሞም፣
"የምንመካው በአምላካችን *በእግዚአብሔር*
ነው" የምትለኝ ከሆነም፣ ሕዝቅያስ ይሁዳ
ንና ኢየሩሳሌምን፣ "ማምለክ ያለባችሁ ኢየ
ሩሳሌም ባለው በዚህ መሠዊያ ፊት ነው"
ብሎ የኰረብታ ላይ መመለኪያዎቹንና
መሠዊያዎቹን ያስፈረሰበት እርሱ አይ
ደለምን? 23"'ከሆነልህ ከጌታዬ ከአሦር
ንጉሥ ጋር ውርርድ ግጠም፤ የሚጋልቧ
ቸው ሰዎች ማግኘት የምትችል ከሆነ፣
ሁለት ሺህ ፈረሶች እሰጥሃለሁ። 24የምት
መካው በግብፅ ሠረገሎችና[በ] ፈረሶች ሆኖ
ሳለ ከጌታዬ የበታች የጦር ሹማምት
እንኳ አንዱን እንዴት መመለስ ትችላ
ለህ? 25ከዚህም በቀር አደጋ ጥዬ ይህችን
ስፍራ ለማጥፋት የመጣሁት፣ ያለ *እግዚ
አብሔር* ፈቃድ ይመስልሃል? በዚች አገር
ላይ ዘምቼ እንዳጠፋት የነገረኝ ራሱ *እግ
ዚአብሔር* ነው።'"
26ከዚያም የኬልቅያስ ልጅ ኤልያቄም
ሳምናስና ዮአስ የጦር መሪውን፣ "እኛ አገ
ልጋዮችህ ስለምንሰማ፣ እባክህን በሶርያ
ቋንቋ ተናገር፤ በቅጥሩ ላይ ያሉት ሰዎች

[ሰ]4 *ነሑሽታን* የሚለው ቃል ድምፅ *ነሐስ*፣ እባብ እንዲሁም ርኵስ ነገር ከሚለው የቃል ድምፅ ጋር አንድ ዐይነት ነው።
[ሸ]14 10ሜትሪክ ቶን ያህል ነው።
[ቀ]14 ሜትሪክ ቶን ያህል ነው። [በ]24 ወይም፣ *ሠረገለኞች*

በሚሰሙት በዕብራይስጥ አትናገረን”
አሉት።
27የጦር አዛዡም፣ “ለመሆኑ ጌታዬ ይህን
እንድናገር የላከኝ፣ ለጌታችሁና ለእናንተ
ብቻ ነውን? እነርሱም እንደ እናንተው
ገና ኵሳቸውን ይበሉ ዘንድ፣ ሽንታቸው
ንም ይጠጡ ዘንድ በቅጥሩ ላይ ለተቀመ
ጡት ጭምር አይደለምን?”
28ከዚያም የጦር አዛዡ ቆሞ ድምፁን
ከፍ በማድረግ በዕብራውያን ቋንቋ እንዲህ
ሲል ተናገረ፤ “እንግዲህ የታላቁን የአሦ
ርን ንጉሥ ቃል ስሙ! 29ንጉሡ የሚለውም
ይህ ነው፤ ‘ከእጄ ሊያድናችሁ አይችልምና
ሕዝቅያስ እንዳያታልላችሁ፤ 30ደግሞም
ሕዝቅያስ፣ “*እግዚአብሔር* ያለ ጥርጥር
ያድነናል፤ ይህችም ከተማ ለአሦር ንጉሥ
አልፋ አትሰጥም’ በማለት *በእግዚአብሔር*
እንድትታመኑ የሚነግራችሁን አትቀ
በሉ።” ’
31“ሕዝቅያስንም አትስሙት፤ የአሦር
ንጉሥ የሚለው ይህ ነው፤ ‘ከእኔ ጋር ሰላም
መሥርቱ፤ እጃችሁን ስጡ፤ ከዚያም ከእና
ንተ እያንዳንዱ ከገዛ ወይኑና ከገዛ በለሱ
ይበላል፤ ከገዛ ጕድጓዱም ውሃ ይጠጣል፤
32ይህም የሚሆነው የእናንተኑ ወደ ምት
መስለው ምድር እህልና የወይን ጠጅ፣
ዳቦና የወይን ተክል፣ የወይራ ዛፍና ማር
ወዳለበት እስካገባችሁ ድረስ ነው፤ እናን
ተም ሞትን ሳይሆን ሕይወትን ምረጡ።’
“ሕዝቅያስ፣ ‘*እግዚአብሔር* ይታደገናል’
በማለት ስለሚያሳስታችሁ አትስሙት።
33ለመሆኑ ከአሕዛብ አማልክት ምድሩን
ከአሦር ንጉሥ እጅ የታደገ ማን አለ?
34የሐማትና የአርፋድ አማልክት እስቲ የት
አሉ? የሴፈርዋይም፣ የሄናና የዒዋም አማ
ልክት ታዲያ የት ደረሱ? ሰማርያን ከእጄ
አድነዋታልን? 35ከእነዚህ አገሮች አማል
ክት ሁሉ አገሩን ከእኔ ለማዳን የቻለ ማን
አለ? ታዲያ *እግዚአብሔር* ኢየሩሳሌምን
ከእጄ ሊታደጋት እንዴት ይችላል?”
36ነገር ግን ሕዝቡ ዝም አለ፤ ምንም መልስ
አልሰጠም፤ ንጉሡ፣ “መልስ እንዳትሰጡ”
ሲል አዝዞ ነበርና።
37ከዚያም የቤተ መንግሥቱ አዛዥ የኬ
ልቅያስ ልጅ፤ ኤልያቄም፣ ጸሓፊው ሳም
ናስ እንዲሁም ታሪክ ጸሓፊው የአሳፍ
ልጅ ዮአስ ልብሳቸውን ቀደዱ፤ ወደ ሕዝ
ቅያስም መጥተው የጦር አዛዡ ያላቸውን
ነገሩት።

18፥29 2ነገ19፥10
18፥31 ዘኍ13፥23፤
1ነገ4፥25፤ኤር14፥3፤
ስቆ4፥4
18፥32 ዘዳ30፥19
18፥33 2ነገ19፥12
18፥34 2ነገ17፥24፤
ኢሳ 10፥9፤
ኤር49፥23
18፥35 መዝ2፥12
18፥37 ቀኍ18፤
2ነገ6፥30፤ኢሳ33፥7፤
36፥3፡22

19፥1 ዘፍ37፥34፤
ዘኍ14፥6
19፥2 ዘፍ37፥34፤
2ነገ18፥18፤
ኢሳ 1፥1፤ኤር19፥1
19፥3 ሆሴ13፥13
19፥4 ዘፍ45፥7፤
1ሳሙ17፥26፤
2ሳሙ16፥12፤
ኤር37፥3
19፥6 ዘዳ3፥2፤
ኢሱ1፥9፤2ነገ18፥25
19፥7 ቀኍ37፤
ዘፀ14፥24፤
2ዜና32፥21፤
ኢሳ10፥12፤
ኤር51፥46
19፥8 ዘኍ33፥20፤
2ነገ8፥22፤18፥14
19፥10 2ነገ18፥5፡
29
19፥12 ዘፍ11፥31፤
2ነገ17፥6፤18፥33፤
2ዜና32፥17
19፥13 ኢሳ10፥9-
11፤ኤር49፥23

ኢየሩሳሌም ከጠላት እጅ እንደምትድን አስቀድሞ መነገሩ

19፥1-13 ተጓ ምብ - ኢሳ37፥1-13

19 ንጉሥ ሕዝቅያስ ይህን ሲሰማ
ልብሱን ቀደደ፤ ማቅ ለብሶም
ወደ *እግዚአብሔር* ቤተ መቅደስ ገባ። 2ከዚ
ያም የቤተ መንግሥቱን አዛዥ ኤልያቄ
ምን፣ ጸሓፊውን ሳምናስንና ዋና ዋናዎቹን
ካህናት ማቅ ለብሰው ወደ አሞጽ ልጅ
ወደ ነቢዩ ኢሳይያስ እንዲሄዱ ሁሉንም
ላካቸው። 3እነርሱም እንዲህ አሉት፤ “ሕዝ
ቅያስ የሚለው ይህ ነው፤ ‘እንግዲህ
ይህች ዕለት የመከራ፣ የዘለፋና የውርደት
ቀን ናት፤ ይህችም ቀን ልጆች ሊወለዱ
ምጥ እንዳፋፋመበት፣ ነገር ግን ለመገላ
ገል ዐቅም እንደ ታጣበት ሰዓት ናት።
4ሕያው እግዚአብሔርን ያንቋሸሸ ዘንድ በጌ
ታው በአሦር ንጉሥ የተላከውን የጦር
አዛዡን ቃል ሁሉ *እግዚአብሔር* አምላክህ
ሰምቶ ይሆናልና፣ ስለሰማውም ቃል *እግ
ዚአብሔር* እንዲገሥጸው በሕይወት ስለተ
ረፉት ወገኖቻችን እባክህ ጸልይ።”
5የንጉሥ ሕዝቅያስ ሹማምት ወደ ኢሳ
ይያስ በመጡ ጊዜ፣ 6ኢሳይያስ እንዲህ
አላቸው፤ “ለጌታችሁ እንዲህ ብላችሁ ንገ
ሩት፤ ‘እንግዲህ *እግዚአብሔር* የሚለው
ይህ ነው፤ “የአሦር ንጉሥ አገልጋዮች በእኔ
ላይ የወረወሯቸውን የስድብ ቃላት በመስ
ማትህ አትፍራ። 7እነሆ፣ አንድ ዐይነት
መንፈስ አሳድርበታለሁ፤ የሆነ ወሬም ሲሰማ
ወደ አገሩ ይመለሳል፤ እዚያም በሰይፍ
እንዲወድቅ አደርገዋለሁ።’ ”
8የጦር አዛዡም የአሦር ንጉሥ ለኪሶን
ትቶ መሄዱን ሲሰማ ተመለሰ፤ ንጉሡንም
ልብናን ሲወጋ አገኘው።
9በዚህም ጊዜ የግብፅ ንጉሥ ኢትዮጵያ
ዊው ቲርሐቅ፣ ሊወጋው በመገሥገሥ ላይ
መሆኑን ሰናክሬም ሰማ፤ ስለዚህ ወደ ሕዝ
ቅያስ እንደ ገና እንዲህ ሲል መልእክተ
ኞች ላከ፤ 10“ሂዱና ለይሁዳ ንጉሥ ለሕዝ
ቅያስ እንዲህ በሉት፤ ‘የምትመካበት አም
ላክ፣ “ኢየሩሳሌም በአሦር ንጉሥ እጅ
አትወድቅም” በማለት እንዳያታልልህ።
11መቼም የአሦር ነገሥታት በአገሮች ሁሉ
ላይ ምን እንዳደረጉ ሰምተሃል፤ ፈጽሞ
አጥፍተዋቸዋል፤ ታዲያ አንተስ ከዚህ የም
ታመልጥ ይመስልሃልን? 12የቀድሞ አባ
ቶቼ ያጠፏቸውን ሕዝቦች ማለትም ጎዛ
ንን፣ ካራንን፣ ራፊስን እንዲሁም በተላሳር
የነበሩትን የዔድንን ሰዎች አማልክታቸው
አድነዋቸዋልን? 13ለመሆኑ የሐማትና የአ
ርፋድ ነገሥታት የት አሉ? የሴፈርዋይም

ከተማ ንጉሥስ የት አለ? ደግሞስ የሄና ወይም የዒዋ ነገሥታት የት አሉ?

የሕዝቅያስ ጸሎት

19፥14-19 ተጓ ምብ - ኢሳ37፥14-20

[14]ሕዝቅያስም ደብዳቤውን ከመልእክተ
ኞቹ ተቀብሎ አነበበው፤ ከዚያም ወደ *እግ
ዚአብሔር* ቤተ መቅደስ ወጥቶ ደብዳቤ
ውን *በእግዚአብሔር* ፊት ዘረጋው። [15]ከዚ
ያም ሕዝቅያስ እንዲህ ሲል ወደ *እግዚ
አብሔር* ጸለየ፤ “በኪሩቤል ላይ በዙፋንህ
የተቀመጥህ የእስራኤል አምላክ *እግዚአ
ብሔር* ሆይ፤ በምድር ነገሥታት ሁሉ ላይ
አምላክ አንተ ብቻ ነህ፤ ሰማይንና ምድ
ርን የፈጠርህም አንተ ነህ። [16]*እግዚአብሔር*
ሆይ፤ አሁንም ጆሮህን አዘንብልና ስማ፤
እግዚአብሔር ሆይ፤ ዐይንህንም ክፈትና
እይ፤ ሰናክሬም ሕያው *እግዚአብሔርን* ይሰ
ድብ ዘንድ የላከውንም ቃል አድምጥ።
[17]“*እግዚአብሔር* ሆይ፤ የአሦር ነገሥ
ታት እነዚህን አሕዛብንና ምድራቸውን በእ
ርግጥ አጥፍተዋል። [18]አማልክቶቻቸውን
በእሳት ውስጥ ጥለው አቃጥለዋቸዋል፤
በሰው እጅ የተሠሩ ዕንጨትና ደንጊያ ብቻ
እንጂ አማልክት አልነበሩምና። [19]አሁንም
እግዚአብሔር አምላካችን ሆይ፤ የምድር
መንግሥታት ሁሉ *እግዚአብሔር* አንተ
ብቻ አምላክ መሆንህን እንዲያውቁ፣ ከእጁ
አድነን።”

ኢሳይያስ ስለ ሰናክሬም መውደቅ ትንቢት ተናገረ

19፥20-37 ተጓ ምብ - ኢሳ37፥21-38
19፥35-37 ተጓ ምብ - 2ዜና32፥20-21

[20]ከዚያም የአሞጽ ልጅ ኢሳይያስ ወደ
ሕዝቅያስ እንዲህ ሲል መልእክት ላከ፤ “የእ
ስራኤል ለምላክ *እግዚአብሔር* የሚለው ይህ
ነው፤ ‘በአሦር ንጉሥ በሰናክሬም ላይ ወደ
እኔ ያቀረብኸውን ልመና ሰምቻለሁ። [21]እን
ግዲህ *እግዚአብሔር* በእርሱ ላይ የተናገ
ረው ቃል ይህ ነው፤

“ ‘ድንግሊቱ የጽዮን ልጅ፣
ትንቅሃለች፤ ታቃልልሃለችም፤
የኢየሩሳሌም ልጅ፣
አንተ በላይዋ ስትበር ራሷን
ትነቀንቅብሃለች።
[22]ለመሆኑ የሰደብኸውና ያቃለልኸው
ማንን ነው?
ድምፅህንስ ከፍ ያደረግኸው?
ዐይንህንስ በኵራት ያነሣኸው በማን ላይ
ነው?
በእስራኤል ቅዱስ ላይ ነው እንዴ?
[23]በመልእክተኞችህ አማካይነት፣
በአምላክ ላይ የስድብ መዓት
አውርደሃል፤
እንዲህም ብለሃል፤
“በብዙ ሠረገሎቼ፣
የተራሮቹን ከፍታ፣
የሊባኖስንንም የመጨረሻ ጫፍ
ወጥቻለሁ፤
ረጃጅም ዝግባዎቹን፣
ምርጥ የሆኑ ጥዶቹንም ቈርጫለሁ፤
ወደ ሩቅ ዳርቻዎቹ፣
ወደ ውብ ደኖቹም ደርሻለሁ።”
[24]“በሌሎች አገሮችም የውሃ ጕድጓዶች
ቈፍሬአለሁ፤
በዚያም ውሃ ጠጥቻለሁ፤
በእግሬ ጫማዎችም፣
የግብፅን ምንጮች ሁሉ ረግጬ
አድርቄአለሁ።”

[25]“ ‘ከብዙ ጊዜ በፊት፣
ይህን እኔ እንዳደረግሁት አልሰማህም
ነበርን?
ዕቅዱን ገና ድሮ አውጥቼ፣
አሁን ግን እንዲፈጸም አደረግሁት፤
ይህም የተመሸጉትን ከተሞች፣
አንተ የድንጋይ ክምር ማድረግህ ነው።
[26]የሚኖሩባቸውም ሰዎች ኀይላቸው
ተሟጦ አልቆአል፤
ደንግጠውም የኀፍረት ማቅ ለብሰዋል፤
ሜዳ ላይ እንደ በቀለ ተክል፣
ገና እንዳልጠነከረ የቡቃያ ሥር፣
በቤት ጣራ ላይ በቅሎ፣
ገና ሳያድግ እንደ ጠወለገ ሣርም
ሆነዋል።

[27]“ ‘የት እንደምትቀመጥ፣
መቼ መጥተህ መቼ እንደምትሄድ፣
በእኔም ላይ የተቈጣኸውን ቍጣ
ዐውቃለሁ።
[28]በእኔ ላይ በመቈጣትህ፣
ንቀትህም ወደ ጆሮዬ ስለ ደረሰ፣
ስናጋዬን በአፍንጫህ አደርጋለሁ፤
ልጓሜን በአፍህ አገባለሁ፤
በመጣህበትም መንገድ
እንድትመለስ አደርጋለሁ።’

[29]“ሕዝቅያስ ሆይ፤ ምልክቱ ይህ ነው፤

“በዚህ ዓመት በገዛ እጁ የበቀለውን፣
በሚመጣው ዓመት ደግሞ የገቦውን እህል
ትበላላችሁ፤
በሦስተኛው ዓመት ግን ትዘራላችሁ፤
ታጭዳላችሁ፤
ወይንም ትተክላላችሁ፤ ፍሬውንም
ትበላላችሁ።
[30]አሁንም ከዳዊት ቤት የተረፉት፣

19፥14 2ነገ5፥7
19፥15 ዘፍ1፥1፤ 3፥24፤ዘፀ25፥22፤ ኢሱ2፥11
19፥16 ዘፀ3፥16፤ 1ነገ8፥29፤መዝ31፥2፤ 71፥2፤88፥2፤102፥2
19፥18 ዘዳ4፥28፤ መዝ115፥4፤ ኢሳ44፥911፤ ኤር10፥3-10፤ ሐሥ17፥29
19፥19 ኢሱ4፥24፤ 1ሳሙ12፥10፤ 17፥46፤1ነገ8፥43፤ 1ዜና16፥8፤ ኢዮ6፥23፤ መዝ3፥7፤71፥4
19፥20 1ነገ9፥3
19፥21 ኢዩ16፥4፤ መዝ44፥14፤53፥5፤ 64፥8፤109፡፡25፤ ምሳ1፥26፤3፥34፤ ኢሳ10፥5፤33፥1፤ 47፥1፤ ኤር14፥17፤ 18፥13፡16፤31፥4፤ 46፥11፤ሰቆ2፥13፤ አሞ5፥2
19፥22 ዘሌ19፥2፤ 1ሳሙ2፥2፤ 2ነገ18፥25፤ ኢዮ 6፥10፤ መዝ16፥10፤22፥3፤ 71፥22፤78፥41፤ 89፥18፤ኢሳ1፥4፤ 6፥3፤57፥15፤ ሆሴ 11፥9
19፥23 መዝ20፥7፤ ኢሳ10፥18፡34፤ 14፥8፤33፥9፤ ኤር21፥14፤50፥37፤ ሕዝ 20፥47፤31፥3
19፥25ኢሳ 22፥11፤ 40፥21፡28፤ ሚክ1፥6
19፥26 ኢዩ8፥12፤ መዝ6፥10፤37፥2፤ 71፥24፤83፥17፤ 129፥6፤ኢሳ4፥2፤ 11፥1፤13፥7፤ 41፥23፤53፥2፤ ኤር8፥9፤23፥5፤ ሕዝ 7፥17፤ሰፎ3፥16፤
19፥27 መዝ139፥14፤
19፥28 ቀኍ33፤ 2ዜና33፥11፤ ኢሳ 30፥28፤ ሕዝ19፥9፤ 29፥4፤ 38፥4፤ አሞ4፥2፤
19፥29 ዘፀ7፥9፤ ዘሌ25፥5፤ዘዳ13፥2፤ መዝ107፥37፤ ኢሳ 65፥21፤ አሞ9፥14፤ሉቃ2፥12
19፥30 ዘፍ45፥7፤ ኢሳ5፥24፤11፥1፤ 27፥6፤ሕዝ17፥22፤ አሞ2፥9

ሥራቸውን ወደ ታች ይሰዳሉ፤ ወደ
ላይም ፍሬ ያፈራሉ።
31ከኢየሩሳሌም በሕይወት የተረፉት፣
ከጽዮን ተራራም ከሞት ያመለጡት
ይወጣሉና።

የሰራዊት ጌታ የእግዚአብሔር ቅናት
ይህን ያደርጋል።

32"እንግዲህ እግዚአብሔር ስለ አሦር
ንጉሥ የሚለው ይህ ነው፤

"ወደዚች ከተማ ፈጽሞ አይገባም፤
አንዲትም ፍላጻ አይወረውርባትም፤
ጋሻ አንግቦ ወደ እርሷ አይቀርብም፤
በዐፈርም ቍልል አይከባትም።
33በመጣበት መንገድ ተመልሶ ይሄዳል፤
ተመልሶ ይሄዳታል እንጂ ወደዚች
ከተማ ፈጽሞ አይገባም፤
ይላል እግዚአብሔር ፣
34ስለ ራሴና ስለ ባሪያዬም ስለ ዳዊት
ስል፣
ይህችን ከተማ አድናት ዘንድ
እጋርዳታለሁ።"

35በዚያችም ሌሊት የእግዚአብሔር መል
አክ ወጥቶ ከአሦራውያን ሰፈር መቶ ሰማ
ንያ አምስት ሺህ ሰው ገደለ። በማግስ
ቱም ሰዎቹ ሲነቁ ቦታው ሬሳ በሬሳ ሆኖ
ተገኘ። 36የአሦር ንጉሥ ሰናክሬም ከዚያ
ተነሥቶ ሄደ፤ ወደ ነነዌም ተመልሶ በዚያ
ተቀመጠ።
37አንድ ቀንም ናሳራክ በተባለው አም
ላኩ ቤተ ጣዖት ውስጥ በመስገድ ላይ ሳለ፣
አድራሜሌክና ሳራሳር የተባሉ ልጆቹ በሰ
ይፍ ገደሉት፤ ከዚያም አምልጠው ወደ አራ
ራት ኰበለሉ። ልጁ አስራዶንም በእግሩ
ተተክቶ ነገሠ።

የሕዝቅያስ መታመም

20፥1-11 ተጓ ምብ - 2ዜና32፥24-26፤ኢሳ38፥1-8

20 በዚያ ጊዜ ሕዝቅያስ በጠና ታሞ
ሊሞት ተቃርቦ ነበር። የአሞጽ
ልጅ ነቢዩ ኢሳይያስም ወደ እርሱ ሄዶ፣
"እግዚአብሔር፣ 'ትሞታለህ እንጂ ከእን
ግዲህ በሕይወት አትኖርምና ቤትህን አስ
ተካክል' ብሎሃል" አለው።
2ሕዝቅያስም ፊቱን ወደ ግድግዳው
መልሶ እንዲህ ሲል ወደ እግዚአብሔር
ጸለየ፤ 3"እግዚአብሔር ሆይ፤ በታማኝነትና
በፍጹም ልብ በፊትህ እንደ ሄድሁ፣ አን
ተን ደስ የሚያሰኝህንም እንዳደረግሁ
ዐስብ።" ሕዝቅያስም ምርር ብሎ አለቀሰ።
4ኢሳይያስ የመካከለኛውን አደባባይ ዐልፎ
ከመሄዱ በፊት የእግዚአብሔር ቃል እን
ዲህ ሲል ወደ እርሱ መጣ፤ 5"ተመለስና
የሕዝቤን አለቃ ሕዝቅያስን እንዲህ በለው፤
'የአባትህ የዳዊት አምላክ እግዚአብሔር
እንዲህ ይላል፤ "ጸሎትህን ሰምቻለሁ፤ እን
ባህንም አይቻለሁ፤ እነሆ፣ እፈውስሃለሁ።
ከዛሬ ሦስት ቀን በኋላ ወደ እግዚአብሔር
ቤተ መቅደስ ትወጣለህ፤ 6በዕድሜህ ላይ
ዐሥራ አምስት ዓመት እጨምርልሃለሁ፤
አንተንና ይህችንም ከተማ ከአሦር ንጉሥ
እጅ እታደጋለሁ፤ ስለ እኔ ስለ ራሴና ስለ
ባሪያዬ ስለ ዳዊት ስል ይህችን ከተማ
እከላከልላታለሁ።' "
7ከዚያም ኢሳይያስ፣ "ትኵስ የበለስ ጥፍ
ጥፍ አዘጋጁ" አላቸው፤ እነርሱም አዘጋ
ጅተው ዕባጩ ላይ አደረጉለት፤ እርሱም
ተፈወሰ።
8ሕዝቅያስም፣ "እግዚአብሔር እኔን ስለ
መፈወሱ፣ ከሦስት ቀን በኋላም ወደ እግ
ዚአብሔር ቤተ መቅደስ ስለ መውጣቴ
ምልክቱ ምንድን ነው?" ሲል ኢሳይያ
ስን ጠየቀው።
9ኢሳይያስም፣ "እግዚአብሔር የሰጠውን
ተስፋ እንደሚፈጽም ምልክቱ ይህ ነው፤
ጥላው ዐሥር ደረጃ ወደ ፊት ይቅደምን?
ወይስ ዐሥር ደረጃ ወደ ኋላ ይመለስ?"
ሲል ጠየቀው።
10ሕዝቅያስም መልሶ፣ "ጥላው ዐሥር ደረጃ
ወደ ፊት መሄዱ ቀላል ነገር ነው፤ ይልቁን
ዐሥር ደረጃ ወደ ኋላ ይመለስ" አለ።
11ከዚያም ነቢዩ ኢሳይያስ ወደ እግዚ
አብሔር ጮኸ፤ እግዚአብሔርም አካዝ በሠ
ራው ደረጃ ላይ የወረደውን ጥላ ዐሥር
ደረጃ ወደ ኋላው እንዲመለስ አደረገ።

ከባቢሎን የመጡ መልእክተኞች

20፥12-19 ተጓ ምብ - ኢሳ39፥1-8
20፥20-21 ተጓ ምብ - 2ዜና32፥32-33

12በዚያን ጊዜ የባቢሎን ንጉሥ፣ የባልዳን
ልጅ መሮዳክ ባልዳን፣ የሕዝቅያስን መታ
መም ሰምቶ ስለ ነበር፣ ደብዳቤና ገጸ በረ
ከት ለሕዝቅያስ ላከለት። 13ሕዝቅያስም
መልክተኞቹን ተቀብሎ በዕቃ ቤቱ ያለ
ውን ሁሉ ብሩን፣ ወርቁን ቅመማ ቅመ
ሙንና ከፍ ያለ ዋጋ ያለውን ዘይት የጦር
መሣሪያ ግምጃ ቤቱንና በቀረውም ግምጃ
ቤት ያለውን በሙሉ አሳያቸው። በቤተ መን
ግሥቱም ሆነ በመላው ግዛቱ ሕዝቅያስ ሳያ
ሳያቸው የቀረ ምንም ነገር አልነበረም።
14ከዚያም ነቢዩ ኢሳይያስ ወደ ሕዝቅ
ያስ ሄዶ፣ "እነዚያ ሰዎች ምን አሉህ?
የመጡትስ ከወዴት ነው?" ሲል ጠየቀው።
ሕዝቅያስም መልሶ፣ "የመጡት ከሩቅ
አገር ከባቢሎን ነው" አለው።

19፥31 ዘፍ45፥7፤ ኢሳ9፥7፤66፥19፤ ሶፎ2፥9፤ዘካ14፥16
19፥33 ቍ28
19፥34 2ሳሙ7፥15፤ 2ነገ20፥6
19፥35 ዘፍ19፥13፤ ዘፀ12፥23፤ኢዩ24፥24፤ ኢሳ17፥14፤ 41፥12፤ናሆ3፥3
19፥36 ዘፍ10፥11፤ 2ነገ12፥18
19፥37 ቍ7፤ ዘፍ 8፥4፤ 2ነገ17፥24፡31
20፥3 ዘፍ5፥22፤ 8፥1፤1ነገ2፥4፤ 2ዜና31፥20፤ነህ1፥8፤ 5፥19፤13፥14
20፥5 2ነገ9፥3፤ መዝ6፥6፡8፤39፥12፤ 56፥8
20፥6 2ነገ19፥34፤ 1ዜና17፥19
20፥7 ዘፀ9፥9
20፥9 ዘዳ13፥2፤ ኤር44፥29
20፥10 2ነገ3፥18
20፥11 ኢሱ10፥13፤ 2ዜና32፥31

15ነቢዩም፣ “በቤተ መንግሥትህ ምን ምን
አዩ?” ሲል ጠየቀው።
ሕዝቅያስም፣ “በቤተ መንግሥቴ ያለ
ውን ሁሉ አይተዋል፤ በግምጃ ቤቶቼ ሳላ
ሳያቸው የቀረ ምንም ነገር የለም”አለ።
16ከዚያም ኢሳይያስ ሕዝቅያስን እንዲህ
አለው፤ “የእግዚአብሔርን ቃል ስማ፤ 17በቤተ
መንግሥትህ ያለው ሁሉ አባቶችህም እስከ
ዛሬ ድረስ ያከማቹት በሙሉ ወደ ባቢ
ሎን የሚወሰድበት ጊዜ በርግጥ ይመ
ጣል፤ አንዳች የሚቀር ነገር የለም ይላል
እግዚአብሔር። 18የሥጋህ ቁራጭ የዐጥን
ትህ ፍላጭ ከሚሆኑት፣ ከምትወልዳቸው
ልጆችህ አንዳንዶቹ በምርኮ ይወሰዳሉ፤
በባቢሎንም ቤተ መንግሥት ጃንደረቦች
ይሆናሉ።” 19ሕዝቅያስም፣ “የተናገርኸው
የእግዚአብሔር ቃል መልካም ነው” ሲል
መለሰ፤ “እኔ እስካለሁ ድረስ ሰላምና ጸጥታ
ከተገኘ የሆነው ይሁን” ብሎ አስቦአልና።
20በሕዝቅያስ ዘመነ መንግሥት የተከናወ
ነው ሌላው ሥራ፣ የፈጸመውም ሁሉ ኵሬ
ውንና ውሃውን ወደ ከተማዪቱ ያመጣበ
ትን የመሬት ለመሬት ቦይ እንዴት አድ
ርጎ እንደ ሠራው በይሁዳ ነገሥታት ታሪክ
ተጽፎ የሚገኝ አይደለምን? 21ሕዝቅያስም
ከአባቶቹ ጋር አንቀላፋ፤ ልጁ ምናሴም
በእግሩ ተተክቶ ነገሠ።

የይሁዳ ንጉሥ ምናሴ

21፥1-10 ተጓ ምብ - 2ዜና33፥1-10
21፥17-18 ተጓ ምብ - 2ዜና33፥18-20

21 ምናሴ በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ዐሥራ
ሁለት ዓመት ነበር፤ በኢየሩሳሌም
ተቀምጦም አምሳ አምስት ዓመት ገዛ፤
እናቱም ሐፍሴባ ትባል ነበር። 2ምናሴ
እግዚአብሔር ከእስራኤላውያን ፊት አሳዶ
ያወጣቸውን የአሕዛብን አስጸያፊ ልማድ
በመከተል በእግዚአብሔር ፊት ክፉ ድር
ጊት ፈጸመ። 3አባቱ ሕዝቅያስ ያፈረሰውን
የየኰረብታውን ማምለኪያ ስፍራ መልሶ
ሠራ፤ የእስራኤል ንጉሥ አክዓብ እንዳደ
ረገው ሁሉ፣ እርሱም ለበኣል መሠዊያዎ
ችን አቆመ፤ የአሼራንም ምስል ዐምድ
ሠራ። እንዲሁም ለሰማይ ከዋክብት ሰራ
ዊት ሁሉ ሰገደ፤ አመለካቸውም። 4እግዚአ
ብሔር፣ “ስሜን በኢየሩሳሌም አኖራለሁ”
ባለበት በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ መሠ
ዊያዎችን ሠራ። 5በሁለቱም የእግዚአ
ብሔር ቤተ መቅደስ አደባባዮች ለሰማይ
ከዋክብት ሰራዊት ሁሉ መሠዊያ ሠራ።
6የገዛ ልጁን የሚቃጠል መሥዋዕት አድ
ርጎ አቀረበ[+]፤ መተተኛና ጠንቋይ ሆነ፤
ሙታን አነጋጋሪዎችንና መናፍስት ጠሪ

20፥17 2ነገ24፥13፤ 2ዜና36፥10፤ ኤር20፥5፤27፥22፤ 52፥17-23
20፥18 2ነገ24፥15፤ ዳን1፥3፤ሚክ4፥10
20፥20 2ሳሙ5፥8፤ 2ነገ18፥17
21፥1 ኢሳ62፥4
21፥2 ቍ16፤ ዘዳ4፥25፤9፥4፤ 18፥9፤1ነገ14፥24፤ 2ነገ16፥3፤ኤር15፥4
21፥3 ዘፍ2፥1፤ ዘዳ16፥21፤17፥3፤ መሳ6፥28፤ 1ነገ3፥3፤2ነገ18፥4፤ ኤር19፥13
21፥4 ዘፀ20፥24፤ 2ሳሙ7፥13፤ ኢሳ66፥4፤ኤር4፥1፤ 7፥30፤23፥11፤ 32፥34፤ሕዝ23፥39
21፥5 1ነገ7፥12፤ 2ነገ23፥12
21፥6 ዘሌ18፥21፤ 19፥31፤ዘዳ18፥10:14 ፤2ነገ3፥27፤ 23፥26
21፥7 ዘፀ20፥24፤ ዘሌ15፥31፤ ዘዳ16፥21፤ 2ሳሙ7፥13፤2ነገ23፥4
21፥8 2ሳሙ7፥10፤ 2ነገ18፥12
21፥9 ዘዳ9፥4፤ 1ነገ14፥9፤ሕዝ5፥7
21፥11 ዘፍ15፥16፤ 1ነገ14፥9፤ ሕዝ 18፥12
21፥12 1ሳሙ 3፥11፤2ነገ23፥26፤ 24፥3፤ኤር15፥4፤ ሕዝ 7፥5
21፥13 2ነገ23፥27፤ ኢሳ28፥17፤ 34፥11፤ሰቆ2፥8፤ አሞ7፥79
21፥14 2ነገ19፥4፤ ዕዝ9፥8፤ነህ1፥2፤ መዝ78፥60፤ ኢሳ1፥9፤ 10፥21፤ኤር6፥9፤ 12፥7፤21፥22፤ 23፥33፤40፥15፤ 42፥2፤44፥7፡28፤ 50፥20፤ ሚክ2፥12-21
21፥15 ዘፀ32፥22፤ ኤር25፥7
21፥16 ቍ2፡11፤ 2ነገ24፥4፤ኢዮ22፥14፤ መዝ10፥11፤ 94፥7፤106፥38፤ ኢሳ29፥15፤47፥10፤ 59፥3፡7፤ኤር2፥34፤ 7፥6፤19፥4፤22፥17፤ ሰቆ4፥13፤ሕዝ7፥23፤ 8፥12፤9፥9፤23፥34፤ ሆሴ4፥2፤ሶፎ1፥12፤
21፥18 ቍ26፤ አስ1፥5፤7፥7
21፥20 1ነገ15፥26

ዎችን ምክር ጠየቀ፤ እግዚአብሔርን ለቍጣ
የሚያነሣሣውን ክፉ ድርጊት በፊቱ ፈጸመ።
7የሠራውን የአሼራን የተቀረጸ ምስል
ዐምድ ወስዶ በቤተ መቅደሱ ውስጥ አስ
ቀመጠ፤ ይህም እግዚአብሔር ለዳዊትና
ለልጁ ለሰሎሞን፣ “በዚህ ቤተ መቅደስና
ከእስራኤል ነገዶች ሁሉ በመረጥኋት በኢ
የሩሳሌም ስሜን ለዘላለም አኖራለሁ” ያለው
ስፍራ ነው። 8እንዲሁም፤ “ብቻ ያዘዝኋቸ
ውን ሁሉ ተጠንቅቀው በመፈጸምና ባሪ
ያዬ ሙሴ የሰጣቸውንም ሕግ በሙሉ
በመጠበቅ ይጽኑ እንጂ ከእንግዲህ የእስራ
ኤላውያን እግር፣ ለአባቶቻቸው ከሰጠ
ኋቸው ምድር ወጥቶ እንዲንከራተት አላ
ደርግም” ያለው ስለዚሁ ስፍራ ነው። 9ሕዝቡ
ግን አልሰሙም፤ እግዚአብሔር በእስራኤላ
ውያን ፊት ካጠፋቸው አሕዛብ ይልቅ
ክፉ ድርጊት እንዲፈጽሙ ምናሴ አሳታ
ቸው።
10እግዚአብሔር በባሪያዎቹ በነቢያት አማ
ካይነት እንዲህ ሲል ተናገረ፤ 11“የይሁዳ
ንጉሥ ምናሴ ይህን ሁሉ አስጸያፊ ኀጢ
አት ሠርቶአል፤ ከእርሱ በፊት ከነበሩት
አሞራውያን ይልቅ ክፉ ድርጊት ፈጽሞ
አል፤ ይሁዳንም በጣዖታቱ አስቶአል። 12ስለ
ዚህ የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር
የሚለው ይህ ነው፤ ‘ለሚሰማ ሁሉ ጆሮ
ዎቹ ጭው እንዲሉ የሚያደርግ ክፉ መከራ
በኢየሩሳሌምና በይሁዳ ላይ አመጣለሁ።
13በሰማርያ ላይ ያዘጋጀሁትን መለኪያ ገመድ፣
የአክዓብንም ቤት የለካሁበትን ቱንቢ በኢ
የሩሳሌም ላይ እዘረጋለሁ፤ አንድ ሰው
ሳሕን እንደሚወለውል ከወለወለም በኋላ
እንደሚገለብጠው እኔም ኢየሩሳሌምን
ወልውዬ እገለብጣታለሁ። 14የርስቴንም
ቅሬታ እተዋቸዋለሁ፤ ለጠላቶቻቸው አሳ
ልፌ እሰጣቸዋለሁ፤ ለጠላቶቻቸውም ሁሉ
ብዝበዛና ምርኮ ይሆናሉ። 15ይህን የማደ
ርገውም የቀድሞ አባቶቻቸው ከግብፅ ምድር
ከወጡበት ጊዜ አንሥቶ እስከ ዛሬ ድረስ
በፊቴ ክፉ ድርጊት ስለ ፈጸሙና ለቍጣ
ስላነሣሡኝ ነው።”
16ይልቁንም ምናሴ፣ በእግዚአብሔር ፊት
ክፉ ድርጊት እንዲፈጽም ይሁዳን ካሳተ
በት ኀጢአት ሌላ፣ ኢየሩሳሌምን ከዳር
እስከ ዳር እስኪሞላት ድረስ ብዙ ንጹሕ
ደም አፈሰሰ።
17በምናሴ ዘመነ መንግሥት የተከናወ
ነው ሌላው ሥራ፣ የሠራውን ኀጢአት
ጨምሮ የፈጸመው ድርጊት ሁሉ በይሁዳ
ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ የሚገኝ አይደለ

[+]6 ወይም፣ የራሱን ልጅ በዚህ ውስጥ እንዲያልፍ አደረገ።

ምን? 18ምናሴም ከአባቶቹ ጋር አንቀ
ላፋ፤ “የዖዛ አትክልት” በሚባለው በቤተ
መንግሥቱ አትክልት ውስጥ ተቀበረ። ልጁ
አሞንም በእግሩ ተተክቶ ነገሠ።

የይሁዳ ንጉሥ አሞን

21፥19-24 ተጓ ምብ - 2ዜና33፥21-25

19አሞን ሲነግሥ ዕድሜው ሃያ ሁለት ዓመት
ነበር፤ በኢየሩሳሌም ተቀምጦም ሁለት
ዓመት ገዛ፤ እናቱ ሜሶላም ትባላለች፤
እርሷም የዮጥባ አገር ሰው የሐሩስ ልጅ
ነበረች። 20አባቱ ምናሴ እንዳደረገው ሁሉ
እርሱም በእግዚአብሔር ፊት ክፉ ድርጊት
ፈጸመ። 21አባቱ በሄደበት መንገድ ሁሉ
ሄደ፤ አባቱ ያመለካቸውን አማልክት አመ
ለከ፤ ሰገደላቸውም። 22የአባቶቹን አምላክ
እግዚአብሔርን ተው፤ በእግዚአብሔርም መን
ገድ አልሄደም።

23የአሞንም ሹማምት ዐመፁ፤ ንጉሡ
ንም በቤተ መንግሥቱ ውስጥ ገደሉት።
24ከዚያም የአገሩ ሕዝብ በንጉሥ አሞን
ላይ ያመፁትን ሁሉ ገደሉ፤ ልጁን ኢዮስ
ያስንም በእግሩ ተክተው አነገሡት።

25በአሞን ዘመነ መንግሥት የተከናወ
ነው ሌላው ሥራ፣ የፈጸመውም ድርጊት
ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ የሚ
ገኝ አይደለምን? 26እርሱም በዖዛ አትክ
ልት ውስጥ ባለው መቃብሩ ተቀበረ፤ ልጁ
ኢዮስያስም በእግሩ ተተክቶ ነገሠ።

የሕጉ መጽሐፍ ተገኘ

22፥1-20 ተጓ ምብ - 2ዜና34፥1-2፤8-28

22 ኢዮስያስ ሲነግሥ ዕድሜው ገና
ስምንት ዓመት ነበር፤ በኢየሩሳ
ሌም ተቀምጦም ሠላሳ አንድ ዓመት ገዛ።
እናቱም የባሱሮት አገር ሰው የአዳያ ልጅ
ይዲዳ ነበረች። 2ኢዮስያስም በእግዚአብሔር
ፊት መልካም ነገር አደረገ፤ ወደ ቀኝም
ወደ ግራም አላለም፤ አባቱ ዳዊት በሄደ
በት መንገድ ሁሉ ሄደ።

3በዘመነ መንግሥቱ በዐሥራ ስምንተኛ
ውምዓመት ኢዮስያስ የሜሶላምን የልጅ
ልጅ የኤዜልያስን ልጅ ጸሓፊውን ሳፋንን
ወደ እግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ላከው፤
እንዲህም አለው፤ 4“ወደ ሊቀ ካህናቱ ወደ
ኬልቅያስ ውጣ፤ የበር ጠባቂዎች ከሕዝቡ
ሰብስበው ወደ እግዚአብሔር ቤተ መቅ
ደስ የገባው ገንዘብ ምን ያህል እንደ ሆነ
ራሱ እንዲቈጥረው አድርግ፤ 5ይህም የቤተ
መቅደሱን ሥራ እንዲቈጣጠሩ ለተሾሙት
ሰዎች ይሰጥ፤ እነርሱም የእግዚአብሔርን
ቤተ መቅደስ ለሚያድሱት ይክፈሏቸው፤
6የሚከፍሉትም ለአናጺዎች፣ ለግንበኞችና
ለድንጋይ ጠራቢዎች ነው። እንዲሁም ለቤተ
መቅደሱ እድሳት ሥራ የሚሆኑ ሳንቃዎ
ችና የተጠረቡ ድንጋዮች ይግዙበት።
7ሰዎቹ ታማኞች ስለሆኑም የተሰጣቸውን
ገንዘብ መቈጣጠር አያስፈልግም።”

8ሊቀ ካህናቱ ኬልቅያስ ጸሓፊውን ሳፋ
ንን፣ “የሕጉን መጽሐፍ እኮ በእግዚአብሔር
ቤተ መቅደስ ውስጥ አገኘሁት” ብሎ ሰጠው፤
እርሱም ተቀብሎ አነበበው። 9ከዚያም ጸሓ
ፊው ሳፋን ሄዶ ለንጉሡ፣ “ሹማምትህ
በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ውስጥ የነበረ
ውን ገንዘብ አውጥተዋል፤ ቤተ መቅደ
ሱን እየተቈጣጠሩ ለሚያሠሩትም አስረ
ክበዋል” አለው። 10ከዚያም ጸሓፊው ሳፋን
ለንጉሡ፣ “ሊቀ ካህናቱ ኬልቅያስ መጽሐፍ
ሰጥቶኛል” ብሎ ነገረው። ሳፋንም ለንጉሡ
ከመጽሐፉ አነበበለት።

11ንጉሡም የሕጉን መጽሐፍ ቃል ሲሰማ
ልብሱን ቀደደ። 12ከዚያም ካህኑን ኬል
ቅያስን፣ የሳፋን ልጅ አኪቃምን፣ የሚክያ
ስን ልጅ ዓክቦርን፣ ጸሓፊውን ሳፋንንና
የንጉሡን የቅርብ አገልጋይ ዓሳያን እንዲህ
ሲል አዘዛቸው፤ 13“ሂዱና ስለ እኔ፣ ስለ
ሕዝቡና ስለ ይሁዳም ሁሉ በተገኘው በዚህ
መጽሐፍ የተጻፈው ምን እንደ ሆነ እግዚ
አብሔርን ጠይቁ፤ ምክንያቱም አባቶቻ
ችን ለዚህ መጽሐፍ ቃል ባለመታዘዛቸው፣
እኛን በተመለከተም በዚሁ ላይ የተጻፈ
ውን ሁሉ ባለመፈጸማቸው፣ በእኛ ላይ
የሚነደው የእግዚአብሔር ቍጣ ታላቅ
ነውና።”

14ካህኑ ኬልቅያስ፣ አኪቃም፣ ዓክቦርና፣
ሳፋን፣ ዓሳያም የሐርሐስ የልጅ ልጅ፣
የቲቁዋ ልጅ የአልባሳት ጠባቂውን የሴሌ
ምን ሚስት ነቢዪቱን ሕልዳናን ለመጠየቅ
ሄዱ። እርሷም የምትኖረው ኢየሩሳ ሌም
ውስጥ በሁለተኛው ሰፈር ነበር።

15ነቢዪቱም፣ “የእስራኤል አምላክ እግ
ዚአብሔር የሚለው ይህ ነው፤ ወደ እኔ
ለላካችሁ ሰው እንዲህ ብላችሁ ንገሩት፤
16‘እግዚአብሔር የሚለው ይህ ነው፤ የይ
ሁዳ ንጉሥ ባነበበው መጽሐፍ የተጻፈውን
ሁሉ በዚህ ቦታና በሕዝቡ ላይ አመጣ
ለሁ። 17እኔን ስለተውኝና ለሌሎች አማ
ልክት ዕጣን ስላጠኑ፣ እጆቻቸው በሠሯቸ
ውም አማልክት ሁሉ* ስላስቈጡኝ፣
ቍጣዬ በዚህ ቦታ ላይ ይነዳል፣ አይጠፋ
ምም።’ ” 18እግዚአብሔርን እንድትጠይቁ
ወደዚህ ቦታ ለላካችሁ ለይሁዳ ንጉሥ
ይህን ንገሩት፣ ‘ስለ ሰማኸው ነገር የእስራ
ኤል አምላክ እግዚአብሔር የሚለው ይህ
ነው፤ 19“ለርግማንና ለጥፋት የተዳረጉ ስለ
መሆናቸው በዚህ ቦታና በሕዝቡ ላይ

21፥22 1ሳሙ8፥8፤ 1ነገ11፥33
21፥23 2ነገ12፥20
21፥24 2ነገ14፥5፤ 2ዜና33፥21፤ስፎ1፥1
21፥26 ቍ18
22፥1 ኢሱ15፥39፤ ኤር1፥2፤25፥3
22፥2 ዘዳ5፥32፤ 17፥19፤1ነገ14፥8
22፥3 2ዜና34፥20፤ ኤር39፥14
22፥4 2ነገ12፥45፤ ዕዝ7፥1
22፥5 2ነገ12፥5
22፥6 2ነገ12፥11-12
22፥7 2ነገ12፥15
22፥8 ዘዳ28፥61፤ 31፥24፤ገላ3፥10
22፥10 ኤር36፥21
22፥11 ቍ28
22፥12 1ሳሙ8፥14፤ 2ነገ25፥22፤ ኤር26፥24፤39፥14
22፥13 ዘፍ25፥22፤ ዘዳ29፥24-28፤31፥17፤ 1ሳሙ9፥9፤ኢሳ5፥25፤ 42፥25፤አሞ2፥4
22፥14 ዘፀ15፥20
22፥16 ዘዳ31፥29፤ ኢሱ23፥15፤ ኤር6፥19፤11፥11፤ 18፥11፤35፥17፤ ዳን9፥11
22፥17 1ነገ9፥9
22፥18 ኤር21፥2፤ 37፥3፡7
22፥19 ዘፀ10፥3፤ ዘሌ26፥31፤ ኢሳ57፥15፤61፥1፤ ኤር24፥9፤25፥18፤ 26፥6፤ ሚክ6፥8

የተናገርኩትን ስትሰማ ልብህ ስለተነካና
ራስህን *በእግዚአብሔር* ፊት ስላዋረድህ፣
ልብስህንም ቀደህ በፊቴ ስላለቀስህ *እግዚ
አብሔር* ሰምቼሃለሁ ብሏል፡፡ 20ስለዚህ
ወደ አባቶችህ እሰበስብሃለሁ፤ ወደ መቃ
ብር በሰላም ትወርዳለህ፤ በዚህ ቦታም
የማመጣውን መከራ ሁሉ ዐይኖችህ አያ
ዩም፡፡' " ሰዎቹም መልሱን ለንጉሡ ይዘ
ውለት ሄዱ፡፡

ኢዮስያስ ኪዳኑን ዐደሰ

23፥1-3 ተጓ ምብ - 2ዜና34፥29-32
23፥4-20 ተጓ ምብ - 2ዜና34፥3-7፤33
23፥21-23 ተጓ ምብ - 2ዜና35፥1፤18-19
23፥28-30 ተጓ ምብ - 2ዜና35፥20-36፥1

23 ከዚያም ንጉሡ የይሁዳንና የኢየ
ሩሳሌምን ሽማግሌዎች ሁሉ ጠራ፡፡
2የይሁዳን ሰዎች ሁሉ፣ የኢየሩሳሌምን
ከተማ ነዋሪዎች በሙሉ፣ ካህናቱንና ነቢያ
ቱን ሁሉ ከልጅ እስከ ዐዋቂ አንድም ሰው
ሳይቀር ይዞአቸው ወደ *እግዚአብሔር* ቤተ
መቅደስ መጣ፡፡ *በእግዚአብሔር* ቤተ መቅ
ደስ የተገኘውንም የኪዳኑን መጽሐፍ ቃል
በጆሮአቸው እንዲሰሙት በሙሉ አነበበላ
ቸው፡፡ 3ንጉሡም በዐምደ ወርቁ አጠገብ
በእግዚአብሔር ፊት ቆሞ *እግዚአብሔርን*
እንደሚከተል ትእዛዞቹን፣ ደንቦቹን፣ ሥር
ዐቶቹን በፍጹም ልቡ፣ በፍጹምም ነፍሱ
እንደሚጠብቅ፣ በዚህም መጽሐፍ የተጻፈ
ውን ኪዳን እንደሚያጸና *በእግዚአብሔር*
ፊት ኪዳኑን አደሰ፤ ከዚያም ሕዝቡ ሁሉ
ለኪዳኑ ያላቸውን ታማኝነት አረጋገጡ፡፡
4ንጉሡም ለበኣል፣ ለአሼራና ለሰማይ
ከዋክብት ሰራዊት ሁሉ የተሠሩትን የመገ
ልገያ ዕቃዎች በሙሉ፣ *ከእግዚአብሔር*
ቤተ መቅደስ እንዲያወጡ ሊቀ ካህናቱን
ኬልቅያስን በሁለተኛ ማዕረግ ያሉትን
ካህናትና የቤተ መቅደሱን በር ጠባቂዎች
አዘዘ፡፡ ዕቃዎቹንም ከኢየሩሳሌም ውጭ
በቄድሮን ሸለቆ ሜዳ ላይ አቃጠላቸው፤
ዐመዱንም ወደ ቤቴል ወሰደው፡፡ 5በይሁዳ
ከተሞችና በኢየሩሳሌም ዙሪያ በሚገኙ
ኮረብቶች ላይ ዕጣን እንዲያጥኑ የይሁዳ
ነገሥታት የሾሙአቸውን የጣዖት ካህናት
አባረረ እንዲሁም ለበኣል፣ ለፀሓይና
ለጨረቃ፣ ለስብስብ ከዋክብትና ለመላው
የሰማይ ከዋክብት ሰራዊት የሚያጥኑትን
አስወገደ፡፡ 6የአሼራንም ምስል ዐምድ *ከእ
ግዚአብሔር* ቤተ መቅደስ አውጥቶ ከኢ
የሩሳሌም ውጭ ወዳለው ወደ ቄድሮን
ሸለቆ ወስዶ አቃጠለው፤ አድቅቆ ፈጭ
ቶም በሕዝቡ መቃብር ላይ በተነው፡፡ 7እን
ዲሁም ስለ አምልኮ ባዕድ ሥርዐት *በእግ
ዚአብሔር* ቤተ መቅደስ ውስጥ የቤተ

22፥20 1ነገ21፥29፤ ኢሳ47፥11፤ 57፥1፤ኤር18፥11
23፥2 ዘፀ24፥7፤ ዘዳ31፥11
23፥3 ዘዳ13፥4፤ 1ነገ7፥15፤2ነገ11፥12
23፥4 2ነገ21፥7፤ 25፥18፤ኤር35፥4
23፥5 2ነገ16፥4፤ ኤር8፥2፤ኤር43፥13
23፥6 ዘፀ32፥20፤ ዘኍ19፥16፤ ኤር26፥23፤31፥40
23፥7 ዘፍ38፥21፤ 1ነገ14፥24፤ ሕዝ 16፥16
23፥8 ኢሱ18፥24፤ 1ነገ15፥22
23፥9 ሕዝ44፥10-14
23፥10 ዘሌ18፥21፤ ዘዳ18፥10፤ ኢሱ15፥8፤ ኢሳ30፥33፤ ኤር7፥31፡32፤19፥6
23፥11 ቀኍ5፡19፤ ዘዳ4፥19፤ነህ9፥34፤ ኤር44፥9
23፥12 2ሳሙ 15፥23፤2ነገ21፥5፤ 2ዜና33፥15፤ ኤር19፥13፤ሰፎ1፥5
23፥13 ዘዳ27፥15፤ 1ነገ11፥7፤ኤር11፥13
23፥14 ዘፀ23፥24፤ ዘኍ19፥16፤ መዝ53፥5
23፥15 ኢሱ7፥2፤ 1ነገ12፥33፤13፥13

ጣዖት ወንደቃዎችን ክፍሎችና ሴቶች ለአ
ሼራ መጋረጃ የሚፈትሉባቸውን ክፍሎች
አፈረሰ፡፡
8ኢዮስያስ የቤተ ጣዖት ካህናትን ሁሉ
ከይሁዳ ከተማ ወደ ኢየሩሳሌም አወጣ
ቸው፤ ከጌባ ጀምሮ እስከ ቤርሳቤህ ድረስ፣
ካህናቱ ዕጣን ያጥኑባቸው የነበሩትን የኰ
ረብታ ማምለኪያ ስፍራዎችን አረከሰ፡፡ ከከ
ተማዪቱ በር በስተግራ በኩል፣ በከተማዪቱ
ገዥ በኢያሱ በር መግቢያ አጠገብ የነበ
ሩትን የበሮቹን ማምለኪያ ስፍራዎችኀ አፈ
ረሰ፡፡ 9የየኰረብታው ማምለኪያ ካህናት
ኢየሩሳሌም ባለው *በእግዚአብሔር* መሠዊያ
ላይ ባያገለግሉም እንኳ ከካህናት ወንድሞ
ቻቸው ጋር እርሾ ያልነካው ቂጣ ይበሉ
ነበር፡፡
10በሄኖም ሸለቆ የነበረውን ቶፌት የተ
ባለውን ማምለኪያ አረከሰ፤ ይኸውም
ማንም ሰው ወንድ ወይም ሴት ልጁን
ለሞሎክ በእሳት የሚቃጠል መሥዋዕት
አድርጎ እንዳያቀርብበትኘ ነው፡፡ 11የይሁዳ
ነገሥታት ወደ *እግዚአብሔር* ቤተ መቅ
ደስ መግቢያ ላይ ለፀሓይ አምልኮ የሰጡ
አቸውን ፈረሶች ከዚያ አስወገደ፡፡ እነዚ
ህም ናታን ሜሌክ በተባለ በአንድ ሹም
ቤት አጠገብ በአደባባዩ ላይ ነበሩ፡፡ ኢዮስ
ያስም ለፀሐይ አምልኮ የተሰጡትን ሠረገ
ሎች አቃጠለ፡፡
12የይሁዳ ነገሥታት በላይኛው የአካዝ
እልፍኝ አጠገብ በሰገነቱ ላይ ያቆሟቸውን
መሠዊያዎች፣ ምናሴም በሁለቱ *የእግዚ
አብሔር* ቤተ መቅደስ አደባባዮች ላይ ያሠ
ራቸውን መሠዊያዎች አስወገደ፤ ስብርብ
ራቸውን አወጣ፤ ድቃቂውንም አንሥቶ
ወደ ቄድሮን ሸለቆ ጣለው፡፡ 13እንዲሁም
ከኢየሩሳሌም በስተ ምሥራቅ ከርኵሰት
ኰረብታ በስተ ደቡብ የነበሩትን የእስራ
ኤል ንጉሥ ሰሎሞን ለሲዶናውያን የርኵ
ሰት አምላክ ለአስታሮት፣ ለሞዓብ ሕዝ
ቦች የርኵሰት አምላክ ለካሞሽ፣ ለአ
ሞን ሕዝቦች የርኵሰት አምላክ ለሞሎክ
ያሠራቸውን የኰረብታ ላይ ማምለኪያ
ዎች ንጉሡ አረከሰ፡፡ 14አሁንም ኢዮስያስ
ማምለኪያ የድንጋይ ሐውልቶችን ሰባበረ፤
የአሼራን ምስል ዐምዶች ቈራረጠ፤ ስፍራ
ውንም በሙታን ዐጥንት ሞላው፡፡
15እስራኤልን ባሳተው በናባጥ ልጅ በኢ
ዮርብዓም የተሠራውን መሠዊያ፣ በቤቴል
የነበረውን ያን የኰረብታ ማምለኪያ ስፍራ፣
መሠዊያው ያለበትን ያን የኰረብታ ማም

ቾ17 ወይም፣ *በሠሩት ሥራ ሁሉ*
ኀ8 ወይም፣ *ከፍተኛ ቦታዎች*
ኘ10 ወይም *ወንድ ወይም ሴት ልጁን የገደለ*

ለኪያ ስፍራ እንኳ እንደዚሁ አፈረሰ፤ ድን
ጋዮቹን ሰባበረ፤ እንደ ዱቄትም አደቀቃ
ቸው፤ የአሼራንም ምስል ዐምድ አቃጠለ።
16ኢዮስያስ ዘወር ሲል በኰረብታው ላይ
የነበሩትን መቃብሮች አየ፤ ዐፅሞቹንም
ከየመቃብሩ አስወጣ፤ ያ የእግዚአብሔር
ሰው አስቀድሞ እንደ ተናገረው፣ *የእግዚአ
ብሔር* ቃል ይፈጸም ዘንድ፣ መሠዊያውን
ለማርከስ ሲል ዐፅሞቹን በላዩ ላይ አቃጠ
ለበት።
17ንጉሡም፣ “ያ የማየው የመቃብር ሐው
ልት የማን ነው?” ሲል ጠየቀ።
የከተማዪቱም ሰዎች፣ “ከይሁዳ መጥቶ
አሁን አንተ ያደረግኸው ነገር ሁሉ በቤ
ቴል መሠዊያ ላይ እንደሚደርስ የተናገ
ረው የዚያ የእግዚአብሔር ሰው መቃብር ነው”
አሉት።
18ኢዮስያስም፣ “በሉ እንዳለ ተዉት፤
ዐፅሙን ማንም ሰው ከቦታው እንዳያንቀ
ሳቅሰው” አለ፤ ስለዚህ የእርሱንና ከሰማርያ
የመጣውን ነቢይ ዐፅም ሳይነኩ እንዳለ
ተዉት። 19ኢዮስያስም በቤቴል እንዳደረ
ገው ሁሉ በሰማርያም ከተሞች ኰረብቶች
ላይ የእስራኤል ነገሥታት አሠርተዋቸው
የነበሩትንና *እግዚአብሔርን* ያስቈጡበትን
ቤተ ጣዖቶች ሁሉ አስወገደ፤ አረከሳቸ
ውም። 20ኢዮስያስ እነዚያን የየኰረብታ
ውን ማምለኪያ ቦታ ካህናትን ሁሉ፣ በየ
መሠዊያው ላይ ዐረዳቸው፤ በመሠዊያዎ
ቹም ላይ የሰው ዐፅም አቃጠለ፤ ከዚያም
ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሰ።

21ንጉሡም መላውን ሕዝብ፣ “በዚህ በኪ
ዳኑ መጽሐፍ በተጻፈው መሠረት የአምላካ
ችሁን *የእግዚአብሔርን* ፋሲካ አክብሩ”
ብሎ አዘዘ። 22እስራኤልን ከመሩ ከመሳፍ
ንት ዘመን ጀምሮ፣ በእስራኤልና በይሁዳ
ነገሥታት ዘመን ሁሉ፣ እንደዚህ ያለ ፋሲካ
መቼም ተከብሮ አያውቅም። 23በኢዮስያስ
ዘመነ መንግሥት በዐሥራ ስምንተኛው
ዓመት ግን ይህ ፋሲካ በኢየሩሳሌም *ለእ
ግዚአብሔር* ተከበረ። 24ከዚህም በቀር ኢዮ
ስያስ ሙታን አነጋጋሪዎችንና መናፍስት
ጠሪዎችን፣ የየቤተ ሰውን አማልክት፣ ጣዖ
ታትን እንዲሁም በይሁዳና በኢየሩሳሌም
የተገኙትን ሌሎች አስጸያፊ ነገሮች ሁሉ
አስወገደ፤ ይህን ያደረገውም ካህኑ ኬልቅ
ያስ *ከእግዚአብሔር* ቤተ መቅደስ ባገኘው
መጽሐፍ የተጻፈው የሕጉ ቃል ተፈጻሚ
ነት እንዲኖረው ነው። 25በሙሴ ሕግ
በተጻፈው መሠረት በፍጹም ልቡ፣ በፍ
ጹም ነፍሱ፣ በፍጹም ኀይሉ ወደ *እግዚአ
ብሔር* የተመለሰ እንደ ኢዮስያስ ያለ
ንጉሥ፣ ከእርሱ በፊትም ሆነ ከእርሱ
በኋላ ፈጽሞ አልተነሣም። 26ይህም ሆኖ
እንኳ ምናሴ ለቍጣ እንዲነሣሣ ካደረጋ
ቸው ነገሮች ሁሉ የተነሣ፣ *እግዚአብሔር*
በይሁዳ ላይ ከነደደው ከአስፈሪው ቍጣው
ገና አልበረደም ነበር። 27ስለዚህ *እግዚአ
ብሔር*፣ “እስራኤልን እንዳስወገድሁ ሁሉ
ይሁዳንም ከፊቴ አስወግዳለሁ፤ የመረጥኋ
ትን ከተማ ኢየሩሳሌምንና፣ ‘ስሜ በዚያ
ይሆናል’[ኘ] ብዬ የተናገርሁለትን ይህን ቤተ
መቅደስ እተዋለሁ” አለ።
28በኢዮስያስ ዘመነ መንግሥት የተከናወ
ነው ሌላው ሥራ፣ የፈጸመውም ሁሉ በይ
ሁዳ ነገሥታት ታሪክ ተጽፎ የሚገኝ አይ
ደለምን?
29ኢዮስያስ ንጉሥ በነበረበት ዘመን የግ
ብፅ ንጉሥ ፈርዖን ኒካዑ የአሦርን ንጉሥ
ለመርዳት ወደ ኤፍራጥስ ወንዝ ወጥቶ
ነበር፤ ንጉሥ ኢዮስያስም ጦርነት ሊገጥ
መው ወጣ፤ ሆኖም ፈርዖን ኒካዑ ፊት
ለፊት ገጥሞት መጊዶ ላይ ገደለው። 30የኢ
ዮስያስም አገልጋዮች ከመጊዶ ሬሳውን በሠ
ረገላ ወደ ኢየሩሳሌም አምጥተው በገዛ
መቃብሩ ቀበሩት። የአገሩም ሰዎች የኢ
ዮስያስን ልጅ ኢዮአክስን ወሰዱት፤ ቀብተ
ውም በአባቱ ምትክ አነገሡት።

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአክስ

23፥31-34 ተጓ ምብ - 2ዜና36፥2-4

31ኢዮአክስ ሲነግሥ ዕድሜው ሃያ ሦስት
ዓመት ነበር፤ እርሱም በኢየሩሳሌም ተቀ
ምጦ ሦስት ወር ገዛ። እናቱ አሚጣል
ትባላለች፤ እርሷም የልብና ሰው የኤርም
ያስ ልጅ ነበረች። 32አባቶቹ እንዳደረጉ
ሁሉ፣ እርሱም *በእግዚአብሔር* ፊት ክፉ
አደረገ። 33በኢየሩሳሌም ተቀምጦ እንዳ
ይገዛም ፈርዖን ኒካዑ በሐማት ምድር ሪብላ
በምትባል ቦታ በሰንሰለት አሰረው[ኦ]፤ በይ
ሁዳም ላይ መቶ መክሊት[ከ] ብርና አንድ
መክሊት[ኸ] ወርቅ ግብር ጣለበት። 34ፈር
ዖን ኒካዑ የኢዮስያስን ልጅ ኤልያቄምን
በአባቱ በኢዮስያስ ምትክ አነገሠው፤ ኤል
ያቄም የተባለ ስሙንም ኢዮአቄም ብሎ
ለወጠው። ነገር ግን ኢዮአክስን በምርኮ
ወደ ግብፅ ወሰደው፤ እርሱም በዚያ ሞተ።
35ኢዮአቄምም ፈርዖን ኒካዑ የጠየቀውን
ብርና ወርቅ ከፈለ፤ ይህን ለማድረግም
የመሬት ግብር ጣለ፤ የአገሩም ሰዎች እንደ

23፥16 1ነገ13፥2፡32
23፥18 1ነገ13፥29፡31
23፥20 ዘፀ22፥20፤ 1ነገ13፥2፤2ነገ11፥18
23፥21 ዘፀ12፥11፤ 24፥7፤ዘዳ16፥18
23፥23 ዘፀ12፥11፤ ዘኍ28፥16
23፥24 ዘፍ31፥19፤ ዘሌ19፥31፤ዘዳ7፥26፤ 18፥11፤2ነገ16፥3
23፥25 1ሳሙ7፥3፤ ኤር22፥15
23፥26 2ነገ21፥6፡12፤ኤር23፥20፤ 30፥24
23፥27 ዘፀ33፥15፤ 2ነገ21፥13፤24፥3፤ ኤር27፥10፤32፥31
23፥29 ቀኍ33-35፤ 2ነገ9፥27፤ኤር46፥2
23፥30 2ነገ9፥28
23፥31 2ነገ24፥18፤ 1ዜና3፥15፤ ኤር22፥11
23፥32 1ነገ15፥26
23፥33 ዘኍ34፥11፤ 1ነገ8፥65
23፥34 2ነገ24፥6፤ 1ዜና3፥15፤ 2ዜና36፥5-8፤ ኤር1፥3፤22፥12
23፥35 ኤር2፥16

[ኘ]27 1ነገ8፥29 ይመ።
[ኦ]33 ዕብራይስጡ ከዚህ ጋር ይስማማል፤ የሰብዓ ሊቃናት ትርጕም ግን (2ዜና 36፥3 ይመ)፣ ኒካዑ በሐማት ምድር ሪብላ በምትባል ላይ አስወገደው
[ከ]33 3.4 ሜትሪክ ቶን ያህል ነው።
[ኸ]33 34 ኪሎ ግራም ያህል ነው።

ገቢው መጠን ብሩንና ወርቁን እንዲከፍሉ
አደረገ::

ኢዮአቄም የይሁዳ ንጉሥ

23፥36-24 ተጓ ምብ - 2ዜና36፥5-8

36ኢዮአቄም ሲነግሥ ዕድሜው ሃያ አም
ስት ዓመት ነበር፤ በኢየሩሳሌም ተቀምጦም
ዐሥራ አንድ ዓመት ገዛ:: እናቱ ዘቢዳ
ትባላለች፤ እርሷም የሩማ ተወላጅ የፈዳያ
ልጅ ነበረች:: 37ኢዮአቄም አባቶቹ እንደ
አደረጉት ሁሉ፣ እርሱም *በእግዚአብሔር*
ፊት ክፉ ነገር አደረገ::

24 በኢዮአቄም *ዘመነ መንግሥት* የባቢ
ሎን ንጉሥ ናቡከደነፆር ምድሪቱን
ወረረ፤ ኢዮአቄምም ሦስት ዓመት ገበረለት፤
ከዚያ በኋላ ግን ሐሳቡን ለውጦ በናቡከደነፆር
ላይ ዐመፀ:: 2*እግዚአብሔርም* በኢዮአቄም
ላይ ባቢሎናውያን[ሠ]፣ ሶርያውያን፣ ሞዓባ
ውያንና አሞናውያን አደጋ ጣዮችን ላከ
በት፤ በአገልጋዮቹ በነቢያቱ አማካይነት
በተነገረው *በእግዚአብሔር ቃል መሠረት*
ይሁዳን ያጠፉ ዘንድ እነዚህን ላከ:: 3ከፊቱ
ያርቃቸው ዘንድ እነዚህ ነገሮች ሁሉ
እግዚአብሔር ባዘዘው መሠረት በይሁዳ ላይ
በትክክል ሊፈጸሙ ችለዋል፤ ይህም ምናሴ
ስለ ሠራው ኀጢአትና ስለ ፈጸመውም ሁሉ፣
4እንዲሁም ንጹሕ ደም ስላፈሰሰ ነው:: ኢየ
ሩሳሌምም በንጹሕ ደም እንድትጥለቀለቅ
በማድረጉ፤ *እግዚአብሔር ይቅርታ ለማድ*
ረግ አልፈለገም::

5በኢዮአቄም *ዘመነ መንግሥት* የተከና
ወነው ሌላው *ሥራ* የፈጸመውም ድርጊት
ሁሉ በይሁዳ *ነገሥታት ታሪክ* ተጽፎ የሚ
ገኝ አይደለምን? 6ኢዮአቄምም ከአባቶቹ
ጋር አንቀላፋ፤ ልጁ ዮአኪንም በእግሩ
ተተክቶ *ነገሠ*::

7የባቢሎንም ንጉሥ ከግብፅ ደረቅ ወንዝ
እስከ ኤፍራጥስ ወንዝ የነበረውን ግዛቱን
ሁሉ ወስዶበት ስለ ነበር፣ የግብፅ ንጉሥ
ከአገሩ ዳግም ለዘመቻ አልወጣም::

የይሁዳ ንጉሥ ዮአኪን

24፥8-17 ተጓ ምብ - 2ዜና36፥9-10

8ዮአኪን ሲነግሥ ዕድሜው ዐሥራ ስም
ንት ዓመት ነበር፤ እርሱም በኢየሩሳሌም
ተቀምጦ ሦስት ወር ገዛ:: እናቱ ኔስታ
ትባላለች፤ እርሷም የኢየሩሳሌም ሰው
የኤልናታንልጅ ነበረች:: 9አባቱ እንዳደረ
ገው ሁሉ እርሱም *በእግዚአብሔር ፊት*
ክፉ አደረገ::

10በዚያን ጊዜ የባቢሎን ንጉሥ የናቡከደ
ነፆር ጦር አለቆች ወደ ኢየሩሳሌም *መጥ*
ተው ከበቧት፤ 11የጦር አለቆቹ ከበባ በሚ

23፥36 ኤር26፥1
23፥37 1ነገ15፥26
24፥1 ቀኍ10፤
2ነገ18፥7፤25፥11፤
ዕዝ 5፥12፤ኤር4፥7፤
25፥1፡9፤35፥11፤
39፥1፤40፥1፤50፥17፤
52፥15፤ሕዝ32፥2፤
ዳን1፥1፤7፥4
24፥2 2ነገ5፥2፤
ኢሳ 28፥1819፤
ኤር5፥15፤12፥79፤
25፥1፤26፥1፤35፥11፤
36፥1፤ሕዝ23፥23፤
ዳን1፥2፤ዕን1፥6
24፥3 1ነገ14፥9፤
2ነገ13፥23፤18፥25፤
21፥12፤ኤር15፥4
24፥4 ዘፀ23፥21፤
2ነገ21፥16፤
ኤር22፥3፤ሰቆ3፥42
24፥5 ኤር22፥18-19
24፥6 1ዜና3፥16፤
ኤር22፥19፡24፡28፤
36፥30፤ሕዝ19፥1
24፥7 ዘፍ15፥18፤
2ነገ18፥21፤ኤር1፥14፤
25፥9፤46፥24፡25
24፥8 ቀኍ15፤
1ዜና3፥16፤ኤር13፥18
፤22፥24፡26፤
29፥2፤37፥1
24፥9 1ነገ15፥26፤
24፥10 ቀኍ1፤
24፥12 2ነገ 25፥27፤
ኤር13፥18፤22፥24-
30፤24፥1፤ 29፥2፤
24፥13 1ነገ7፥51፤
2ነገ20፥17፤25፥14፡15፤
ዕዝ1፥7፤ኢሳ39፥6፤
42፥22፤ኤር15፥13፤
17፥3፤20፥5፤27፥16፤
28፥3፤ሕዝ7፥21፤
ዳን 1፥2፤5፥2፡23፤
ሰፎ1፥13
24፥14 ዘዳ15፥11፤
28፥36፤2ነገ25፥12፤
2ዜና36፥20፤ኢዮ5፥16፤
መዝ9፥18፤ኢሳ3፥13፤
ኤር40፥7፤52፥16፤
ማቴ1፥11
24፥15 ቀኍ8፤
1ነገ2፥19፤2ነገ20፥18፤
አስ2፥6፤ኢሳ39፥7፤
ሰቆ2፥9፤ሕዝ1፥2፤
17፥12-14፤19፥9፤
ዳን1፥3
24፥16 ዕዝ 2፥1፤
ኤር24፥1
24፥17 1ዜና3፥15፤
2ዜና36፥11፤ኤር1፥3፤
37፥1፤52፥1፤
ሕዝ17፥13
24፥18 2ነገ23፥31፤
1ዜና3፥16፤ኤር39፥1
24፥19 1ነገ15፥26፤
ኤር37፥2
24፥20 ዘፀ33፥15፤
ዘዳ4፥26፤29፥27፤
2ነገ13፥23
25፥1 ኢሳ23፥13፤
29፥3፤ኤር4፥16-17፤
21፥2፤32፥1፡2፤33፥4፤

ያደርጉበትም ሰዓት ናቡከደነፆር ራሱ ወደ
ከተማዪቱ *መጣ*:: 12የይሁዳ ንጉሥ ዮአኪን፣
እናቱ፣ የክብር አጃቢዎቹ፣ *መሳፍንቱና*
ሹማምንቱ ሁሉ እጃቸውን ለባቢሎን ንጉሥ
ሰጡ:: የባቢሎን ንጉሥ በነገሠ በስምንተ
ኛው ዓመት ዮአኪንን ማርኮ ወሰደው::
13*እግዚአብሔር* አስቀድሞ እንደ ተናገ
ረው፣ ናቡከደነፆር *የእግዚአብሔርን* ቤተ
መቅደስና የቤተ *መንግሥቱን* ሀብት በሙሉ
አጋዘ፤ የእስራኤል ንጉሥ ሰሎሞን *ለእግዚ*
አብሔር ቤተ *መቅደስ* ያሠራቸውንም የወ
ርቅ ዕቃዎች ሁሉ ወሰደ:: 14ደግሞም የኢ
የሩሳሌምን ሕዝብ እንዳለ የጦር አለቆቹ
ንና ተዋጊዎቹን በሙሉ፣ የእጅ ባለሙያ
ዎችንና ቀጥቃጮችን ሁሉ ጨምሮ ባጠ
ቃላይ ዐሥር ሺህ ሰው በምርኮ ወደ አገሩ
ወሰደ:: በዚያ የቀሩት የመጨረሻዎቹ ያገ
ሪቱ ድኾች ብቻ ነበሩ::

15ናቡከደነፆር ዮአኪንን ማርኮ ወደ ባቢ
ሎን ወሰደው እንዲሁም የንጉሡን እናት፣
ሚስቶቹን፣ ሹማምቱንና በአገር የታወቁ
ትን ታላላቅ ሰዎችም ከኢየሩሳሌም ወደ
ባቢሎን ወሰደ:: 16ደግሞም የባቢሎን ንጉሥ
በአጠቃላይ ብርቱ የሆኑትንና ለጦርነት
ብቃት ያላቸውን ሰባት ሺህ ተዋጊዎች
አንድ ሺህ የእጅ ባለሙያዎችንና ቀጥቃ
ጮችን በምርኮ ወደ ባቢሎን ወሰደ:: 17ከዚ
ያም የዮአኪንን አጎት ማታንያን በምትኩ
አነገሠው፤ ስሙንም ሴዴቅያስ አለው::

የይሁዳ ንጉሥ ሴዴቅያስ

24፥18-20 ተጓ ምብ - 2ዜና36፥11-16፤ኤር52፥1-3

18ሴዴቅያስ ሲነግሥ ዕድሜው ሃያ አንድ
ዓመት ነበር፤ በኢየሩሳሌም ተቀምጦም ዐሥራ
አንድ ዓመት ገዛ:: እናቱ አሚጣል ትባላለች፤
እርሷም የልብና ሰው የኤርምያስ ልጅ ነበ
ረች:: 19ኢዮአቄም እንዳደረገው ሁሉ፣ እር
ሱም *በእግዚአብሔር ፊት* ክፉ ነገር አደ
ረገ:: 20እንግዲህ ይህ ሁሉ በኢየሩሳሌምና
በይሁዳ ላይ ሊደርስ የቻለው *ከእግዚአ*
ብሔር ቊጣ የተነሣ ነበር፤ በመጨረሻም
ከፊቱ አራቃቸው::

የኢየሩሳሌም መውደቅ

25፥1-12 ተጓ ምብ - ኤር39፥1-10
25፥1-21 ተጓ ምብ - 2ዜና36፥17-20፤ኤር52፥27
25፥22-26 ተጓ ምብ - ኤር40፥7- 9፤41፥1-3፤16-18

በዚህ ጊዜ ሴዴቅያስ በባቢሎን ንጉሥ
ላይ ዐመፀ::

25 በይሁዳ ንጉሥ በሴዴቅያስ ዘመነ
መንግሥት በዘጠነኛው ዓመት
በዐሥረኛው ወር፣ ከወሩም በዐሥረኛው
ቀን የባቢሎን ንጉሥ ናቡከደነፆር መላ

[ሠ]2 ወይም *ከለዳውያን*

ሰራዊቱን ይዞ ወደ ኢየሩሳሌም ዘመተ፤
ከከተማዪቱ ቅጥር ውጭ ሰፈረ፤ ዙሪያው
ንም በሙሉ በዕርድ ከበባት:: [2]ከተማዪ
ቱም እስከ ሴዴቅያስ ዘመነ መንግሥት
ዐሥራ አንደኛ ዓመት ድረስ እንዲሁ እንደ
ተከበበች ቈየች:: [3]በአራተኛው[ዐ] ወር
በዘጠነኛው ቀን በከተማዪቱ ውስጥ የተከ
ሠተው ራብ ጸንቶ ስለነበር ሕዝቡ የሚቀ
ምሰው አጣ:: [4]ምንም እንኳ ባቢሎናው
ያን[ዘ] ከተማዪቱን እንደ ከበቧት ቢሆንም
የከተማዪቱ ቅጥር ተጣሰ፤ ሰራዊቱም ሁሉ
በንጉሡ አትክልት አጠገብ ባሉት በሁለቱ
ቅጥሮች መካከል በሚገኘው በር አልፎ
በሌሊት ሸሸ፤ ሸሽቱም ወደ ዮርዳኖስ
ሸለቆ[ዠ] ነበር:: [5]ይሁን እንጂ የባቢሎን[የ]
ሰራዊት ንጉሡን ተከታትሎ በኢያሪኮ ሜዳ
ላይ ደረሰበት:: ወታደሮቹ ሁሉ ተለይተ
ውት ተበታትነው ነበር:: [6]እርሱም ተያዘ፤
በዚያን ጊዜ ሪብላ ወደ ነበረው ወደ ባቢ
ሎን ንጉሥ አመጡት፤ ቅጣትም ተፈረደ
በት:: [7]ሴዴቅያስ ዐይኑ እያየም የገዛ ልጆ
ቹን ገደሉበት፤ ከዚያም ሁለት ዐይኖቹን
በማውጣት በናስ ሰንሰለት አስረው ወደ
ባቢሎን ወሰዱት::

[8]የባቢሎን ንጉሥ ናቡከደነፆር በነገሠ
በዐሥራ ዘጠነኛው ዓመት፣ በአምስተኛው
ወር ከወሩም በሰባተኛው ቀን የክብር ዘቡ
ሰራዊት አዛዥና የባቢሎን ንጉሥ ከፍተኛ
ባለ ሥልጣን የሆነው ናቡዘረዳን ወደ ኢየሩሳ
ሌም መጣ:: [9]*የእግዚአብሔርን* ቤተ መቅ
ደስ፣ ቤተ መንግሥቱንና በኢየሩሳሌም
የሚገኙትን ቤቶች ሁሉ አቃጠለ፤ እያንዳ
ንዱንም ታላላቅ ሕንጻ ለእሳት ዳረገው::
[10]በክብር ዘቡ አዛዥ የተመራው መላው
የባቢሎን ሰራዊትም በኢየሩሳሌም ዙሪያ
የነበረውን ቅጥር አፈረሰው:: [11]የክብር ዘቡ
አዛዥም በከተማዪቱ ቀርቶ የነበረውን፣
ከድቶም በዚያ የተገኘውን ሰው ሁሉ ወደ
ባቢሎን ንጉሥ የገባውን ጭምር በምርኮ
ወደ ባቢሎን ወሰደው:: [12]ሆኖም አዛዡ
ከአገሬው ሰዎች ምንም የሌላቸውን ድኾች
ወይን እንዲተክሉ፣ ዕርሻም እንዲያርሱ
እዚያው ተዋቸው:: [13]ባቢሎናውያን የናስ
ዐምዶቹን፣ በቤተ መቅደሱ ውስጥ የነበሩ
ትን ተንቀሳቃሽ የዕቃ ማስቀመጫዎችንና
ከናስ የተሠራውን የውሃ ማጠራቀሚያ
ክብ በርሜል ሰባብረው ናሱን ወደ ባቢ
ሎን ወሰዱ:: [14]እንዲሁም ምንቸቶቹን፣
መጫሪያዎቹን፣ መኰስተሪያዎቹን፣ ጭል
ፋዎቹን፣ ባጠቃላይም ከናስ የተሠሩትን
የቤተ መቅደሱን መገልገያ ዕቃዎች ሁሉ
ወሰዱ:: [15]የክብር ዘቡ አዛዥም ከንጹሕ
ወርቅና ብር የተሠሩትን ጽናዎችና የመ
ርጫ ወጭቶችን ወሰደ::

[16]ሰሎሞን *ለእግዚአብሔር* ቤተ መቅደስ
መገልገያ ብሎ ከናስ ያሠራቸው ሁለት ዐም
ዶች፣ የውሃ ማጠራቀሚያው ክብ በርሜ
ልና ተንቀሳቃሽ የዕቃ ማስቀመጫዎቹ ክብ
ደታቸው ከሚዛን በላይ ነበር:: [17]እያንዳ
ንዱ ዐምድ ዐሥራ ስምንት ክንድ[ደ] ሲሆን፣
የናስ ጒልላት ነበረው፤ የጒልላቱ ርዝመት
ሦስት ክንድ[ጀ] ሆኖ፣ ዙሪያውን በሙሉ የናስ
መርበብና የሮማን ፍሬዎች ቅርጽ ነበረው፤
ሌላውም ዐምድ ከነቅርጾቹ ከዚሁ ጋር ተመ
ሳሳይ ነበር::

[18]የክብር ዘብ አዛዡም ሊቀ ካህኑን ሠራ
ያን፣ በማዕረግ ከእርሱ ቀጥሎ ያለውን ካህ
ኑን ሶፎንያስንና ሦስቱን የበር ጠባቂዎች
እስረኛ አድርጎ ወሰዳቸው:: [19]እስከዚያች
ጊዜ ድረስ በከተማዪቱ ውስጥ ከቀሩትም
የተዋጊዎቹን አለቃና አምስት የንጉሡን
አማካሪዎች ወሰዳቸው:: ደግሞም የአገሩን
ሕዝብ ለውትድርና የሚመለምለውን ዋና
የጦር አለቃ የነበረውን ጸሓፊውንና በከተ
ማዪቱ ውስጥ የተገኙትን የጸሓፊውን ሥልሳ
ሰዎች ወሰዳቸው:: [20]አዛዡ ናቡዘረዳንም
እነዚህን ሁሉ ይዞ ልብና ወዳለው ወደ
ባቢሎን ንጉሥ አመጣቸው:: [21]ንጉሡም
ሰዎቹን በሐማት ምድር እዚያው ልብና
ውስጥ አስገደላቸው:: ይሁዳም ከምድሩ
በዚህ ሁኔታ ተማርኮ ሄደ::

[22]የባቢሎን ንጉሥ ናቡከደነፆር፣ የሳፋን
የልጅ ልጅ የሆነውን የአኪቃምን ልጅ
ጎዶልያስን እዚያው በቀረው በይሁዳ ሕዝብ
ላይ አለቃ አድርጎ ሾመው:: [23]መላው
የሰራዊቱ ጦር አለቆችና ሰዎቻቸው የባቢ
ሎን ንጉሥ፣ አገረ ገዥ አድርጎ ጎዶልያስን
መሾሙን ሲሰሙ፣ እርሱ ወዳለበት ወደ
ምጽጳ መጡ፤ እነርሱም የናታንያ ልጅ
እስማኤል፣ የቃሬያም ልጅ ዮሐናን፣ የነ
ጦፋዊው የተንሑሜት ልጅ ሠራያ የማዕካ
ታዊው ልጅ ያእዛንያና ሰዎቻቸው ነበሩ::
[24]ጎዶልያስም፣ “የባቢሎናውያንን ሹማም
ንት አትፍሩ፤ እዚሁ አገር ኑሩ፤ የባቢሎ
ንን ንጉሥ አገልግሉ፤ ሁሉም ነገር ይሳካላ
ችኋል” ሲል ይህንኑ በቃለ መሐላ አረጋገ
ጠላቸው:: [25]ነገር ግን በሰባተኛው ወር ንጉ
ሣዊ ዘርያ የነበረው የኤሊሳማ የልጅ ልጅ
የሆነው የናታንያ ልጅ እስማኤል ዐሥር
ሰዎች ይዞ መጥቶ ጎዶልያስንና በምጽጳ
አብረውት የነበሩትን የይሁዳን ሰዎችና

[ዐ]3 ኤር52፥6 ይመ::
[ዘ]4 በዚህና በቍጥር 13:25 እንዲሁም 26 ላይ፣ *ከለዳውያን*
[ዠ]4 ወይም፣ *በዓረባም*
[የ]5 በዚህም ሆነ በቍጥር 10 እና 24 ላይ፣ ከለዳውያን
[ደ]17 8. 1 ሜትር ያህል ነው:: [ጀ]17 1.3 ሜትር ያህል ነው::
[ገ]27 *አሜል ማርዶክ* ይባላል::

34፥1-7፤
ሕዝ21፥22፤ 24፥2
25፥3 ዘሌ26፥26፤
ኢሳ22፥2፤ኤር14፥18፤
37፥21፤ስቆ2፥20፤4፥9
25፥4 ኢዩ30፥14፤
መዝ144፥14፤
ኤር4፥17፤6፥3፤
50፥15፤51፥44:58፤
ሕዝ 33፥21
25፥5 ዘሌ26፥36፤
ሕዝ12፥14፤17፥21
25፥6 ዘኍ34፥11፤
ኢሳ22፥3፤ኤር38፥23
25፥7 ዘዳ28፥36፤
ኤር21፥7፤32፥45፤
34፥3:21፤ሕዝ12፥11፤
19፥9፤40፥1
25፥9 ዘዳ13፥16፤
ነህ1፥3፤መዝ74፥38፤
79፥1፤ኢሳ ነህ1፥3፤
60፥7፤63፥15:18፤
64፥11፤ኤር2፥15፤
17፥27፤21፥10፤26፥6:
18፤ስቆ4፥11፤
አሞ2፥5፤ሚክ3፥12
25፥10 ኤር50፥15
25፥11 ዘሌ26፥44፤
ዘዳ28፥36፤2ነገ24፥1
25፥12 2ነገ24፥14
25፥13 1ነገ7፥50
25፥14 ዘኍ7፥14፤
2ነገ24፥13፤ዕዝ1፥7
25፥15 2ነገ24፥13፤
ኤር15፥13፤20፥5፤
27፥16-22
25፥17 1ነገ7፥15-
22
25፥18 ቍ1821፤
2ነገ12፥9፤23፥4፤
1ዜና6፥14፤ዕዝ7፥1፤
ነህ11፥11፤ኤር21፥1፤
29፥25፤37፥3
25፥21 ዘፍ12፥7፤
ዘኍ34፥11፤
ኢሱ23፥13፤
1ነገ8፥46፤
ኤር34፥21፤
25፥22 2ነገ22፥12፤
ኤር39፥14፤
40፥5:7፤41፥18፤
25፥25 2ነገ12፥20፤
ዘካ7፥5፤

ባቢሎናውያንን ገደለ። 26ባቢሎናውያንን
ከመፍራታቸው የተነሣም ትንሽ ትልቅ
ሳይባል ሕዝቡ ሁሉ ከሰራዊቱ የጦር አለ
ቆች ጋር ወደ ግብፅ ሸሹ።

ዮአኪን ከእስራት ተፈታ

25፥27-30 ተጓ ምብ - ኤር52፥31-34

27የይሁዳ ንጉሥ ዮአኪን በተማረከ በሠ
ላሳ ሰባተኛው ዓመት፣ በዐሥራ ሁለተ
ኛው ወር ከወሩም በሃያ ሰባተኛው ቀን
ዮርማሮዴቅ[፯] በባቢሎን በነገሠ በዓመቱ
ዮአኪንን ከእስራቱ ፈታው። 28በርኅራኄም
መንፈስ አነጋገረው፤ በባቢሎን አብረውት
ከነበሩት ነገሥታት ይልቅ ከፍ ያለውን
የክብር ቦታ ሰጠው። 29ዮአኪንም የእስር
ቤት ልብሱን ጣለ፤ እስከ ዕድሜው ፍጻሜ
ድረስ ከንጉሡ ማዕድ ዘወትር ይመገብ
ጀመር፤ 30ንጉሡም ለዮአኪን እስከ ዕድሜው
ፍጻሜ ድረስ የዕለት ቀለቡን ይሰጠው ነበር።

25፥26 ኢሳ30፥2፤ ኤር43፥7፤
25፥27 2ነገ24፥12
25፥28 1ነገ8፥50፤ ዕዝ5፥5፤7፥6፡28፤ 9፥9፤ነህ2፥1፤ ዳን 2፥48
25፥29 2ሳሙ9፥7
25፥30 ዘፍ43፥34፤ አስ2፥9፤9፥22፤ ኤር28፥4